

Για να σφυρίξει το τρένο και στην Ήπειρο!

Είναι καθολική η απαίτηση για τη σιδηροδρομική σύνδεση της Ηπείρου με την υπόλοιπη Ελλάδα. Ομόφωνο ήταν το ψήφισμα του Περιφερειακού Συμβουλίου της Ηπείρου για το έργο «που θα ενώσει την Ήπειρο με το εθνικό δίκτυο της χώρας και που θα φτάσει μέχρι τα Ιωάννινα και το επίνειο της Ηπείρου, την Ηγουμενίτσα».

Η ΠΣΕ, που εδώ και πολλές δεκαετίες έχει αγωνιστεί για το έργο αυτό ασφαλώς και ενεργοποιήθηκε άμεσα και ένωσε τις προσπάθειές της και τη φωνή της με τη φωνή όλων των Ηπειρωτών αιτούσα και απαιτώντας, επιτέλους να συνδεθεί η Ήπειρος σιδηροδρομικά με την υπόλοιπη χώρα. Με απόφασή του, το ΔΣ της ΠΣΕ (σελ. 8) διακηρύσσει πως «μετά από εκατό και πλέον χρόνια καθυστέρησης επιβάλλεται να υλοποιηθεί αυτό το έργο, αφού είναι σίγουρο πως τα οφέλη θα είναι πολλαπλά τόσο για την Ήπειρο, όσο και για την υπόλοιπη Ελλάδα».

Επιπλέον τονίζει ότι με το έργο αυτό ασφαλώς και δεν επιδιώκεται να θεραπευτεί κάποια επίκαιρη, επιτακτική ανάγκη, αλλά δημιουργούνται επιπλέον προϋποθέσεις για μακροπρόθεσμη σχεδιαζόμενη οικονομική ανάπτυξη της Ηπείρου.

Η Ήπειρος έχει συμβάλει τα μέγιστα στην πρόοδο και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, έχει προσφέρει -με θυσίες ανεπίπτουσες στην υπόθεση της εθνικής ανεξαρτησίας και δεν είναι παραδεκτό η απομόνωσή της και ο γενικός παραγκωνισμός. Ασφαλώς, το τρένο πρέπει να σφυρίξει στην Ήπειρο.

Προσπέρασμα των δυσκολιών

Μετά την άρση των περιορισμών για την πανδημία, η «Πανηπειρωτική» βρίσκεται και πάλι στις επάλξεις. Ευελπιστεί να συνεχίσει με καλύτερες προϋποθέσεις.

ΙΣΤΟΡΙΑ:

Ο σεισμός στην Ήπειρο το 1967

☞ σελ. 13

ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ:

Ένας Παράδεισος
στην καρδιά των Τζουμέρκων

☞ σελ. 11

Νέα από την Ήπειρο

☞ σελ. 6-7

Τηλεδιάσκεψη της ΠΣΕ για τα έντυπα των Αδελφοτήτων

Η Συννομοσπονδία Ελλάδας (ΠΣΕ) οργάνωσε τηλεδιάσκεψη για τα έντυπα των Αδελφοτήτων στις 12.5.2020. Είναι μια πρωτοβουλία στο πλαίσιο της αναβάθμισης των δεσμών της Συννομοσπονδία με τους φορείς της αποδημίας.

Η τηλεδιάσκεψη είχε εξαιρετική επιτυχία. Έγινε ουσιαστικός διάλογος που κατέληξε σε μια δέσμη έξι προτάσεων για τη συνέχεια στις εκδόσεις των εντύπων και κυρίως για την αποστολή τους, η οποία έχει καταστεί οικονομικά δυσβάσταχτη. Ακόμα επισημάνθηκε ότι η λειτουργία καναλιού στο youtube

θα αποτελέσει ουσιαστική συνεισφορά στην ηπειρώτικη παράδοση και ότι ο ιστότοπος της ΠΣΕ μπορεί να συμβάλει σημαντικά, ώστε όλα τα σωματεία να προωθούν τα νέα τους και να αναρτώνται όλα τα έντυπα για να έχουν πλήρη πληροφόρηση όλοι οι ηπειρώτες.

☞ σελ 3

Η Ηπειρώτισσα Μάνα

Η 20ή Μαΐου καθιερώθηκε ως γιορτή της μάνας. Φέτος η ΠΣΕ είχε προετοιμαστεί για να πραγματοποιήσει εκδήλωση αφιερωμένη στην Ηπειρώτισσα μάνα. Αυτή την ανυπέρβλητη ηρωίδα, το «αληθινό στοιχείο της φύσης» που έταξε και φύλαξε Θερμοπύλες, αντιστάθηκε στους εισβολείς και δίδαξε στην οικουμένη πανανθρώπινα ιδανικά. Η πανδημία, και η καραντίνα που επιβλήθηκε, απέκλεισαν κάθε σκέψη για μια τέτοια εκδήλωση. Η σκέψη μας όμως, η πνοή και το συναίσθημά μας είναι κοντά της, διδασκόμαστε και παίρνουμε θάρρος από το παράδειγμά της που μας καθοδηγεί στο δικό μας αγώνα, στον αγώνα που έχει κάθε γυναίκα εκπλήρωσης των καθηκόντων της.

Η ΠΣΕ αναγνωρίζοντας την προσφορά της Ηπειρώτισσας, μάνας εξέδωσε το ακόλουθο Δελτίο Τύπου: «Η γιορτή της μάνας σηματοδοτεί και την προσφορά της. Η Ηπειρώτισσα μάνα όμορφη, αγία και σεπτή. Έζησε πολέμους, πίκρες και συμφορές, δημιούργησε και αντιστάθηκε! Γι' αυτό εκπέμπει έναν αυτογενή δυναμισμό όπου αποτυπώνεται η αρχοντιά και η Ηπειρώτικη ομορφιά.

Γυναίκες-μανάδες της Ηπείρου που έχτισαν γεφύρια, διέσχισαν βουνά, έκαναν τη νύχτα μέρα, έσκαψαν τον σκληρό τόπο που άνθισε, καρποφόρησε και

έθρεψε γενιές και γενιές. Γυναίκες-Ηπειρώτισσες που ύφαναν κιλίμια και υφαντά απίστευτης ομορφιάς και αισθητικής, χωρίς καν ένα μάθημα τέχνης και αυτογνωσίας. Γυναίκες-μανάδες της Ηπείρου, ενός τόπου δοξασμέ-

Της Μαρίας Γκόνη,
Εφόρου Δημοσίων Σχέσεων
και Προέδρου
της Επιτροπής Γυναικών
της ΠΣΕ

νου, που όμως ποτέ δεν δοξάστηκαν, δεν ζήτησαν, δεν απαιτήσαν το παραμικρό. Γυναίκες-μανάδες της Ηπείρου που πολέμησαν και έδωσαν κάθε μάχη χωρίς κανένα

Οι αφανείς στυλοβάτες και ηρωίδες αυτού του τόπου και φορείς αυτής της ένδοξης ιστορίας που δεν γνωρίζουμε, αν σε κάποιο άλλο μέρος του κόσμου μπορεί να αποτυπωθεί τόσο σκληρά αλλά και ταυτόχρονα τόσο λαμπρά. Οι ελεύθεροι άνθρωποι ελεύθερα σκέπτονται και ακόμη περισσότερο, ελεύθερα πράττουν. Είναι δύσκολο να διαπιστώσουμε, αν μπορούν αυτά τα βλέμματα και τα χέρια να εκπέμπουν αλλού τόσο πολύ και τόσο λαμπρό φως και ελευθερία.

Γυναίκα και γεννιέσαι και είσαι και γίνεσαι. Και ξέρεις κάθε στιγμή να ζεις με μια βαριά κληρονομιά που φέρει όχι το πρόσωπό σου, αλλά το φύλο και η δοξασμένη καταγωγή σου χωρίς να το αντιλαμβάνεσαι τις περισσότερες φορές.

Η γυναίκα – Ηπειρώτισσα μάνα έγινε ο αληθινός δημιουργός και ο σηματογράφος του Ηπειρώτικου πολιτισμού. Την ευχαριστούμε και την ευγνωμονούμε».

Για την ηρωίδα αυτή, την

Ηπειρώτισσα μάνα, που, ασφαλώς, η ψυχούλα της δεν έχει ανάγκη από μνημόσυνα, κοπετό και κλάματα ούτε μοιρολόγια και κόλλυβα η ΠΣΕ επιφυλάσσεται να οργανώσει μια Πανηπειρώτικη εκδήλωση μνήμης και αναγνώρισης της προσφοράς της. Οφείλουμε...».

Ηπειρώτισσες γυναίκες. Αδούλωτες, ασκλάβωτες ελεύθερες!
(Φωτ.: Αρχείο Δημήτρη Στεργιούλη)

βραβείο ή έπαινο.

Γυναίκες ηρωίδες, μανάδες της καρδιάς και της δικής μας μνήμης, γιατί είναι οι γιαγιάδες μας και οι μητέρες μας, γιατί είναι η δική μας κληρονομιά και αξία, γιατί είναι η δική μας προσωπική και τοπική ιστορία. Αυτή της Ηπείρου!

Το κανάλι της ΠΣΕ στο YouTube

Η αναγκαιότητα ίδρυσης και λειτουργίας καναλιού της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (ΠΣΕ) στο YouTube διαπιστώθηκε και συζητήθηκε σε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Συνομοσπονδίας.

Ακολούθησε οδηγία να γίνουν οι κατάλληλες προκαταρκτικές εργασίες ώστε, σε εύθετο χρόνο, να τεθεί το κανάλι σε λειτουργία.

Σκοπός του καναλιού είναι να φιλοξενεί τις δράσεις της ΠΣΕ, αλλά και όλης της οργανωμένης ηπειρωτικής αποδημίας, όπως αυτή διαρθρώνεται με τα μέλη της. Το κανάλι θα είναι ένα μέσο με το οποίο η ΠΣΕ θα επικοινωνεί με τα μέλη της, θα προβάλλει τη δράση της και τη δράση των μελών της. Το σπουδαιότερο είναι ότι με το κανάλι θα επιδιώξουμε την προσέγγιση της νέας γενιάς.

Το εγχείρημα δεν είναι και τόσο απλό. Απαιτείται μεγάλη προσοχή και

σωστή οργάνωση προκειμένου να αντιμετωπιστούν θέματα λειτουργίας που αφορούν πνευματικά δικαιώματα και σεβασμός της προσπάθειας των πνευματικών δημιουργών.

Προς τούτους κρίθηκε απαραίτητη η γνώμη ειδικών ώστε η προσδιοριζόμενη πορεία να είναι σύμφωνη με το νόμο και τη σωστή τακτική. Η ΠΣΕ υπηρετεί τον ηπειρώτικο πολιτισμό και ως εκ τούτου προωθεί την αναγνώριση και τον σεβασμό όλων όσοι δημιουργούν και συνθέτουν πολιτιστικά δημιουργήματα.

Η προετοιμασία του καναλιού ολοκληρώθηκε. Ο Κανονισμός λειτουργίας του είναι ήδη έτοιμος και θα συζητηθεί στο ΔΣ προκειμένου να αρχίσει η υλοποίηση αυτού του εγχειρήματος. Ελπίζουμε και προσδοκούμε στη συμμετοχή και τη βοήθεια όλων των Ηπειρωτών για τη συντήρηση και διάδοση του Ηπειρώτικου πολιτισμού.

Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ»

Ο αρχικός σχεδιασμός της ΠΣΕ ήταν να δημοσιευτεί ο «ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ ΤΗΣ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ» σε κάποιο απ' τα προηγούμενα τεύχη. Όμως η πανδημία ανέστειλε τη δημοσίευσή του.

ΑΡΘΡΟ 1

Εκδίδεται εφημερίδα (δημοσιογραφικό όργανο) με τον τίτλο «Η ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ». Το όργανο αυτό στην ουσία αποτελεί συνέχεια της έντυπης εφημερίδας – ιδιοκτησίας της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας, ο τίτλος της οποίας «Η ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» είναι κατοχυρωμένος από την Π.Σ.Ε.

ΑΡΘΡΟ 2

Η εφημερίδα έχει ηλεκτρονική μορφή και εφόσον κρίνει και αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας μπορεί να λάβει και τη μορφή του έντυπου τύπου. «Η ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» αποτελεί το δημοσιογραφικό όργανο και ελέγχεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας, το οποίο και φέρει την όποια ευθύνη της έκδοσης και κυκλοφορίας της. Επίσης η νομική, επαγγελματική και δημοσιογραφική υπόστασή της εντάσσεται στα πλαίσια της ερασιτεχνικής ενασχόλησης και δημιουργίας μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή και γενικότερα Ηπειρωτών.

ΑΡΘΡΟ 3

Σκοπός της έκδοσης της εφημερίδας είναι να προωθήσει τους σκοπούς της λειτουργίας της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας,

όπως ακριβώς περιγράφονται στο άρθρο 2 του Καταστατικού και ειδικότερα σε ό,τι αφορά την επαφή, τη γνωριμία τη σύμπνοια, την ενότητα και τη «συνεργασία των μελών των σωματείων και όλων των αποδήμων Ηπειρωτών για τη διατήρηση και την καλλιέργεια της αλληλεγγύης μεταξύ τους, των πατροπαράδοτων ευγενών Ηπειρωτικών παραδόσεων, ηθών και εθίμων και της αγάπης προς την γενέτειρα».

ΑΡΘΡΟ 4

Ο Έφορος Τύπου έχει, (σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.1 του Καταστατικού της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας) την ευθύνη, ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου, της έκδοσης και της κυκλοφορίας της εφημερίδας. Αναπληρωτής ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μέλος αυτού. Οικονομικά ζητήματα (έσοδα-έξοδα, πόροι) με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου την ευθύνη φέρει ο Ταμίας τον οποίο, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει ο Αναπληρωτής Ταμίας.

Ο Έφορος Τύπου λειτουργεί όπως ακριβώς ορίζει το Καταστατικό της Π.Σ.Ε. και ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 26.

ΑΡΘΡΟ 5

Η Συντακτική Επιτροπή της εφημερίδας είναι πενταμελής αποτελούμενη από τον Έφορο Τύπου, και δύο άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Επίσης τη Συντακτική Επιτροπή συμπληρώνουν και δύο μέλη εκτός Συμβουλίου. Εκτός από τον Έφορο Τύπου τα υπόλοιπα μέλη ορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας, μετά από πρόταση του Εφόρου Τύπου ή οποιουδήποτε μέλους του Συμβουλίου.

Η Συντακτική Επιτροπή ορίζει την ύλη, το περιεχόμενο και τη μορφή της εφημερίδας, την οποία παρουσιάζει ο Έφορος Τύπου στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο δίνει την εντολή ανάρτησης στο διαδίκτυο ή έντυπης έκδοσης.

ΑΡΘΡΟ 6

Η Επιτροπή Ύλης αποτελείται από εκπροσώπους Σωματείων-μελών της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας, από Ηπειρώτες που επιθυμούν και δύνανται να προσφέρουν στη συγκέντρωση ύλης, στην αρθρογραφία, στο σχεδιασμό και σε κάθε άλλη εργασία που συμβάλλει στη σύνταξη και έκδοση του δημοσιογραφικού οργάνου της ΠΣΕ.

Συμμετέχει ελεύθερα -ιδία βουλήσει- οποιοδήποτε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και εκφράζει την άποψή του για συγκεκριμένο θέμα που αφορά τη σύνταξη και την έκδοση του δημοσιογραφικού οργάνου.

ΑΡΘΡΟ 7

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται μέλος ή μη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ο οποίος χειρίζεται τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και όλα τα συνδεόμενα με αυτόν μηχανήματα της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας και είναι υπεύθυνος για την αρχειοθέτηση και μορφοποίηση της ύλης καθώς και την τήρηση αντιγράφων ασφαλείας.

ΑΡΘΡΟ 8

Η ύλη της εφημερίδας κατανέμεται ως εξής:

1. Δράση της Πανηπειρωτικής και επαφή της με τα μέλη της. Δραστηριότητα των μελών της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας
2. Περιφέρεια και Δήμοι Ηπείρου
3. Ομογένεια
4. Ηπειρώτικα Νέα
5. Ιστορία-Λαογραφία Ηπείρου-Πολιτισμός
6. Απόψεις-Συνεντεύξεις

Η ύλη θα εξειδικεύεται: Πρώτη σελίδα, Ηπειρώτικα, Ηπειρώτικες στιγμές, Αρθρα-Ειδήσεις, Απόδραση στην Ήπειρο, Αφιέρωμα, Ρεπορτάζ, Συνεντεύξεις, Ποικίλα θέματα, Τελευταία σελίδα.

Η αρίθμηση αυτή είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική.

ΑΡΘΡΟ 9

Ο συγκεκριμένος εσωτερικός κανονισμός ισχύει με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας.

Μια ιστορική φωτογραφία στα γραφεία της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (ΠΣΕ), αγνώστου όμως ημερομηνίας. Ανάμεσα στους εικονιζόμενους είναι τρεις συμπατριώτες μας που διετέλεσαν πρόεδροι της ΠΣΕ και μερικοί που κάθισαν στα έδρανα του Ελληνικού κοινοβουλίου.

Κάποιοι απ' τους συμπατριώτες δεν βρίσκονται πια στη ζωή. Πρώτη σειρά από αριστερά καθιστοί: Αντώνης Φούσας, δικηγόρος και μετέπειτα βουλευτής, Γιάννινα. Γιώργος Κέμος, δικηγόρος, Γιάννινα. Λεωνίδας Διαμάντης, δικηγόρος και διατελέσας πρόεδρος ΠΣΕ, Θεοδώριανη Αρτας. Κώστας Νάσης, εργοστασιάρχης, διατελέσας πρόεδρος ΠΣΕ και μετέπειτα βουλευτής, Παρακάλαμος Ιωαννίνων. Μηνάς Στράτης, ζωγράφος, Κόκκινο Λιθάρι Θεσπρωτίας. Σπύρος Μαλάμης, δικηγόρος, Τσαμαντάς Θεσπρωτίας. Γιώργος Γκίκας, οικονομολόγος, Πηγάδια Ιωαννίνων.

Δεύτερη σειρά, όρθιοι αριστερά: Μαργαρίτης Στεργίου, λογιστής, Θεσπρωτία. Σπύρος Καραμούτσος, νομικά, δημόσιος τομέας και μετέπειτα βουλευτής, Πολυστάφυλο Πρέβεζας. Ηλίας Ηλιού, Βορειοηπειρώτης. Όρθιοι στη συνέχεια προς τα δεξιά: Ζήκος Ντίνος, λόγιος, δικηγόρος, διατελέσας Πρόεδρος ΠΣΕ, Κόκκινια Θεσπρωτίας. Χρήστος Σιόντης, οδοντίατρος, Κυψέλη Αρτας. Βασίλης Τσάμης, λογιστής, Πρέβεζα. Βασίλης Τσοπόκης, χρυσοχόος, Μουργκάνα. Γιώργος Σωτηρόπουλος, δικηγόρος, Γιάννινα. Γιώργος Τζίμας, εργαζόμενος σε χώρους εστίασης και συνδικαλιστής, Γρανισσοπούλα Ιωαννίνων.

Βασίλης Γκίκας, διευθυντής γραφείων ΠΣΕ, Βορειοηπειρώτης.

«Πανηπειρωτική»

Όργανο

της Πανηπειρωτικής

Συνομοσπονδίας Ελλάδας

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο

Χρυσόστομος (Μάκης)

Κιάμος -Χήτος,

Πρόεδρος της Πανηπειρωτικής

Συνομοσπονδίας Ελλάδας

Διευθύνεται

από Συντακτική Επιτροπή

Χρήστος Τούμπουρος

Μαρίνα Τζάκου

Κώστας Παπαπάνος

Κατερίνα Σχισμένου

Γιώργος Μουσγάς

panepirotikipress@gmail.com

Επιτροπή ύλης

Χρήστος Τούμπουρος

Μαρίκα Γκόνη

Ελένη Ντάσιου

Σταυρούλα Γ. Τσούτση

Σύλβια Τζοβάρια

Παναγιώτα Ντούτση

Μαργαρίτα Μαραζοπούλου

Νίκος Ζέκης

Επιτροπή της ΠΣΕ για τα Εθνικά Κληροδοτήματα

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (ΠΣΕ) συγκροτήθηκε επιτροπή για τα κληροδοτήματα των Ιωαννίνων και όλης της Ελλάδας. Η επιτροπή έχει ως αντικείμενο τη μελέτη και τη διατύπωση προτάσεων προκειμένου η διαχείριση των Εθνικών Κληροδοτημάτων να εκφράζει τη βούληση των διαθετών αλλά και η επιλογή των προσώπων να είναι αντάξια της θέσης που κατέχουν.

Η προσπάθεια αυτή είναι συνέχεια του μεγάλου αγώνα που διεξάγει η ΠΣΕ, αφού οι Ηπειρώτες ως κληρονόμοι του μέγιστου αγαθού που κληρονόμησαν, της εθνικής και τοπικής ευεργεσίας, το οποίο είναι και υλικό αγαθό και ηθικοπολιτισμικό, θα πρέπει να προστατεύουν τα Ηπειρώτικα Κληροδοτήματα. Το πρόβλημα των κληροδοτημάτων Ιωαννίνων και ολόκληρης της χώρας είναι στην ουσία εθνικό θέμα. Η ΠΣΕ, χρόνια τώρα αγωνίζεται γι' αυτά. Πρόσφατα ξεκαθάρισε η υπόθεση του Ζαππείου και κατά κοινή ομολογία η συμβολή της Πανηπειρωτικής ήταν ουσιαστική. Ο αγώνας όμως συνεχίζεται...

Για την υπόθεση του Ζαππείου στις 23.10.2019 η ΠΣΕ συγκάλεσε Γενικό Συμβούλιο στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι της Περιφέρειας Ηπείρου, εκπρόσωποι όλων των Δήμων της Ηπείρου, εκπρόσωποι πο-

λιτικών κομμάτων και εκπρόσωποι Σωματείων –Μελών της ΠΣΕ. Στην ομιλία του ο Πρόεδρος της ΠΣΕ **Μάκης Κιάμος** κατέστησε σαφές ότι η Συνομοσπονδία θα αγωνιστεί για την προστασία όλων των εθνικών κληροδοτημάτων. Μεταξύ των άλλων τόνισε: «Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας, η κορυφαία οργάνωση των απόδημων Ηπειρωτών που αριθμεί στις τάξεις της τετρακόσια εβδομήντα έξι (476) Σωματεία Ηπειρωτών, είναι ο μέγας θεματοφύλακας της Ηπειρώτικης παράδοσης και του Ηπειρώτικου πολιτισμού. Αυτόν τον πολιτισμό στον οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα εθνικά ευεργετήματα υπηρετεί και προασπίζει και θα αγωνιστεί, όπως έκανε και παλιότερα, για την αποτροπή τυχόν μετατροπής τους σε «εμπορικά προϊόντα» και ως εκ τούτου της διαχείρισής τους από ιδιωτικά συμφέροντα. (...)

Το Ζάππειο είναι πανεθνικό δημιούργημα. Δεν πωλείται, δεν ιδιωτικοποιείται και δεν αλώνεται. Το υπερασπίζει καταρχάς το ελληνικό πολιτιστικό μεγαλείο και ο αδόλωτος, υπερήφανος και φυσικά άκαμπος ηπειρωτισμός. Ας το καταλάβουν...

Καλώς ήλθατε λοιπόν στο σπίτι σας, στο σπίτι του απόδημου Ηπειρώτη.

Σας ευχαριστούμε θερμά για τη συμμετοχή σας και την ανταπόκρισή σας στο πανηπειρώτικο αυτό κάλε-

Θετική ήταν η έκβαση για το Ζάππειο

σμα της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας.

Θεωρούμε δε δεδομένο ότι θα είστε συμπαραστάτες και συνοδοιπόροι στις περαιτέρω εξελίξεις που αφορούν το Ζάππειο».

Ανάμεσα στα μέλη της Επιτροπής θα είναι και δύο πρωτεργάτες στον αγώνα για τα εθνικά μας κληροδοτήματα: Ο Μιχάλης Μαρτσέκης και ο Σπύρος Εργολάβος, που βραβεύτηκαν στην εκδήλωση της «Πίτας του Ηπειρώτη», που έγινε στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας στις 26 Ιανουαρίου 2020.

Χαρακτηριστικές είναι οι δηλώσεις τους μετά τη βράβευσή τους. **Σπύρος Εργολάβος:** «Όπως είναι σε όλους μας γνωστό τα Ηπειρώτικα Εθνικά Κληροδοτήματα, καρπός των

μόχθων και των θυσιών των μεγάλων Ηπειρωτών – Εθνικών Ευεργετών, αποτελούν, για μας τους Ηπειρώτες και για όλους τους Έλληνες, το πιο ανεκτίμητο εθνικό κεφάλαιο, χάρη στο οποίο η ιδιαίτερη πατρίδα μας, η Ήπειρος θεωρείται, και πράγματι είναι, η πατρίδα των Ευεργετών και των Δασκάλων του Γένους».

Μιχάλης Μαρτσέκης: «Οι διαθήκες των Εθνικών ευεργετών είναι μνημεία λόγου και ήθους και διαβάζοντας το περιεχόμενό τους υποκλίνεσαι με σεβασμό στη μνήμη τους. Θάπρεπε τα κείμενα αυτά να διδάσκονται σε κάποια βαθμίδα της εκπαίδευσης, γιατί αποτελούν την ευγενέστερη έκφραση της ελληνικής ψυχής και πηγή φρονητισμού».

Η προσφορά και η αλληλεγγύη άλλων εποχών

Υψηλά μηνύματα κοινωνικής προσφοράς περιέχουν οι διαθήκες των ευεργετών. Οι αναφορές που ακολουθούν αποτελούν ψήγματα αλληλεγγύης σε άλλες εποχές, που, όμως, δεν έχουν χάσει ούτε σήμερα το νόημά τους.

«Λαμπροί δημιουργικοί Ηπειρώτες πήραν, στα δίσεχτα χρόνια της σκλαβιάς, το δρόμο προς την ξενιτιά. Ορεινή χώρα η Ήπειρος· ελάχιστη η παραγωγή της· φανερή η αδυναμία της να συντηρήσει τους κατοίκους της. Στο ορεινό του εδάφους έρχεται, στη συνέχεια, να προστεθεί η σκλαβιά. Δεν ήταν λίγοι εκείνοι οι Ηπειρώτες που ζήτησαν καταφύγιο έξω από την τουρκοκρατούμενη Ελλάδα μακριά από την Τουρκική καταπίεση. Η συμφωνία που υπογράφηκε, κατά την παράδοση της Ηπείρου στους Τούρκους, εξασφάλιζε στους κατοίκους της ορισμένα προνόμια. Έτσι οι Ηπειρώτες συνέχισαν το εμπόριο που είχαν αρχίσει οι Ενετοί, όταν κατέκτησαν τα Ηπειρώτικα παράλια. Γρήγορα ξαπλώθηκαν σε όλη την Ευρώπη, τη Ρωσία, ακόμα και τις Ινδίες.

Αυτές οι πυκνές εμπορικές σχέσεις και επικοινωνίες με ολόκληρο τον τότε γνωστό κόσμο καλλιέργησαν ένα σύγχρονο εμπορικό πνεύμα. Ίδρυσαν παντού εμπορικά πρακτορεία, εμπορικούς και τραπεζικούς οίκους. Τα κεφάλαια αυτών των επιχειρήσεων έφταναν σε αμύθητα, για την εποχή εκείνη, ποσά. Παράλληλα διατήρησαν στενές οικονομικές και πνευματικές σχέσεις με την Ήπειρο, και ιδιαίτερα με τα Γιάννινα, που έμοιαζαν περισσότερο με ευρωπαϊκή, παρά με τουρκοκρατούμενη πόλη.

«Αυτή εστίν η εσχάτη, κυρία και καθολική διαθήκη μου, υπογεγραμμένη ιδιοχείρως και επιβεβαιουμένη τη μαρτυρία αξιοπίστων υποκειμένων, ίνα έχη την ισχύν και το κύρος εν παντί καιρώ και τόπω, και ενώπιον κριτηρίου καθεστώτος επί της γης, ώστε μηδένα άνθρωπον, ούτε όσα διέταξα ανατρέψειν, ή παρενοχλείν επί οποιαδήποτε αιτία και προφάσει, αλλ' όσα οι αυτοί, δυνάμει της παρούσης μου διαθήκης πράξωσι, να λογίζωνται ως παρ' εμού αυτού πεπραγμένα».

Σε κανέναν άνθρωπο δεν επιτρέπει ο Νικόλαος Ζωσιμάς να ανατρέψει όσα ορίζει στη διαθήκη του.

Τῷ Κ. Νικολάῳ Ζωσιμᾷ εἰς Μόσχαν
Αἰγίνῃ 23 Δεκεμβρίου 1828

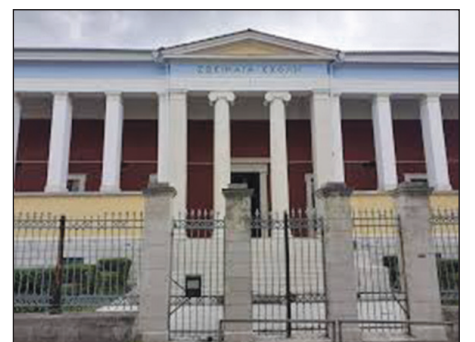
«Μετὰ μεγάλης εὐγνωμοσύνης λαμβάνει ἡ Κυβέρνησις τὰ εἰκοσιτέσσαρα κιβώτια τῶν βιβλίων ᾗ δωρίζετε πρὸς Χριστιανικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ἐκπαίδευσιν τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας καὶ διανεμηθῇσονται αὐτὰ τῷ θέλημά σας καὶ ἐν καιρῷ θέλετε λάβει τὴν περὶ τούτου φανέρωσιν.

Μετὰ τῆς αὐτῆς εὐγνωμοσύνης, θέλομεν ὑποδεχθῇ καὶ ὅσα ἔτι ὑπόσχεσθε νὰ μᾶς στείλητε καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι τὸ ἔθνος αὐτὸ διὰ τῆς φωνῆς τῶν αὐτοῦ προβούλων θέλη σᾶς ἐξαγγείλῃ τὸ ἔμψυχον καὶ δικαιοτάτον αὐτοῦ αἶσθημα πρὸς τὴν ὑμετέραν κορυφὴν, κληρονόμον τῆς μεγαλοψύχου φιλοπατρίας ἀδελφῶν ἔσας αἰοιδίμων καὶ μακαρίων».

Ἰωάννης Καποδίστριας

«Ὅστις λάβῃ κατὰ νοὺν καὶ θελήσῃ νὰ μεταβαλῇ καμμὴν τῶν διαταγῶν μου, ἀφίνω εἰς αὐτὸν τὴν κατάραν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἁγίων Πάντων, καὶ νὰ δώσῃ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως καὶ προκοπὴν νὰ μὴ ἰδῇ ποτέ».

Το πύρινο μήνυμα που έστειλε ο Γεώργιος Ριζάρης προς όλους τους Έλληνες, ψυχωραγώντας τον Μάιο του 1841 με το ακροτελεύτιο άρθρο της διαθήκης του.

Ζωσιμαία Σχολή

Ποτέ δε λησμόνησαν τα προς την πατρίδα τους καθήκοντα. Άφησαν τους καρπούς των μόχθων τους για κοινωφελείς σκοπούς. Με μεγάλες δωρεές συγκράτησαν επί ολόκληρα χρόνια ευγενικά φιλανθρωπικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα. Απ' τους απόδημους Ηπειρώτες προήλθαν οι πιο μεγάλοι εθνικοί ευεργέτες» «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ», Σπύρος Εργολάβος, Γιάννινα 1998

Ο Ζωσιμάς έγραψε

Καπλάνειος Σχολή

«Επιβεβαιώ, λέγω, ότι δι' αυτό το Σχολείον μου κατέθεσα ιδιοχείρως μου εν τω αυτώ Βασιλικώ Ορφανοτροφείω ρούβλια εκατόν χιλιάδας, των οποίων το Μπιλέτι διαλαμβάνει ούτως: Οτι αυτά εναποτέθησαν παρ' εμού αιωνίως και αναφαιρέτως. Ο δε τόκος αυτών λαμβανόμενος εις δύο φορές τον χρόνον να εξαποστέλλεται εις την πατρίδα μου Ιωάννινα, προς τους Επιτρόπους του αυτού Σχολείου μου δια να διδώνται οι μισθοί των διδασκάλων».

(Από τη διαθήκη του Ζώη Καπλάνη)

Η τηλεδιάσκεψη της ΠΣΕ

Η τηλεδιάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 12.5.2020 των εκπροσώπων των Αδελφοτήτων που εκδίδουν έντυπα ήταν μια ουσιαστική πρωτοβουλία του Γραφείου Τύπου της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας (ΠΣΕ), προκειμένου να καταγραφούν τα προβλήματα έκδοσης που αντιμετωπίζουν οι Αδελφότητες, να κωδικοποιηθούν κατάλληλα, ώστε να συντονιστούν οι προσπάθειες για την επίλυσή τους.

Μετά την τηλεδιάσκεψη και με τον τίτλο «Μια ουσιαστική, μεθοδική και οπωσδήποτε αποτελεσματική τηλεδιάσκεψη» εκδόθηκε το ακόλουθο Δελτίο Τύπου: «Η ΠΣΕ στα πλαίσια της προσπάθειας, προκειμένου να αναβαθμιστεί η επικοινωνία με τα μέλη της συνεκάλεσε στις 12 Μαΐου 2020 την πρώτη διαδικτυακή σύσκεψη με όλους τους εκπροσώπους των αδελφοτήτων-σωματείων που εκδίδουν εφημερίδες. Η σύσκεψη αυτή στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία και διατυπώθηκαν απόψεις και προτάσεις για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων καθώς επίσης για την αποτελεσματικότερη οργάνωση και δράση των Αδελφοτήτων και την καλύτερη αξιοποίηση του έργου τους.

Στη σύσκεψη, την οποία διηύθυνε ο Έφορος Τύπου **Χρήστος Τούμπουρος**, παρενέβη ο πρόεδρος της ΠΣΕ **Χρυσόστομος - Μάκης Κιάμος - Χήτος**, ο οποίος τόνισε την αναγκαιότητα της συνεργασίας των Αδελφοτήτων με την Πανηπειρωτική και τη δημοσίευση της δράσης τους στο ιστολόγιό της. Διευκρίνισε δε ότι μέλη της Πανηπειρωτικής είναι σωματεία και ως εκ τούτου θα δημοσιεύονται πράξεις Αδελφοτήτων-Σωματείων και όχι ιδιωτών. Ακόμη πληροφόρησε τους συμμετέχοντες πως το ΔΣ της ΠΣΕ δίνει μεγάλη βαρύτητα στον τομέα της ενημέρωσης και θεωρεί πως είναι υπόθεση όλων μας με κοινή προσπάθεια να επιλύσουμε τα όποια προβλήματα υπάρχουν και αφορούν την έντυπη και ηλεκτρονική ενημέρωση. Ευχήθηκε τέλος να ξεπεραστούν όσο πιο ανώδυνα τα προβλήματα της πανδημίας, για να μπορέσουμε να παράγουμε έργο αντάξιο της ιστορίας και του ηπειρωτικής πολιτιστικής δημιουργίας.

Στη σύσκεψη συμμετείχαν ο **Κώστας Λιάγκος**, έφορος πνευματικού κέντρου της ΠΣΕ ο οποίος και οργάνωσε τη σύσκεψη από τεχνικής πλευράς καθώς και τα μέλη της συντακτικής επιτροπής της εφημερίδας «Πανηπειρωτική» **Κώστας Παπαπάνος**, μέλος του ΔΣ της ΠΣΕ, **Κατερίνα Σχισμένο**. Στο τεχνικό μέρος συνέβαλε ο **Νίκος Λύκος**. Από τις Αδελφότητες-Σωματεία συμμετείχαν:

1. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΥ Μαρία Λαμπρίδου.
2. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΠΕΡΔΙΚΙΩΤΩΝ Νικόλαος Πάμπολλας
3. ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ Αλέξανδρος Χαΐδας
4. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΕΛΛΙΣΟΥΡΓΩΝ Γιώργος Μαστρογιάννης
5. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΘΕΟΔΩΡΙΑ-

ΝΙΤΩΝ Ιωάννης Λιούκας

6. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ Νίκος Ζέκης

7. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΠΕΤΑ Κώστας Ζάχαρος

8. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ Βασίλης Παπαϊωάννου

9. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΩΝ Αντρέας Νάσης

10. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΣΚΛΙΒΑΝΗΣ Κώστας Τζιριβήλας

11. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ Γιώργος Σιάφης

12. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΡΑΚΙΩΤΩΝ Ελευθερία Γκαρτζονίκα

13. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΥΨΕΛΗΣ Γιάννης Καραμπούλας

14. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑΣ Αθανάσιος Πέτρου

15. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΡΟΔΑΥΓΗΣ Μάνος Σπύρου

16. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΟΜΠΟΤΑΙΩΝ Δαμιανός Βαρέλης

17. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ Εριφύλη Κίτση

18. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΣΙΔΕΡΗΣ Νασιούλα Κιουβρέκη

19. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΓΙΝΩΝ Μαρίνα Τζάκου

Κατά τη διάρκεια της σύσκεψης παρενέβη ο Γενικός Γραμματέας της ΠΣΕ **Σωτήρης Κολιούσης** ο οποίος ενημέρωσε τους συμμετέχοντες για το πρόβλημα του «πραγματικού δικαιούχου», του νόμου από τον οποίο κινδυνεύουν με αφανισμό όλα τα αποδημικά σωματεία και ενημέρωσε τους συμμετέχοντες πως η αντιπροσωπεία της ΠΣΕ «στη συνάντηση με τον πρόεδρο της Βουλής, τον συμπατριώτη **Κωνσταντίνο Τασούλα**, έθεσε ως πρωταρχικό το θέμα. Ο πρόεδρος, αντιλήφθηκε αμέσως τη σημασία και ζήτησε να διαμορφώσει η ΠΣΕ υπόδειγμα αιτιολογικής έκθεσης και νομική-φοροτεχνική διατύπωση προκειμένου να ψηφιστεί νόμος από τη Βουλή που να απαλλάσσει τα αποδημικά Σωματεία από τέτοιες δυσβάσταχτες υποχρεώσεις. Η ΠΣΕ ήδη ανταποκρίθηκε. Στην απάντηση προσδοκούν και οι συνεργαζόμενες αποδημικές οργανώσεις από όλη την Ελλάδα, με τις οποίες διατηρούμε επαφή».

Ακολούθησε ευρύτατος διάλογος και όλα τα μέλη τοποθετήθηκαν και διατύπωσαν τον έντονο προβληματισμό τους καθώς και ενδιαφέρουσες προτάσεις για την επίλυση των προβλημάτων.

Κλείνοντας τη συζήτηση ο Έφορος Τύπου ενημέρωσε τους συμμετέχοντες πως η ΠΣΕ θα επεξεργαστεί και θα κωδικοποιήσει τα προβλήματα και τις προτάσεις που διατυπώθηκαν και θα προτείνει λύσεις ή και θα αναλάβει πρωτοβουλία για την επίλυση.

Η ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ

Ο Έφορος Τύπου της Χρήστος Τούμπουρος στην εισήγησή του είπε: «Καλησπέρα σας. Σας καλωσορίζω και εγώ από την πλευρά μου στην σύσκεψη αυτή που γίνεται με πρωτοβουλία της Πανηπειρωτικής, στα πλαίσια της αναβάθμισης των σχέσεων και της επικοινωνίας της Συνομοσπονδίας με τα μέλη της και γενικά με όλους τους Ηπειρώτες και τις Ηπειρώτισσες, όπου γης. Είναι γνωστό πως από την πρώτη στιγμή που ανέλαβε το παρόν ΔΣ έδωσε μεγάλη σημασία στην επικοινωνία με τα μέλη-σωματεία της Πανηπειρωτικής. Και γι' αυτό θεωρήσαμε πως είναι απαραίτητο, σε πρώτη φάση, να εκδώσουμε και πάλι, μετά από είκοσι χρόνια, την εφημερίδα «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ», όργανο επικοινωνίας της ΠΣΕ, με τα μέλη της και φυσικά με όλους τους Ηπειρώτες. Η πανδημία του κορωνοϊού διέκοψε την προγραμματισθείσα πορεία και για λόγους απλής συνέχειας εκδώσαμε δύο φύλλα Μαρτίου και Απριλίου τετρασέλιδα και ελπίζουμε από δω και πέρα να εκδίδεται κανονικά δεκαεξασέλιδη με πλούσιο περιεχόμενο και με τη συνδρομή όλων μας. **Γιατί απλούστατα η εφημερίδα αυτή, η «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ», είναι εφημερίδα όλων των Ηπειρωτών και έλκει τη λειτουργία της, ουσιαστικά και τυπικά, από τη λειτουργία των εντύπων του ηπειρωτικού χώρου της γενέτειρας και της αποδημίας.**

Ήδη, όπως θα γνωρίζετε οι εφημερίδες των Αδελφοτήτων αναρτώνται πλέον στον ιστότοπο της Πανηπειρωτικής, ο οποίος έχει αναβαθμιστεί ουσιαστικά και φιλοδοξούμε να γίνει μια αληθινή βιβλιοθήκη όπου θα ενημερώνονται οι πατριώτες για τη δράση των αποδήμων. Παράλληλα το περιεχόμενο των εντύπων αυτών θα κοσμήι τις σελίδες της εφημερίδας. Από το φύλλο Απριλίου διαθέσαμε μια σελίδα, το ¼ δηλαδή της ύλης και παρουσιάζουμε περιληπτικά το περιεχόμενο έξι εφημερίδων. Θα συνεχίσουμε στα προσεχή φύλλα και με περιοδικά. Σύντομα θα δημιουργηθεί φάκελος όπου θα αναρτώνται όλες οι ανακοινώσεις των σωματείων-μελών.

Το πολύπαθο facebook της Πανηπειρωτικής, καθαρά ενημερωτικό μέσον, λειτουργεί με αυστηρούς κανόνες ανάρτησης σχετικών ειδήσεων – ανακοινώσεων που έχουν σχέση με τη δράση της ΠΣΕ ή και των συλλόγων- μελών. Το τονίζω για μια άλλη φορά πως δράση ιδιωτών αποκλείεται να φιλοξενηθεί στο facebook της Πανηπειρωτικής. Οι κανόνες εφαρμόζονται απαρέγκλιτα και μάλιστα μέχρι παρεξήγησεως. Γνωρίζετε ακόμη πως η ΠΣΕ αποφάσισε να **λειτουργήσει διαδικτυακό κανάλι** στο youtube όπου θα αναρτώνται τα σχετικά video που «θα παρουσιάζουν τη δράση της ΠΣΕ, των Συλλόγων, και οτιδήποτε έχει σχέση με την ιστορία, τη λαογραφία και γενικότερα τον πολιτισμό της Ηπείρου. Είναι μια ουσιαστική προσφορά και μια εξαιρετική πρωτοβουλία που θα αναβαθμίσει την επικοινωνία μας με όλους τους Ηπειρώτες. Ευελπιστούμε πως όλοι/ες θα την αγκαλιάσουν και θα συμμετάσχουν στην παραγωγή υλικού κατάλληλου προς δημοσίευση».

Σας καλέσαμε λοιπόν σήμερα σε μια πρώτη συνάντηση να ανταλλάξουμε απόψεις για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σχετικά με την έκδοση και την αποστολή-διανομή των εφημερίδων των αδελφοτήτων, την καλύτερη οργάνωση και την ουσιαστικότερη παρέμβασή μας στον έντυπο χώρο της Ηπείρου. Θα θέλαμε τη γνώμη σας, γιατί μάς είναι απαραίτητη και πιστεύουμε πως μόνο με τη συλλογική προσπάθεια θα αναβαθμίσουμε την όποια προσφορά μας. Καλώς ήλθατε λοιπόν.

Η ατζέντα

Για να έχει ουσία και προσανατολισμό ο λόγος μας θα παρακαλέσω να επικεντρωθούμε σ' αυτή τη σύσκεψη-γιατί θα ακολουθήσουν κι άλλες- με άκρως εξειδικευμένο περιεχόμενο καταρχάς σε συγκεκριμένα θέματα:

Η αναγκαιότητα του αποδημικού τύπου.

Ο ρόλος της ΠΣΕ για την ενοποίηση της δράσης και του συντονισμού των αδελφοτήτων, της μεταφοράς εμπειρίας και η διευκόλυνση της κοινής δράσης.

Η καταγραφή των προβλημάτων έκδοσης και η διαδικασία κοινής αντιμετώπισης τους.

Η αναγκαιότητα δημιουργίας βάσης δεδομένων με άρθρα, θέματα, συνεντεύξεις κλπ, από τα οποία με την πιστοποίηση του ΔΣ της ΠΣΕ, μπορούν οι αδελφότητες να αντλούν για δημοσίευση.

για τα έντυπα των Αδελφοτήτων

www.siderigr.com

Η ΣΙΔΕΡΗ ΜΑΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 6-10, 113 63 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ.: 210 88.31.766, ΦΥΛΛΟ 95*

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

ΧΡΟΝΟΣ 33% - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 132 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2020 - ΒΟΥΛΓΑΡΗ 8-10, 104 37 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 6977988904 - 0,7 Ε

ο Περγικιώτης

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΠΕΡΔΙΚΙΩΤΩΝ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ «Ο ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ»

ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' Τριμηνιαίο όργανο της Αδελφότητας Αγναντιτών

ΧΡ. ΤΟΥΜΠΟΥΡΟΥ

Η ενημέρωση για την προσπάθεια του ΔΣ της ΠΣΕ να προβάλλει τις εκδόσεις αυτές με τη δημιουργία ειδικού menu στον ιστότοπο της ΠΣΕ και την, ήδη από 15 μέρες τώρα, ανάρτηση εκεί όλων των εφημερίδων, περιοδικών των σωματείων-μελών.

Προς γνώση σας, σας πληροφορώ ότι επιδιώκουμε να εντάξουμε στην Πανηπειρωτική βιβλιοθήκη όλα όσα παρήγαγε η ΕΡΤ και αφορούν την Ήπειρο. Θα είναι μια μεγάλη επιτυχία και θα αποτελέσει μια βασική πηγή πληροφοριών για τον ηπειρώτικο τύπο, γενικά. Στη διάθεσή μας είναι και η παραγωγή και όλες οι εκδόσεις της Βουλής. Παράλληλα πολλοί παραγωγοί-δημιουργοί συμφώνησαν και θα μας παραχωρήσουν έργα τους-βιντεοσκοπήσεις εκδηλώσεων.

Τα πάντα είναι στη διάθεσή σας. Δικά σας είναι. Ζητούμε τη συμμετοχή σας, τον προβληματισμό και τη δραστηριοποίησή σας.

Να ξέρετε κάτι. Η ιστορία μας, τα έθιμά μας, το Ηπειρώτικο ήθος, οι θρύλοι και οι παραδόσεις, αποτελούν την αληθινή άμυνα του πολιτισμού μας. Αυτά όλα συνθέτουν ένα ύψιστο ηθικό χρέος να διαφυλάττουμε και να κρατούμε ανόθευτο τον ηπειρώτικο πολιτισμό. Αυτός προσδίδει στην προσωπική μας ταυτότητα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που μας ξεχωρίζουν ως άτομα, ως Ηπειρώτες και ως Έλληνες. Για να μην πέσουμε στη λούμπρ' της μαζοποιημένης παγκοσμιοποίησης. Γιατί τότε, αν δεν βυθιστούμε, δεν μας ξεπλένει ούτε ο Άραχθος κατεβασμένος...

Καλώς ήλθατε, λοιπόν και προσωπικά σας ευχαριστώ για την

Κωδικοποίηση των προτάσεων

Στα πλαίσια της προσπάθειας, προκειμένου να αναβαθμιστεί η επικοινωνία της ΠΣΕ με τα μέλη της συνεκλήθη στις 12 Μαΐου 2020 η πρώτη διαδικτυακή σύσκεψη με όλους τους εκπροσώπους των αδελφοτήτων-σωματείων που εκδίδουν εφημερίδες. Η σύσκεψη αυτή στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία και διατυπώθηκαν απόψεις και προτάσεις για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων καθώς επίσης για την αποτελεσματικότερη οργάνωση και δράση των Αδελφοτήτων και την ουσιαστικότερη αξιοποίηση του έργου τους.

Η μελέτη των σημειώσεων και η ηχητική καταγραφή κωδικοποιημένη έχει ως εξής:

Οι συμμετέχοντες στην τηλεδιάσκεψη καταρχάς διατύπωσαν τα συγχαρητήριά τους στην προσπάθεια αυτή της ΠΣΕ και μάλιστα τόνισαν πως είναι μια προσπάθεια που θα αναβαθμίσει ουσιαστικά τις σχέσεις της ΠΣΕ με τις Αδελφότητες που εκδίδουν εφημερίδες και όχι μόνο. Αρχικά συμφώνησαν με την εισήγηση του Εφόρου Τύπου και άπαντες διατύπωσαν τις ευχαριστίες τους για τις προσπάθειές του προκειμένου να αναβαθμιστεί η επικοινωνία της ΠΣΕ με τα μέλη –σωματεία. Οι προτάσεις έχουν ως εξής:

Βαθύτατος ο προβληματισμός για τη συνέχιση έκδοσης εφημερίδων. Αιτία το οικονομικό κόστος αποστολής. Η αποστολή πλέον κοστίζει περισσότερα από την εκτύπωση της εφημερίδας. Γι' αυτό η πρόταση όλων είναι η ΠΣΕ να αναλάβει πρωτοβουλία και να ενημερώσει τους αρμόδιους φορείς και ιδιαίτερα τα πολιτικά κόμματα, ώστε με πρόταση νόμου ή με οποιαδήποτε άλλη παρέμβαση να μειώσουν το κόστος αποστολής των εφημερίδων.

Δεύτερο θέμα είναι η εκτύπωση. Πρόταση υπεβλήθη να αναλάβει πρωτοβουλία η ΠΣΕ έκδοσης, αν είναι δυνατόν στο ίδιο τυπογραφείο. Με τον τρόπο αυτό θα περιοριστεί το κόστος στο ελάχιστο.

Αιτήθηκε η ΠΣΕ να ενημερώσει όλα τα σωματεία, να αποστείλει κατάλογο μελών της για να αποστείλουν τα έντυπά τους σε όλους τους ηπειρώτικούς συλλόγους. Είναι κρίμα να εκδίδονται εφημερίδες και περιοδικά και να αποστέλλονται μόνο σε 4 με πέντε σωματεία.

Η λειτουργία καναλιού στο youtube είναι μια εξαιρετική ιδέα και θα βοηθήσει ουσιαστικά στη διάδοση της ηπειρώτικης παράδοσης και στην προώθηση γενικά του ηπειρώτικού πολιτισμού.

Οπωσδήποτε ο ιστότοπος της Πανηπειρωτικής μπορεί να συμβάλει σημαντικά, ώστε όλα τα σωματεία να προωθούν τα νέα τους και να αναρτώνται όλα τα έντυπα για να έχουν πλήρη πληροφόρηση όλοι οι ηπειρώτες. Η προσπάθεια αυτή που ξεκίνησε τώρα τελευταία είναι σωστή και πρέπει να συνεχιστεί.

ΑΘ. ΒΕΡΓΟΣ: «Διατηρούμε και ανανεώνουμε την επικοινωνία με τους συμπατριώτες»

Με τα «θερμά συγχαρητήρια» για την επανέκδοση της «Πανηπειρωτικής» ξεκίνησε η συζήτηση με τον Αθανάσιο Βέργο, πρόεδρο του Συλλόγου Παργινών Αθήνας. «Αλλωστε η «Πανηπειρωτική» είναι η φωνή των Ηπειρωτών. Η δική μας φωνή. Πρόκειται για μια φωνή αληθινά Ηπειρώτικη» υπογράμμισε ο Αθ. Βέργος.

Συνέντευξη στην Ελένη Ντάσιου

-Πότε ιδρύθηκε ο σύλλογός σας και ποια η δράση του στο χώρο της αποδημίας;

Ο Σύλλογός μας ιδρύθηκε το 1978. Είχαμε την τύχη ο Σύλλογός μας να αποκτήσει σύντομα μια στέρεα οικονομική βάση μέχρι την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Ο αείμνηστος συμπατριώτης μας **Ιωάννης Δημουλίτσας** άφησε με τη διαθήκη του στον Σύλλογό μας τέσσερα γραφεία επί της οδού **Μαρίκας Κοτοπούλη** στην Ομόνοια. Ο Σύλλογός μας διοργανώνει σταθερά όλα τα χρόνια από την ίδρυσή του εκδηλώσεις, όπως είναι οι συνεστιάσεις, οι χοροί, οι εκδρομές με έμφαση στην πολιτιστική μας παράδοση, όταν αυτό είναι δυνατόν. Σημαντική είναι και η αρωγή μας σε αναξιοπαθούντες συμπατριώτες μας, σε αριστεύσαντες μαθητές κλπ.

Με πρωτοβουλία των μελών του ΔΣ και άλλων συμπατριωτών μας έχουν αναστηλωθεί μια σειρά ιστορικά μνημεία. Σ' αυτό το σημείο, αξίζει να σημειωθούν ορισμένες χαρακτηριστικές πρωτοβουλίες. Με ενέργειες του Συλλόγου μας προς διάφορες υπηρεσίες, ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση και συντήρηση στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών του Ταφικού Μνημείου του **Κωνσταντίνου Κανάρη**, που, όπως είναι γνωστό, γεννήθηκε στην Πάργα. Επίσης, ο Σύλλογός μας πέτυχε την κήρυξη του Ναού των Αγ. Αποστόλων Πάργας σε διατηρητέο νεότερο μνημείο.

-Μία από τις δραστηριότητες του Συλλόγου είναι και η έκδοση εφημερίδας. Πότε πρωτοεκδόθηκε και ποια νομίζετε πως είναι η προσφορά της στην υλοποίηση των σκοπών του Συλλόγου;

Η εφημερίδα μας με τίτλο «Η Πάργα» εκδίδεται ανελλιπώς από το 1992. Περιέχει ζητήματα λαογραφικού, ιστορικού χαρακτήρα, αλλά και σημαντικά ζητήματα που αφορούν τις εξελίξεις του τόπου μας, της Πάργας. Διανέμεται σε όλη την Ελλάδα, αλλά και στους Παργινούς του εξωτερικού. Γενικά η προσφορά της εφημερίδας στη διατήρηση και προώθηση της Παργινής παραδοσιακής προσφοράς είναι σημαντική.

-Ποια προβλήματα αντιμετωπίζετε γενικά στην έκδοση και κυκλοφορία της εφημερίδας;

Το βασικό μας πρόβλημα στην έκδοση της εφημερίδας είναι φυσικά το οικονομικό, που εντάθηκε στα χρόνια της κρίσης. Αξίζει να αναφέρουμε καταγγελτικά την υπερόγκη αύξηση των ταχυδρομικών τελών, ειδικά φέτος το 2020, που τείνει να στραγγαλίσει την εκδοτική μας προσπάθεια. Τα έξοδα πλέον καθιστούν προβληματική την διακίνηση πλέον της εφημερίδας μας.

-Πώς βλέπετε την πρωτοβουλία της ΠΣΕ για την από κοινού αντιμετώπιση των προβλημάτων έκδοσης. Τι θα θέλατε να μας προτείνετε;

Θεωρούμε πολύ χρήσιμη την πρωτοβουλία της ΠΣΕ να αναρτήσει τις εφημερίδες όλων των

Αθ. Βέργος, πρόεδρος του Συλλόγου Παργινών Αθήνας

έντυπα αλλά εν τέλει και ηλεκτρονικά, η φωνή όλων των αποδήμων.

-Γενικά, ποιες οι σκέψεις για τη δραστηριοποίηση των αποδήμων και την προσφορά τους στον πολιτισμό;

Επιδιώκουμε, στους δύσκολους σημερινούς καιρούς για τα συλλογικά εγχειρήματα, να διατηρήσουμε και να ανανεώσουμε όλες τις μορφές της επικοινωνίας με τους συμπατριώτες μας. Έχουμε καταφέρει το δικτυο επικοινωνίας μας να παραμένει ακόμα ζωντανό, άρα και οι πολιτιστικές πλεуρές που εμπεριέχει. Ειδικότερα όμως θέλουμε να κρατήσουμε επαφή και να συμβάλουμε στις πολιτιστικές εκδηλώσεις που αναπτύσσονται είτε εδώ είτε στον τόπο μας.

-Δεν θα αποφύγω τον πειρασμό. Όνομα Άλκης Αλκαίος, Ο μεγάλος αυτός ποιητής.

Ο Άλκης Αλκαίος, ο Βαγγέλης Λιάρος, «ο μεγάλος αυτός ποιητής», όπως τον αποκαλέσατε από μικρός «πολιτογραφηθήκε» κάτοικος της Πάργας. Εκεί έμενε τον περισσότερο καιρό και η Πάργα ήταν κυρίως η πηγή της έμπνευσής του. Αυτό άλλωστε και ο ίδιος ομολογεί σε σχετική επιστολή του που έστειλε (15-1-2012) στον σύλλογο Παργινών Αθηνών.

«[...]Στους φίλους μου καλλιτέχνες, όταν με ρωτούν για την καταγωγή μου, απαντώ ότι ο μεν Βαγγέλης είναι γέννημα Κοκκινιώτης και θρέμμα Παργινός, ο δε Άλκης είναι γέννημα και θρέμμα Παργινός. Την Πάργα άλλωστε «περιέχουν» όλα μου τα τραγούδια κι αν είναι μόνο ένα απ' αυτά που την αναφέρει ρητά: Είναι η «Άνοιξη της Πάργας», που αρχίζει με τον στίχο: «Παράξενη κι η άνοιξη αυτή συνέχεια κοντά σου με γυρίζει...» Γιατί επί 45 χρόνια απ' αυτήν φεύγω και σ' αυτήν επιστρέφω κάθε καλοκαίρι. Γιατί η Πάργα μας είναι η νιότη μου, ο έρωτάς μου, το ταξίδι μου και η ιθάκη μου. Εύχομαι να είστε όλοι καλά και να έχετε κουράγιο, δύναμη και αλληλεγγύη στους δύσκολους καιρούς».

Ο Σύλλογος Παργινών με μεγάλη αγάπη και με εξαιρετική φροντίδα διοργάνωσε μαζί με την

Το υπ' αριθμ. 11 φύλλο της εφημερίδας «Η ΠΑΡΓΑ»

Συλλόγων της Ηπειρωτικής Αποδημίας που το επιθυμούν στον ιστότοπό της. Θα προσφέρει εκδοτικές, κι όχι μόνο, ιδέες σε όλους μας. Η ΠΣΕ όμως, ως ανώτατο όργανο των απανταχού αποδήμων Ηπειρωτών πρέπει τώρα να εξαντλήσει κάθε προσφερόμενη δυνατότητα για να διεκδικηθεί αποτελεσματικά, αν όχι ατέλεια χάρτου και ταχυδρομικών, τουλάχιστον η άμεση δραστηριότητα τους με βάση τις εκδόσεις μας. Είναι όρος για να υπάρχει ζωντανή,

Αδελφότητα Κοκκινιάς Θεσπρωτίας και την ΠΣΕ εκδήλωση για τον Άλκη στις 19 Δεκεμβρίου 2014 στην αίθουσα της ΠΣΕ για τον ποιητή. Τεράστιο πολιτιστικό κεφάλαιο, όχι μόνο για την Πάργα, αλλά και για ολόκληρη την Ελλάδα.

Σας ευχαριστούμε πολύ και να γνωρίζετε πως η εφημερίδα μας θα είναι πάντοτε κοντά σας συμπατριώτες και οδηγός των Ηπειρώτικων Σωματείων.

Νέα από την Ήπειρο - Πρόσωπα και Γεγονότα

Μια άλλη Πρωτομαγιά

Πρωτομαγιά 2020. Φέτος η Πρωτομαγιά, η γιορτή αυτή της άνοιξης, του ερχομού του καλοκαιριού και, κυρίως, αυτή της εργατιάς ήταν κάπως διαφορετική. Ο κορωνοϊός τα άλλαξε ως προς το τυπικό. Στο περιεχόμενο σηματοδοτεί αξίες και εργατικά ιδανικά που δεν αλλάζουν! Αυτό τόνισε και η ΠΣΕ με σχετικό Δελτίο Τύπου.

«Γιορτάζουμε φέτος εν μέσω κορωνοϊού την Πρωτομαγιά. Η πρώτη του Μάη συμβόλιζε ασφαλώς από αρχαιοτάτων χρόνων την έλευση της καλοκαιρίας, αλλά με την πάροδο του χρόνου η 1η Μάη, μαζί με την εξαιρετική φυσική της ιδιότητα, απέκτησε και μοναδική κοινωνική διάσταση. Είναι η γιορτή της εργατιάς, του μόχθου, της λευτεριάς, της θυσίας και της ανθρωποσύνης. Έτσι καθιερώθηκε με πολύχρονους και πολυαίμακτους αγώνες.

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας τιμά την εργατική Πρωτομαγιά και καλεί τους Ηπειρώτες και τις Ηπειρώτισσες, μ' όλες τις σημερινές έκτακτες περιστάσεις, όχι σε μια απλή γιορτή, αλλά σε έναν αγωνιστικό προβληματισμό, που απορρέει από το πνεύμα του αλтруισμού, της εργατικής πάλης και της δικαιοσύνης.

Ας έχουμε πάντα ως όραμα και καθήκον τον αγώνα μας για ένα καλύτερο αύριο και ας διδασκόμαστε πάντοτε για το νόημα της Πρωτομαγιάς γιορτάζοντάς την, έτσι όπως μας τη δίδαξε ο Ηπειρώτης ποιητής Γιώργος Κοτζιούλας στο ποίημα που έγραψε για την Πρωτομαγιά στην Κατοχή. (30 Απριλίου 1944).

*«Τώρα που φούντωσαν, άστραψαν γλώσσες ολούθε φλογάτες
κι όλα τα σάπια απορρίχνονται σ' ευλογητή πυρκαγιά,
το δάκρι, αδέρφια, στεγνώνοντας για τους νεαρούς
πρωτοστάτες απ' άκρη σ' άκρη ας γιορτάσουμε δική μας Πρωτομαγιά»*

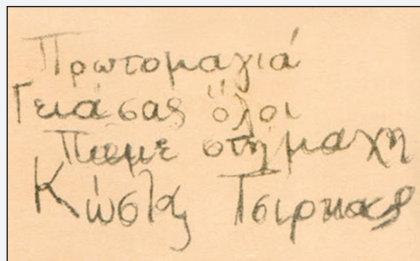
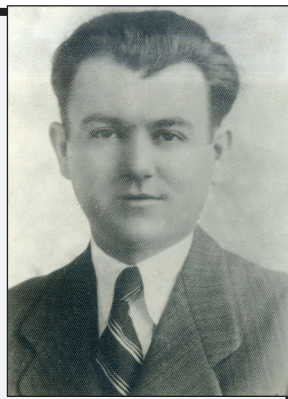
Ο κορωνοϊός θα περάσει. Το Ηπειρώτικο αγωνιστικό σθένος θα νικήσει...»

Πρωτομαγιά 1944. Ημερομηνία σταθμός για την Ελλάδα, όταν στο σκοπευτήριο της Καισαριανής από τα γερμανικά πολυβόλα πέφτουν 200 πατριώτες -αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης. Μεταξύ αυτών και ο Ηπειρώτης **Κώστας Τσίρκας**.

(Κώστας Τσίρκας 1906-1944)

Ο **Κώστας Τσίρκας** γεννήθηκε στην Πράμαντα

Ιωαννίνων, το 1906. Ήταν δάσκαλος. Συνελήφθη από τη βασιλομεταξική δικτατορία και φυλακίστηκε στην Ακροναυπλία. Τον Μάιο του 1941, όπως είναι γνωστό οι κρατούμενοι της Ακροναυπλίας παραδόθηκαν στους κατακτητές. Τελικά τον μεταφέρουν στο Χαϊδάρι, απ' όπου θα τον πάρουν μαζί με τους άλλους συντρόφους του την Πρωτομαγιά του 1944 για εκτέλεση. Στο σημείωμά του, που απευθύνεται στους δικούς του, στην οδό Μάρνη 52, μας δίνει σ' όλους το στίγμα του: «Πρωτομαγιά. Για σας όλοι, πάμε στη Μάχη».

Η ΠΣΕ κοντά στους μουσικούς

Αυτή δεν είναι είδηση. Μήνυμα είναι «συμφοράς»... «Κρίνεται απίθανο ωστόσο να επιτραπούν μέσα στο καλοκαίρι οι μεγάλες συναυλίες, όπως φεστιβάλ, συναυλίες ή αθλητικά γεγονότα με θεατές». Με

μα, ως Ηπειρώτες και ως Έλληνες. Αυτά ακριβώς τονίζει και η ΠΣΕ με σχετικό Δελτίο Τύπου. (21.5.2020)

«Η ΠΣΕ ανταποκρινόμενη στο κάλεσμα του Πανελληνίου Μουσικού Συλλόγου, ενώνει τη φωνή της

(Φωτ.: Θανάσης Νικολός)

τη φράση αυτή ο **Κυριάκος Μησοτάκης** περιέγραψε ένα... εφιαλτικό για πολλούς καλοκαίρι. (epirusgate Τρίτη, 28 Απριλίου 2020)

Η κατάσταση παραμένει η ίδια και φυσικά δεν αναμένεται να πραγματοποιηθούν το καλοκαίρι ούτε συναυλίες, μα ούτε και πανηγύρια. Ο κορωνοϊός ούτως διέταξεν!

Να ξέρουμε όμως πως τα γιορτάσια και τα πανηγύρια μας, τα έθιμά μας, το Ηπειρώτικο ήθος και η ιστορία μας, οι θρύλοι και οι παραδόσεις, αποτελούν την αληθινή άμυνα του πολιτισμού μας. Αυτά όλα συνθέτουν ένα ύψιστο ηθικό χρέος να διαφυλάττουμε και να κρατούμε ανόθευτο τον τοπικό μας πολιτισμό. Αυτός προσδίδει στην προσωπική μας ταυτότητα, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που μας ξεχωρίζουν ως άτο-

με όλους τους δημιουργούς, καλλιτέχνες, «εργαζόμενους στον πολιτισμό» και στηρίζει τον αγώνα τους που αφορά την ίδια την επιβίωσή τους.

Δηλώνουμε αρωγοί και συμπαραστές στους αγώνες για τη λήψη ουσιαστικών μέτρων οικονομικής στήριξης. Ειδικότερα αναφερόμαστε στους λαϊκούς μουσικούς οι οποίοι συντηρούν άσβεστη τη φλόγα της παράδοσης και διατηρούν, σε πείσμα των καιρών, το αυθεντικό της περιεχόμενο.

Η Π.Σ.Ε. θα στηρίξει εμπράκτως τα αιτήματά τους για διοργάνωση των πανηγυριών, με όλους φυσικά τους προληπτικούς όρους, αφού γι' αυτούς ήταν το μοναδικό τους εισόδημα που στήριζε την ετήσια επιβίωσή τους».

Τιμήθηκε στην Ήπειρο η Γενοκτονία των Ποντίων

Με εκδηλώσεις που έγιναν, οι πρώτες μετά το διάστημα της καραντίνας και των απαγορευτικών μέτρων, η Ήπειρος τίμησε την γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού.

Στα Γιάννινα την εκδήλωση Μνήμης διοργάνωσαν η Περιφέρεια Ηπείρου, ο Δήμος Ιωαννίνων, η Αδελφότητα Ποντίων και Μικρασιατών Ηπείρου και ο Σύλλογος Ποντίων Φοιτητών-Σπουδαστών Ιωαννίνων.

Στην Άρτα με μια απλή τελετή, με ένα συμβολικό τρόπο ο Δήμος Αρταίων επέλεξε να τιμήσει την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ποντίων. «Ημέρα Μνήμης η σημερινή για την Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Με τον άδικο, μαρτυρικό και σκληρό αφανισμό του Ποντιακού Ελληνισμού, είναι μια μαύρη επέτειος για κάθε άνθρωπο που πιστεύει στα ιδανικά της ελευθερίας, της δικαιοσύνης, στο δικαίωμα για πατρίδα», δήλωσε ο Δήμαρχος Άρτας **Χρήστος Τσιρογιάννης**.

Στο μήνυμά του ο Δήμαρχος Πρέβεζας **Νίκος Γεωργιάκος** τόνισε:

«101η επέτειος της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου τίποτε δεν ξεχάστηκε ούτε θα ξεχαστεί!

Σήμερα 19 Μαΐου είναι η ημέρα μνήμης και θρήνου για τον οικουμενικό ελληνισμό, είναι η 101η μαύρη επέτειος για τα 353.000 θύματα της γενοκτονίας των αδερφών μας Ελλήνων του Πόντου.

Για όλους μας στο Δήμο Πρέβεζας, όπου ζούμε και ακούμε διαχρονικά τις ζωντανές μνήμες μέσα από τις γενιές των συμπολιτών μας Ελλήνων προσφύγων του Πόντου μετά τον ξεριζωμό τους από τα πάτρια μας εδάφη κατόπιν της τραγικής γενοκτονίας, η επέτειος αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία και σπουδαιότητα. (...)

Η αναγνώριση της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου πραγματοποιήθηκε από την Ελληνική Πολιτεία στις 24 Φεβρουαρίου 1994 και αποτελεί το φάρο για την παγκόσμια αναγνώριση για την οποία καλούμαστε όλοι μας να συνδράμουμε.

Από την εκδήλωση στα Γιάννινα

Ένας αιώνας και ένας χρόνος σήμερα, 101 έτη και μία ημέρα και όλος ο ελληνισμός της οικουμένης προσκυνά στη θυσία των αδερφών μας και προσεύχεται για τις αδικωχαμένες 353.000 ψυχές».

Ανακοίνωση της ΠΣΕ

Η ΠΣΕ για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση.

«Η 19η Μαΐου καθιερώθηκε ως ημέρα μνήμης για τη γενοκτονία των Ποντίων.

Η ποντιακή γενοκτονία συνιστά μια από τις πιο θλιβερές στιγμές της ανθρώπινης ιστορίας, καθώς οδήγησε στον ξεριζωμό από τις πατρογονικές του εστίες ενός τμήματος του Ελληνισμού που πάλευε για την επιβίωσή του για χιλιάδες χρόνια και το οποίο πραγματοποιήσε τη δική του αξιόλογη πορεία, παράλληλη με αυτή των υπολοίπων Ελλήνων.

Η Βουλή των Ελλήνων, στις 24 Φεβρουαρίου 1994, αναγνώρισε επίσημα τη γενοκτονία των Πο-

ντίων από το τουρκικό κράτος και ψήφισε ομόφωνα τον ορισμό της 19ης Μαΐου ως Ημέρας Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου με τον νόμο 2193/1994.

Η Ήπειρος δέχτηκε στην αγκαλιά της τον Ποντιακό Ελληνισμό, το ατόφιο αυτό ελληνικό στοιχείο.

Η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας τονίζει πως η συντήρηση της ιστορικής μνήμης της ποντιακής γενοκτονίας και το προσκύνημα στο μαρτυρικό παρελθόν δεν αποτελεί επ' ουδενί παραχώρηση στη μισαλλοδοξία και το φανατισμό, αλλά συνιστά ευλαβικό κερύ στα θύματα αυτής της επαίσχυντης πράξης και συμβολή στη διαμόρφωση της πορείας προς το μέλλον, η οποία θα διασφαλίσει ότι το ανθρωπινό γένος δεν πρέπει και δεν πρόκειται να βιώσει ξανά ανάλογες τραγικές εμπειρίες.

Η μνήμη που πονά αλλά και η μνήμη που προχωρά. Η σιωπή και η λήθη, η άγνοια και η παραποίηση της ιστορίας ή ακόμη και η εξάλειψή της, είναι οι χειρότεροι εχθροί.

Η τιμή δεν αφορά μόνο τους Έλληνες του Πόντου, αλλά ολόκληρη την Ελλάδα».

Το ταφικό έθιμο στο Γηρομέρι Θεσπρωτίας

Φέτος δεν αναβίωσε το ταφικό έθιμο που πραγματοποιείται τη Δευτέρα του Πάσχα στο Γηρομέρι Θεσπρωτίας. Εκεί, μετά τη θεία Λειτουργία στον κοιμητηριακό ναό της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα και τα τρισάγια από τον ιερέα, οι κάτοικοι του χωριού κάνουν το δικό τους τρισάγιο πάνω στους τάφους των νεκρών. Με κλαρίνο και με λαϊκά όργανα τραγουδούν τα αγαπημένα τραγούδια των νεκρών, όσο ήταν εν ζωή. Ασφαλώς και πρόκειται για μια ιδιότυπη επικοινωνία μεταξύ νεκρών και ζωντανών, μέσα από την οποία «ανασκαλεύεται» η αναστάσιμη ελπίδα, ότι η ζωή νικάει το θάνατο.

Το μοναδικό σ' όλη την επικράτεια αυτό έθιμο έχει τις ρίζες του στις αρχές του 18ου αιώνα, κατά τα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Όταν πέθανε μια ηλικιωμένη γυναίκα η οποία είχε βοηθήσει πολύ τους χωριανούς της, προκειμένου να την τιμήσουν έκαναν τον θάνατό της πανηγύρι. Ουσιαστικά ήταν μέσον εμφύχωσης των ραγιά-

δων. Στην ουσία είναι μια επικοινωνία με τα αγαπημένα πρόσωπα, βίωση μας «αδιάκοπτης συνέχειας». Το έθιμο αυτό διατηρείται μέχρι σήμερα. Ένα κομμάτι της ιστορίας, της παράδοσης και του πολιτισμού που οι Γηρομερίτες το τηρούν ευλαβικά κάθε χρόνο. Φέτος όχι. Η απαγόρευση κατάργησε και τα έθιμα. Ας ελπίσουμε για τελευταία φορά.

Από την περσινή ταφική ιεροτελεστία (Φωτ.: Αλέξης Τσέκας)

Διαγωνισμός στο Μουσείο Νικόπολης

Στα πλαίσια του εορτασμού της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων που είναι η 18η Μαΐου, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πρέβεζας διοργανώνει στο Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης διαγωνισμό με θέμα: «Μουσεία για την ισότητα: Πολυμορφία και Κοινωνική Συνοχή», με εστίαση στην φρά-

ση «Αν όλοι οι άνθρωποι της γης πιάναν γερά τα χέρια».

Στο διαγωνισμό μπορούν να συμμετέχουν ενήλικες και μαθητές όλων των βαθμίδων, ενώ στην περίπτωση των μαθητών η συμμετοχή μπορεί να είναι ομαδική.

Με προσοχή το ψάρεμα στα ποτάμια...

Με απόφαση που υπέγραψε ο Περιφερειάρχης Ηπείρου Αλέξανδρος Καχριμάνης, απαγορεύεται η αλιεία ιχθύων (εκτός πέστροφας) και όλων των υδρόβιων οργανισμών, με κάθε αλιευτικό μέσο και εργαλείο σε όλα τα ποτάμια, τους παραπόταμους και τις πηγές αυτών και σε όλα

τα υδάτινα οικοσυστήματα εσωτερικών υδάτων της Ηπείρου από 1 Μαΐου 2020 έως 31 Μαΐου 2020.

Η απόφαση αυτή αποσκοπεί στην προστασία της αναπαραγωγής των ιχθύων και λοιπών υδρόβιων οργανισμών που διαβιούν στα παραπάνω υδάτινα οικοσυστήματα.

Η σύνδεση των Τζουμέρκων με την Ιόνια οδό

Τα «άπιαστα» Τζουμέρκα γίνονται προσβάσιμα (Φωτ.: Κώστας Μαυροπάνος)

Η κατασκευή της σύνδεσης της Ιόνιας οδού με τα Τζουμέρκα, μέχρι τη γέφυρα της Πλάκας, προχωρεί κανονικά. Ο νέος αυτός οδικός άξονας που αποτελεί νέα χάραξη είναι ένα έργο πνοής για τα Τζουμέρκα. Σύμφωνα με τη σύμβαση η διάρκεια για την ολοκλήρωση του έργου είναι 36 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης. Αυτό σημαίνει ότι το έργο θα πρέπει να ολοκληρωθεί ως το καλοκαίρι του 2021. Το έργο θα συμπληρωθεί με την αναβάθμιση του οδικού άξονα από την Γέφυρα Πλάκας μέχρι τα Πράμαντα.

Υπό αναγνώριση ως μαρτυρικό χωριό και το Κεφαλόβρυσο Πωγωνίου

Το Κεφαλόβρυσο είναι ένα από τα μεγαλύτερα χωριά του Δήμου Πωγωνίου. Απέχει περίπου 60 χιλιόμετρα από τα Γιάννινα και είναι χτισμένο στους πρόποδες του βουνού Βαλαώρα, στον ορεινό όγκο της Νεμέρτσικας.

Κύρια ασχολία των κατοίκων είναι η κτηνοτροφία, ενώ αρκετοί είναι και εκείνοι που απασχολούνται στο εργοστάσιο, τη Μεταλλουργική Βιομηχανία Ηπείρου - Χυτήρια και Ελασματοουργία (θυγατρική της Ελληνικής Βιομηχανίας Οπλων), όπου κόβονται τα ελληνικά νομίσματα του ευρώ, καθώς επίσης κατασκευάζει κάλυκες και ταινίες χαλκού. Πριν τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο το Κεφαλόβρυσο ήταν από τα πλουσιότερα χωριά του Πωγωνίου. Οι κάτοικοι ασχολούνταν κυρίως με την κτηνοτροφία και υπολογίζεται ότι οι κάτοικοι του διατηρούσαν περί τα 40.000 πρόβατα. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1950 οι περισσότεροι κάτοικοι μετανάστευσαν σε Αθήνα, και Γερμανία.

Το Κεφαλόβρυσο Ιωαννίνων (Φωτ.: Γιώργος Μάνης)

Η μνήμη από τις μάχες του Γριμπόβου...

«Ο πολιτισμός στένεψε ποσοτικά αλλά όχι ποιοτικά, με τα νέα δεδομένα της πανδημίας. Από την άλλη είναι βαθύτατη υποχρέωση και όχι αναπηρία να ξέρεις την τοπική σου ιστορία αλλά βαθύτατο χρέος σου για τον τόπο που ζεις και δημιουργείς».

Με μια λιτή εκδήλωση χωρίς πολύ κόσμο, εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που ισχύουν, λόγω της πανδημίας του Covid-1.9, αλλά με κάθε επισημότητα, πραγματοποιήθηκε χθες Κυριακή, η εκδήλωση για την επέτειο των Ιστορικών Μαχών Γριμπόβου του 1897 και του 1912-13.

Η **Κατερίνα Σχισμένου**, μέλος της συντακτικής επιτροπής της εφημερίδας μας ήταν η ομιλήτρια, η οποία στην ομιλία της είπε τα εξής:

«Γρίμποβο. Μια λέξη χαραγμένη στο μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη. Μια λέξη μόνο για ήρωες. Ένας λόφος στα δυτικά της Άρτας, συνώνυμος του χαλασμού με την έκφραση «Θα γίνει Γρίμποβο».

Ήταν αρχές Μάη του 1897. Η μάχη λίγο ήθελε να συμπληρώσει τα δύο ημερόνυχτα συνεχών συγκρούσεων κάτω από τις πιο δύσκολες και ριζικές συνθήκες που είχε ζήσει εκείνος ο τόπος. Πάνω από 800 νεκροί της Ελληνικής πλευράς και κάτι λιγότερο για τους Οθωμανούς. Εκατοντάδες οι

Στο Λόφο του Γριμπόβου έγιναν οι φονικές μάχες

τραυματίες. Μέσα στις πρώτες σειρές της μάχης μορφές που υμνήθηκαν από τον ευρωπαϊκό τύπο και στην μετέπειτα βιβλιογραφία. Η **Zan Nt' Ark** της Ηπείρου (η νεαρή **Ελένη Κωνσταντινίδου**) και ο γαριβαλδινός από την αιώνια πόλη (ο 26χρονος **Φίλιππος Τρόγια**).

Οι συγκρούσεις άρχισαν κοντά στο Ιμαρέτ και στο τέλος της πρώτης βραδιάς η μάχη είχε μεταφερθεί στις χαράδρες κάτω από το Γρίμποβο. Την επόμενη ημέρα και οι δύο πλευρές ενισχύθηκαν με άνδρες και πολεμικό υλικό μετατοπίζοντας την σύγκρουση στη κορυφή του βουνού. Η πληροφορία για την έναρξη της μάχης του Γριμπόβου, φτάνει στην Αθήνα ως εξής: «Η υπό τον **Μπαϊρακτάρη** 1η ταξιαρχία κατέχουσα το Ιμαρέτ και τας πέριξ αυτό λοφοσειράς, συνεπτάκη χθες μετά του εχθρού. Ο εχθρός εξεδιώχθη μετ' απωλειών εκτός μικρού σώματος όπερ πολιορκείται εντός της χαράδρας τινός παρά του γρίμποβους».

Η μάχη ηρξαμένη την 7η πρωινή της χθες διήρκεσε μέχρι της 3.30 μμ ότε και διεκόπη. Τα σώματα θα διανυκτερεύσουν εις τα θέσεις του εις τας οποίας ευρίσκονται. Κατά τη μάχη εφονεύθησαν ο ταγματάρχης **Κοκοτάκης**, ο υπολοχαγός **Κωτσάκης**, οι ανθυπολοχαγοί Κουρέας και Τυλιγάδης, ο λοχαγός Παπανικολάου και 27 στρατιώται.»

Στις 2 Μαΐου, ο σ/χης **Μπαϊρακτάρης** ενισχυόμενος από ένα τάγμα της ταξιαρχίας Γκολφινόπουλου, άρχισε πάλι την επίθεση. Τρεις φάλαγγες, η μια από στο στενό της Κιάφας, οι άλλες δύο πιο πέρα ανατολικά, βάδιζαν εναντίον του Χανόπουλου. Η επίθεση άρχισε σφοδρή και φαίνονταν, στο πρώτο στάδιο, ότι θα είχε επιτυχία. Η κατάσταση δυσκόλευε

όμως, γιατί ο λόφος που κρατούσαν οι Τούρκοι είχε πυκνή ομίχλη, ενώ ταυτόχρονα στο σημείο στο οποίο κινούνταν οι Έλληνες, κάθε κίνηση μπορούσε να παρατηρηθεί από τους Τούρκους και να χτυπηθεί.

Στο τέλος της δεύτερης μέρας η Ελληνική η οπισθοχώρηση δεν ήταν

αποτέλεσμα μιας δυσχερούς κατάστασης αλλά εντολής των μεγάλων δυνάμεων στον τότε πρωθυπουργό της Ελλάδας.

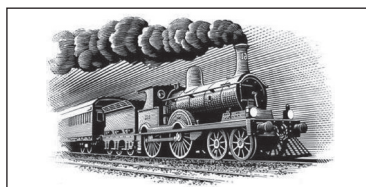
Χάθηκαν ψυχές και γράφηκαν επικές ιστορίες σε αυτό τον λόφο. Ήταν η μεγαλύτερη αιματηρή μάχη του ελληνοτουρκικού πολέμου του 1897.

Στο λόφο του Γριμπόβου βρέθηκε και ομάδα Ιταλών φιλελλήνων, προερχόμενοι από την λεγεώνα του Γαριβαλδινού συνταγματάρχη **Μπερτιέ**. Ο **Μπερτιέ** είχε φτάσει στην Άρτα με 600 γαριβαλδινούς στην πρώτη ημέρα της μάχης. Ο συνταγματάρχης **Μάνος** δεν τους επέτρεψε να συμμετάσχουν στην σύγκρουση. Η επιθυμία των γαριβαλδινών να μπουν στην φωτιά (έτσι ονόμαζαν την μάχη) έφερε πολλούς από αυτούς κατά ομάδες να φεύγουν κρυφά από το στρατόπεδο και να ανεβαίνουν στον λόφο. Παρά την διά όπλων εμπόδισή τους (από στρατιώτες του **Μάνου**) αρκετοί έφτασαν στην κορυφή και πολέμησαν.

Τα γράμματά τους με περιγραφές της μάχης βρέθηκαν σε ξένες εφημερίδες μετατρέποντας τον Ελληνοτουρκικό πόλεμο σε Ευρωπαϊκό. Τα περισσότερα δημοσιεύματα των ξένων εφημερίδων ήταν αρχικά για το Γρίμποβο, μετά για τα Φάρσαλα και τέλος για τα γεγονότα της Ζαβέρδας.

Το 1912-1913 επαναλήφθηκαν οι συγκρούσεις στον ιστορικό λόφο του Γριμπόβου για να διαβούν από εκεί οι Ελληνικές δυνάμεις και να φτάσουν στα Γιάννινα.

Ο πολιτισμός στένεψε ποσοτικά αλλά όχι ποιοτικά, με τα νέα δεδομένα της πανδημίας. Από την άλλη είναι βαθύτατη υποχρέωση και όχι αναπηρία να ξέρεις την τοπική σου ιστορία αλλά βαθύτατο χρέος σου για τον τόπο που ζεις και δημιουργείς. Κι έτσι πάλι το ζήτημα της τοπικής ιστορίας, οι συνεργασίες μας καθώς και η γνώση θα έπρεπε όχι μόνο να αναβιώνουν αυτή την μέρα αλλά να είναι μέρος ενός σκοπού και σχεδίου. Η συνεργασία με την ομάδα της Αμφικτιονίας Ακαρνάνων μας οδηγούν στην ιχνηλάτηση των παλιότερων σχέσεων της περιοχής της Άρτας μέσω της Κόπραινας με το λιμάνι της Βόνιτσας. Μας οδηγούν σε μια εξωστρέφεια αλλά και σε σχέσεις αλληλεπίδρασης και γνώσης γιατί ο πολιτισμός ποτέ δεν ήταν εσωστρεφής και μονοσήμαντος. Ίσως αυτό να είναι και το διδάγμα μιας τέτοιας μέρας αλλά και κάθε μέρας».

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ: Εξαιρέθηκε η για τα «ελληνικά και διεθνή

Οι πρώτες ουσιαστικές συζητήσεις για την κατασκευή σιδηροδρόμου στη χώρα μας έγιναν το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα. Προηγήθηκαν και άλλες τα προηγούμενα χρόνια, αλλά όλες διατύπωναν «το επιθυμητό και τίποτε παραπέρα». Η φιλοσοφία που κυριάρχησε ήταν πως η εσωτερική πραγματικότητα της χώρας -ορεινή, αραιοκατοικημένη και με «μικράν γεωργικήν, εμπορικήν και βιομηχανικήν ανάπτυξιν»- δεν επιτρέπει ελπίδες κέρδους, τουλάχιστον τα πρώτα χρόνια, και προσδιορίζει έτσι με σαφήνεια τον τοπικό χαρακτήρα του δικτύου.

Ως εκ τούτου επικράτησε η γενική αρχή: «Το κράτος-οδηγός οφείλει, επιδιώκοντας το μικρότερο δυνατό συνολικό κόστος και τη μικρότερη δυνατή δίκη του επιβάρυνση, να εκμεταλλευτεί τη βελτίωση της εξωτερικής του πίστης και προσελκύοντας ελληνικά και διεθνή κεφάλαια να προωθήσει το συντομότερο διάστημα την κατασκευή ολόκληρου του εσωτερικού σιδηροδρομικού δικτύου». Από την κατασκευή εξαιρέθηκε χαρακτηριστικά η Ήπειρος. Η εξαίρεση αυτή και το αυτό το έλλειμμα δεν καλύφθηκε ποτέ. Γι' αυτό και στο τέλος της δεύτερης δεκαετίας του 20ού αιώνα άρχισε η συζήτηση για σιδηροδρομική σύνδεση της Ηπείρου με την υπόλοιπη χώρα.

Ομόφωνη απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Ηπείρου

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ηπείρου (ΠΣΗ) αποφάσισε ομόφωνα (15.5.2020) την αποστολή πρότασης στο Υπουργείο Υποδομών, για τη σιδηροδρομική σύνδεση της Ηπείρου, με την υπόλοιπη χώρα, στο πλαίσιο της διαμόρφωσης της λίστας έργων που θα υλοποιηθούν στα διαστήματα 2020-2023 και 2021-2030, επισημαίνοντας: «Η ανάπτυξη της Ηπείρου συνδέεται και με το “τρένο”, όσο κι αν μέχρι σήμερα δεν έχουμε πετύχει κάτι με τον προγραμματισμό αυτού του έργου».

Στην επιστολή προς το αρμόδιο υπουργείο η Περιφέρεια αναφέρει: «Η εκατονταετής και πλέον εξαίρεση της Ηπείρου από την σιδηροδρομική σύνδεσή της με το εθνικό δίκτυο σταθερής τροχιάς αναγνωρίζεται ως ένας από τους βασικότερους λόγους της ομολογούμενης υστέρησης της έναντι των άλλων Περιφερειών της χώρας, αν όχι ο σημαντικότερος μαζί με το φυσικό αέριο! Η άποψη αυτή διατρέχει ολόκληρη την Ηπειρωτική κοινωνία και άπαντες συμφωνούν σε αυτή την αναγκαιότητα συμπλήρωσης των υποδομών».

Όλες οι παρατάξεις τοποθετήθηκαν θετικά υπέρ της κατασκευής του σιδηροδρόμου που θεωρούν, άλλωστε, θέμα ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη της Ηπείρου. Στην τοποθέτησή του ο Περιφερειάρχης **Αλέξανδρος Καχριμάνης**, μεταξύ άλλων τόνισε ότι: «Ουδείς λέει όχι για τη σιδηροδρομική σύνδεση της Ηπείρου, αλλά πρέπει να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Θέλω να είμαι πραγματιστής και όχι μόνο οραματιστής, γιατί κάποια στιγμή τα οράματα τελειώνουν».

Αίτημα κάθε Ηπειρώτη

Στην απόφαση του ΠΣΗ (υπ' αριθμ. 7/27/15-5-2020) αναφέρονται, μεταξύ των άλλων, τα εξής: «Η ανάπτυξη της Ηπείρου συνδέεται και με το “τρένο”, όσο κι αν σήμερα δεν έχουμε πετύχει κάτι με τον προγραμματισμό αυτού του έργου. Η εκατονταετής και πλέον εξαίρεση της Ηπείρου από τη σιδηροδρομική σύνδεσή της με το εθνικό δίκτυο σταθερής τροχιάς αναγνωρίζεται ως ένας από τους βασικότερους λόγους της ομολογούμενης υστέρησης της έναντι των άλλων περιφερειών της χώρας, αν όχι ο σημαντικότερος μαζί με το φυσικό αέριο! Η άποψη αυτή διατρέχει ολόκληρη την Ηπειρωτική Κοινωνία και άπαντες συμφωνούν σε αυτή την αναγκαιότητα συμπλήρωσης των υποδομών (...)

Η γραμμή “ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ - ΓΙΑΝΝΕΝΑ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ/ ΚΟΖΑΝΗ”, φέρνει το “τρένο στην Ήπειρο” και αποτελεί το κρίσιμο τμήμα που συμπληρώνει την Σιδηροδρομική Εγνατία (αναβαθμισμένη μονή γραμμή με ηλεκτροκίνηση, μήκους 147 km). Το αίτημα έχει τεθεί και επανέρχεται από Επιστημονικούς Φορείς της Ηπείρου, από Επιμελητήρια και Επαγγελματικές Ενώσεις, από την Πανηπειρωτική Σ.Ε. και άλλους, αλλά δυστυχώς για την Ήπειρο και προς απογοήτευση των συμπατριωτών μας, δεν προχώρησε μέχρι σήμερα. Τα συμπεράσματα

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΑΙΣΙΘΕΝΟΥΣ 15 105 52 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210-3241137 - Fax: 210-3243822

www.panepirotiki.com - email: info@panepirotiki.com

Αθήνα 23-5-2020

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η σιδηροδρομική σύνδεση της Ηπείρου

Το θέμα της σιδηροδρομικής σύνδεσης της Ηπείρου με την υπόλοιπη Ελλάδα αφορά ουσιαστικά την ανάπτυξη ολόκληρης της Ηπείρου. Αίτημα που χρονολογείται από τον 19ο αιώνα, από τότε που ο σιδηρόδρομος έγινε «το σύμβολο των νέων καιρών και το συνώνυμο της ανάπτυξης».

Μετά από εκατό και πλέον χρόνια καθυστέρησης επιβάλλεται να υλοποιηθεί αυτό το έργο, αφού είναι σίγουρο πως τα οφέλη θα είναι πολλαπλά τόσο για την Ήπειρο, όσο και για ολόκληρη την Ελλάδα.

Προς τούτους η ΠΣΕ, η οποία χρόνια τώρα πρωτοστατεί στον αγώνα για την κατασκευή του σιδηροδρόμου στην Ήπειρο, δηλώνει ότι θα συνεχίσει τον αγώνα της, για να υλοποιηθεί το όραμα αυτό.

Παράλληλα όμως τονίζει πως οι απόδημοι Ηπειρώτες γνωρίζουν πολύ καλά και τη συγκοινωνιακή απομόνωση, αλλά και τον επικοινωνιακό αποκλεισμό εξαιτίας των υψηλών διοδίων, καυσίμων, γέφυρα Ρίου -Αντιρρίου κλπ.

Η επικοινωνία με τη γενέτειρα εξαρτάται όχι μόνο από τη συγκοινωνιακή υποδομή, αλλά και περισσότερο από την οικονομική αντοχή μας και για το λόγο αυτό αδήριτη καθίσταται η ανάγκη οι ασφαλείς νέοι δρόμοι να συνδυαστούν με την ελάττωση του συνολικού κόστους μετάβασης.

Από το Γραφείο Τύπου της ΠΣΕ

από την ημερίδα που πραγματοποίησε το ΤΕΕ/ Τμ. Ηπείρου το 2006 στα Ιωάννινα, με θέμα “Σιδηροδρομική σύνδεση Ηπείρου” και άλλης στη Θεσσαλονίκη για την “Σιδηροδρομική Εγνατία”, είναι πολύτιμο υλικό προς αξιοποίηση (Τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου, προ-εκτιμώμενο κόστος, οφέλη από την αύξηση του ΑΕΠ της Περιφέρειας, υπεραξία του λιμένος Ηγουμενίστας κ.α.).

Απευθυνόμαστε σε όλους! Πιστεύουμε στους ανθρώπους και στις δυνατότητες του τόπου μας

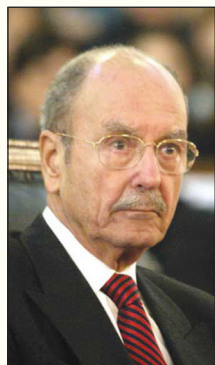
και διεκδικούμε αυτά που στερήθηκε η Ήπειρος. Θέλουμε να αξιοποιήσουμε αυτή την ευκαιρία για να έχουμε “το τρένο στην Ήπειρο”.

Αυτή η προγραμματισμένη περίοδος θέλουμε να είναι ιστορική για την Ήπειρο. Έχουμε ανοιχτά θέματα με την ολοκλήρωση των αυτοκινητοδρόμων που διατρέχουν την Περιφέρειά μας (...)

Είναι αίτημα κάθε Ηπειρώτη και Ηπειρώτισσας και κάθε συλλογικότητας που έχει ευθύνη, υπηρετεί και εκπροσωπεί αυτόν τον τόπο».

«Να δούμε την Ήπειρο εκεί που θέλουμε και της αξίζει»

Η σιδηροδρομική σύνδεση Ηπείρου είναι καθοριστικός παράγοντας ανάπτυξης. Αυτά τόνισε με έμφαση στο 7 Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο στα Γιάννινα (19 Αυγούστου 2005), ο τότε πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας **Κωστής Στεφανόπουλος**, κηρύσσοντας την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου.

«Αγαπητοί Ηπειρώτες αδερφοί της αποδημίας που παρευρίσκεστε σήμερα εδώ, στο ιστορικό Παγκόσμιο Συνέδριο που έχω την τιμή να κηρύξω τις εργασίες του, Αγαπητοί Συμπatriώτες,

Χαιρετίζω με ιδιαίτερη συγκίνηση, ως Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, το 7ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο, αυτό το μόνιμο πλέον βήμα διαλόγου, αυτογνωσίας και κοινού προβληματισμού για τους Ηπειρώτες όπου γης, που σκοπό έχει την καθολική αναγέννηση της πολυαγαπημέ-

νης ιδιαιτέρας πατρίδας μας.

Η Ήπειρος, παρά την αναμφισβήτητη πρόοδο που έχει επιτευχθεί, βιώνει ακόμη, σε μεγάλο βαθμό, τη γεωγραφική της απομόνωση, ενώ έχει μεγάλα περιθώρια οικονομικής και τεχνολογικής προόδου, καθώς και κοινωνικής ανάπτυξης.

Μπορεί, με τις προσπάθειες των παιδιών της, ένδημων και απόδημων, - που εξακολουθούν να τα χαρακτηρίζουν η λιτότητα και η εργατικότητα, αλλά και η “ευποιία” - και την οφειλόμενη αποτελεσματική συμπαράσταση της Πολιτείας, να αποτελέσει υπόδειγμα διαρκούς ανάπτυξης, που θα συνδυάζει την οικονομική αποτελεσματικότητα και την οικολογική ισορροπία.

Μέσα σ' αυτή τη συγκυρία, όλοι μας καλούμαστε να προχωρήσουμε στο σχεδιασμό της κοινής μας δράσης, ώστε να συνεισφέρουμε τα μέγιστα στην ανάπτυξη της Ηπείρου, που πρέπει να ισορροπήσει, να προσαρμοστεί, αλλά και να προχωρήσει πιο μπροστά.

Οι προσπάθειες για ανάπτυξη των συγκοινωνιακών υποδομών, η ολοκλήρωση της Εγνατίας οδού, καθώς και η δημιουργία της Ιονίας οδού και της σιδηροδρομικής σύνδεσης, είναι καθοριστικοί παράγοντες της οικονομικής ανάπτυξης.

Δυστυχώς, η εθνική σημασία των υποδομών αυτών σύνδεσης της Ηπείρου με την υπόλοιπη Ελλάδα και το εξωτερικό δεν εκτιμήθηκε όσο θα έπρεπε.

Η προώθηση των υποδομών ενέργειας, της βιομηχανίας, της διασυνοριακής συνεργασίας, καθώς και της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού, είναι επίσης απαραίτητες προϋποθέσεις για να επιτύχουμε τους στόχους μας.

Από το Συνέδριό σας περιμένουμε όλοι να μας εμπνεύσει, να αναδείξει τα οφειλόμενα να γίνουν και να δημιουργήσει την αναγκαία δυναμική προς το σκοπό αυτό, ώστε να δούμε την Ήπειρο εκεί που θέλουμε και της αξίζει.

Με τα λόγια αυτά, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών του 7ου Παγκόσμιου Πανηπειρωτικού Συνεδρίου και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες του».

‘Ηπειρος ως ασύμφορη κεφάλαια!»

Στο Δ' Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο στην Άρτα (Αύγουστος 1988) οργανώθηκε η επιστημονική συζήτηση για τις δυνατότητες ανάπτυξης της Ηπείρου

Αναδρομή στο εγχείρημα

Δυο αποκαλυπτικά δημοσιεύματα στις αρχές του 20ού αιώνα: Στην εφημερίδα ΣΚΡΙΠ (18.10.1909) και ΕΜΠΡΟΣ (30.4.1910)

Βασικό αίτημα που διατυπώθηκε στο 7ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο που διοργάνωσε η ΠΣΕ (Γιάννινα 19.8.2005-21.8.2005)

«Το 7ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο (...) καταγράφεται στην ιστορία της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος, ως στρατηγικό σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη της Ηπείρου.

Ιωάννινα, 19-21 Αυγούστου 2005, είναι το χρονικό σημείο που θα μείνει για πάντα στην μνήμη όλων μας, αφού υπό την αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κάρολου Παπούλια, διεξήχθησαν με απόλυτη επιτυχία οι 11(ένδεκα) συνεδρίες με ένα ποικίλο πρόγραμμα θεματικών ενότητων που κάλυψαν όλες τις αναπτυξιακές, πολιτιστικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές διαστάσεις του Ηπειρωτικού Ζητήματος.

“Διεκδικητική παρέμβαση για ορθολογιστική και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Ηπείρου”, είναι το γενικό πλαίσιο εντός του οποίου κινήθηκαν όλες οι εισηγήσεις των επιστημόνων και εμπειρογνομόνων που έλαβαν μέρος σ αυτό το συνέδριο και αποτελούν το υλικό πάνω στο οποίο στηρίζονται τα ακόλουθα πορίσματα του συνεδρίου. (...)

ΠΡΩΤΟΝ: Αποτελεί πρώτιστο καθοριστικό παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη της Ηπείρου η ολοκλήρωση των συγκοινωνιακών υποδομών της περιφέρειας Ηπείρου στο άμεσο μέλλον.

Κοινό αίτημα όλων των Ηπειρωτών είναι η δέσμευση εκ μέρους της Πολιτείας και των αρμοδίων φορέων της, ότι η ολοκλήρωση των τμημάτων της Εγνατίας Οδού πρέπει να αποτελεί άμεση προτεραιότητα,

σ ότι αφορά την περιφέρεια της Ηπείρου. Προς τούτο η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος προτείνει τη σύσταση μιας ολιγομελούς επιτροπής εμπειρογνομόνων που θα παρακολουθεί την πορεία του έργου και θα προβαίνει σε εμπειριστωμένες εκθέσεις προ κάθε κατεύθυνση.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Η εξαγγελθείσα ήδη έναρξη της διαδικασίας ανάθεσης των εργασιών κατασκευής της Ιονίας Οδού, αποτελεί ορόσημο για την αναπτυξιακή πορεία της Ηπείρου. Το 7ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο δεσμεύεται με το συγκεκριμένο πόρισμα να ζητήσει από τους αρμόδιους φορείς ένα πλήρες χρονοδιάγραμμα, όπου θα περιγράφεται με σαφήνεια ο ορίζοντας υλοποίησης του έργου και οι τρόπου χρηματοδότησής του.

ΤΡΙΤΟΝ: Η σιδηροδρομική διασύνδεση της Ηπείρου, ιδιαίτερα με την Περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας και της Πελοποννήσου, αποτελεί πάγιο αίτημα. Η εξαγγελία του έργου αυτού από τους αρμόδιους φορείς, πρέπει επιτέλους να συμπεριληφθεί με συγκεκριμένο τρόπο στο σχεδιασμό του 4ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Προς τον σκοπό αυτό, το 7ο Παγκόσμιο Πανηπειρωτικό Συνέδριο, θα απευθύνει προς τη τοπική αυτοδιοίκηση, ιδιαίτερα προς τον τρίτο βαθμό της, την Γενική Γραμματεία Περιφέρειας Ηπείρου, έτσι ώστε να λάβει γνώση για τον συγκεκριμένο σχεδιασμό ενόψει του 4ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.(Από το Γενικό πόρισμα των εργασιών του 7ου Παγκόσμιου Πανηπειρωτικού Συνεδρίου, Ιωάννινα 21.8.2005)

Η ιστορία του αιτήματος της ΠΣΕ για τη σύνδεση της Ηπείρου

Ορισμένα αιτήματα εμφανίζονται ως αυτονόητα, αλλά ταυτόχρονα και άπιαστα, υπερβατικά, τουλάχιστον μακρινά. Στην καθημερινότητά μας συνηθίζουμε να τα αποσπούμε από το περιεχόμενό τους, να χάνουμε την ιστορικότητα και τις φάσεις δόμησης της εμφάνισής τους και θεωρούμε ότι όπως εμφανίζονται κάθε φορά, έτσι ήταν πάντα. Στη θεώρηση αυτή «πατάνε» διάφοροι και το αίτημα, την ανάγκη, τα εμφανίζουν στο γενικό, («στον τίτλο») διαστρέφοντας το περιεχόμενο και την ουσία τους.

Του Σωτήρη Κολιούση,
Γενικού Γραμματέα του ΔΣ της ΠΣΕ

Κλασική περίπτωση το αίτημα για τη σιδηροδρομική σύνδεση της Ηπείρου. Ας το δούμε με την παραπάνω οπτική.

A. Αυτονόητο το αίτημα της σιδηροδρομικής σύνδεσης της Ηπείρου.

Από τις 22 Ιουλίου 1853, που ο Κάρολος Μαρξ έγραψε στο Λονδίνο το άρθρο του «ΟΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΑ», πολύ λίγα προστέθηκαν για την κρίσιμη σημασία του τρένου στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων μιας χώρας. Για την αναγκαιότητα αυτή, όσον αφορά την Ηπειρο, υπάρχουν νύξεις από τις αρχές του 20ου αιώνα. Τότε, δηλαδή, που τέθηκε το θέμα της ολοκλήρωσης του εθνικού κράτους και της ενοποίησης της παραγωγικής ανάπτυξης της κρατικής οντότητας στη χώρα μας, στην πραγματικότητα της δεύτερης δεκαετίας του 20ού αιώνα. Έκτοτε, είδαμε σποραδικές αναφορές καθώς επικρατούσε η κυρίαρχη αντίληψη της «ψωρο-Κώσταινας», που ήθελε την Ελλάδα εσαεί υπανάπτυκτη αγροτική χώρα. Όμως το 1947 η μελέτη του Δημήτρη Μπάτση «Η ΒΑΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ» όχι μόνο κونيορτοποίησε αυτές τις θεωρήσεις αλλά κατέδειξε και τις παραγωγικές δυνατότητες μας. Ο Μπάτσης μεν εκτελέστηκε –μαζί με το Μπελογιάννη το 1952- είχε όμως ήδη προκαλέσει μεγάλο ρήγμα στο κατασκευάσμα της «ψωρο-Κώσταινας».

Για την Ηπειρο, χρειάστηκαν ακόμα μερικές δεκαετίες. Στα χείλη των κρατούντων κρέμονταν, μόνιμα, η προσπονητή πικρία: «Φτωχός ο τόπος, δεν μπορεί να θρέψει τον κόσμο», «γι' αυτό ο από αιώνων ξενιτεμός» «αναγκάζεται να πάρει τον οματιών του και να φύγει» ήταν οι συνηθισμένες εκφράσεις. Λες και η φτώχεια, η ξενιτιά αποτελούν καθολικό νόμο και είναι από ... Θεού και ως εκ τούτου δεν χωρεί αλλαγή. Οι Ηπειρώτες, βλέποντας, ψήγματα έστω, μιας άλλης πραγματικότητας, προβληματίζονταν. Η Ηπειρωτική αποδημία με τα υψηλά ποσοστά επιστημονικού αποθέματος, προσπάθησε να προσεγγίσει το θέμα επιστημονικά.

Από το 1977 η ΠΣΕ άρχισε να απεμπλέκεται από τη μονομέρεια της πολιτιστικής δράσης και να ασχολείται και με τα πραγματικά μεγάλα προβλήματα της γενέτειρας. Ημερίδες, συγκεντρώσεις, συζητήσεις, παραστάσεις γίνονταν οργανωμένα, με προετοιμασία και στόχους. Μεγάλη βοήθεια προσέφερε η εφημερίδα «Πανηπειρωτική», που αποτέλεσε βήμα για όλη τη δραστηριότητα.

Σταθμός, το **Γ' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ** στα Γιάννινα τον Αύγουστο 1982. Συμμετείχαν αντιπροσωπείες από δεκάδες φορείς της Ηπείρου και ακόμα περισσότεροι της αποδημίας. Για πρώτη φορά γίνεται περιγραφή της υπάρχουσας κατάστασης και προσπάθεια ολοκληρωμένης προσέγγισης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της περιοχής. Ο πλούσιος διάλογος καταγράφηκε και για ένα εξάχρονο αποτέλεσε τη βάση μεγάλης προσυνεδριακής διαδικασίας που κατέληξε στο **Δ' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ** στην Άρτα, τον Αύγουστο 1988.

Αν στα Γιάννινα καταδείχθηκε το επίπεδο καθυστέρησης και καταγράφθηκαν οι δυνατότητες ανάπτυξης, στην Άρτα οργανώθηκε για πρώτη φορά ο επιστημονικός διάλογος. Έτσι έγινε η

πρώτη απόπειρα να εντοπιστούν τα αίτια της καθυστέρησης και να προσδιοριστούν οι δρόμοι ανατροπής της. Στα Γιάννινα μιλήσαμε γενικά για την ανάγκη άρσης της απομόνωσης, στην Άρτα καθορίστηκε ότι η άρση γίνεται μόνο με το τρένο.

Στα Γιάννινα διερευνώσαμε τις παραγωγικές δυνατότητες γενικά. Με δεδομένο ότι στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα, το γενικό προσδιορίστηκε, η αναγκαιότητα της σιδηροδρομικής σύνδεσης έγινε συγκεκριμένη και έδωσε με την παραγωγική διαδικασία. Το θέμα ανέδειξαν οι εισηγήσεις του **Σπ. Λιούκα** (καθηγητή στην ΑΣΟΕΕ) και του **Σπ. Φασούλα** (δικηγόρου Καλαρρύτες) και υποστήριξαν πολλές παρεμβάσεις. Αυτή η σύνδεση παραγωγής και υποδομών, προσεγγίστηκε πιο ολοκληρωμένα στην Πρέβεζα στο 5ο Συνέδριο και στην Ηγουμενίτσα στο 6ο. Τότε δέθηκε με την παραγωγή και το αίτημα της σύνδεσης (όχι της διέλευσης) του αγωγού του φυσικού αερίου στην Ηπειρο.

Έτσι λοιπόν καταλήξαμε στα όσα θεωρούνται σήμερα αυτονόητα. Αλλά...

B. Η διαστροφή του περιεχομένου και της ουσίας του αιτήματος.

Σήμερα λοιπόν, δεν μπορεί κανείς να υποστηρίξει ότι δεν χρειάζεται σιδηροδρομική σύνδεση η Ηπειρος. Αλλά με τη λογική «Γιατί όχι; Καλό θα κάνει...». Ναι, και θάλασσα στο Μέτσοβο!

Γιατί έρχεται στην επικαιρότητα; Εμφανίζεται η ανάγκη των συνδυασμένων μεταφορών στη νέα γεωπολιτική σκακιέρα, από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) προς την ταραγμένη Μέση Ανατολή και τους δρόμους του μεταξίου και των υδρογονανθράκων. Η Ηπειρος βρίσκεται στο επίκεντρο αυτών των διεργασιών, με τις συμβάσεις έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων (για τις οποίες η ΠΣΕ ρητά έχει εκφράσει την διαφωνία της), με τρεις αγωγούς να την διασχίζουν, αλλά να καταστρέφεται η παραγωγική της ικανότητα. Το τρένο λοιπόν, τι θα μεταφέρει; Ποιόν θα εξυπηρετεί; Αυτά είναι πλέον τα καίρια ερωτήματα.

Η ΠΣΕ παρακολουθεί τα μεγάλα προβλήματα της Ηπείρου, τοποθετήθηκε και στο ζήτημα αυτό. Οι υποδομές πρέπει να υπηρετούν την παραγωγή και η παραγωγή τις αυξανόμενες ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου. Αλλιώς κρατάμε τον τίτλο (ναί στο τρένο) και διαστρέφουμε το περιεχόμενο, οδηγούμενοι στο να γίνει η σιδηροδρομική σύνδεση με γνώμονα τις ανάγκες της ΕΕ και όσων θα κερδοσκοπήσουν από την κατασκευή και τη λειτουργία της.

Πόσο τελικά επίκαιρη αποδεικνύεται και η τελευταία παράγραφος του άρθρου του Κ. Μάρξ πριν από 167 χρόνια: «Η αστική περίοδος της Ιστορίας πρέπει να δημιουργήσει την υλική βάση του νέου κόσμου — από τη μια, την καθολική επικοινωνία που θεμελιώνεται στην αλληλεξάρτηση της ανθρωπότητας και τα μέσα αυτής της επικοινωνίας, και από την άλλη, την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων του ανθρώπου και τη μεταμόρφωση της υλικής παραγωγής σε επιστημονική κυριαρχία των στοιχείων της Φύσης.... Όταν μια μεγάλη κοινωνική επανάσταση διαφεντέψει στα επιτεύγματα της αστικής εποχής, στην παγκόσμια αγορά και στις μοντέρνες παραγωγικές δυνάμεις, και τα υποτάξει στον κοινό έλεγχο των πιο προχωρημένων λαών, μονάχα τότε η ανθρώπινη πρόοδος θα πάψει να μοιάζει μ' αυτό το αποτρόπαιο ειδωλοατρικό ξόανο που δεν πίνει νέκταρ, παρά μόνο μέσα από το κρανίο των σφαγιασμένων».

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΓΡΗΓΟΡΕΙΤΕ!

ΒΙΒΛΙΑ – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

«Ό, τι έχω είναι και δικό σου», το βιβλίο της Ηπειρώτισσας Κατερίνας Ντάση

Η Κατερίνα Ντάση, εκπαιδευτικός από την Άρτα, μ' αυτόν τον τίτλο μας μεταφέρει την ιστορία τριών συγγενών της, δύο ενηλίκων κι ενός παιδιού, οι οποίοι πάσχοντες από μια κληρονομική καρδιοπάθεια, έκαναν και οι τρεις μεταμόσχευση καρδιάς.

Η περιγραφή της αποπνέει όλη την αγωνία της προσμονής για το πολυπόθητο μόσχευμα, την αγωνία για την επιτυχία της επέμβασης και τη χαρά για την αναγέννηση των τριών ασθενών.

Η συγγραφέας δεν παραλείπει να αναφερθεί με πολύ διακριτικότητα και ευαισθησία και στην πλευρά του (των) δότη (δοτών) των οργάνων. Η χαρά και η λύπη πάνε μαζί. Η χαρά για τη σωτηρία και την αποκατάσταση μιας φυσιολογικής καρδιακής λειτουργίας και μιας φυσιολογικής ζωής. Η λύπη για τον (τους) άδικο (άδικους) θάνατους νέων ανθρώπων από παράλογα ατυχήματα.

Τα μηνύματα, άμεσα και έμμεσα, είναι πολλά.

Είναι μηνύματα αισιοδοξίας και δύναμης για τους ασθενείς που περιμένουν το θείο δώρο ενός μοσχεύματος και της χαράς για την (κυριολεκτικά) επιστροφή στη ζωή.

Είναι τα μηνύματα αγάπης, ανθρωπιάς και αλληλεγγύης των ανθρώπων που κάτω από τον αβάστακτο πόνο της απώλειας προσφιλούς του προσώπου κάνουν την υπέρβαση τους και παίρνουν δύναμη από τη συναίνεση για τη δωρεά των οργάνων του θανόντος σε άλλους συνανθρώπους τους – άγνωστους σε αυτούς!

Αυτό άλλωστε θ' αποτελέσει στη συνέχεια και το μοναδικό στήριγμα και η παρηγοριά τους, όπως οι ίδιοι πολλές φορές αναγνωρίζουν.

Είναι σε τελευταία ανάλυση ένα μήνυμα προς όλους μας ότι η ζωή μας μπορεί να έχει ευχαρίστες και δυσάρεστες εκπλήξεις. Όμως σε κάθε περίπτωση θα πρέπει πάντοτε μέσα μας να κυριαρχεί το συναίσθημα της προσφοράς απέναντι σε συνανθρώπους μας και στην κοινωνία μας.

Η δωρεά και η μεταμόσχευση οργάνων, μια θεραπεία ολιστική και άκρως αποτελεσματική, μετουσιώνει το μήνυμα αυτό σε πράξη με σαφή ιατροκοινωνικό χαρακτήρα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΝΤΑΣΗ

Η Κατερίνα Ντάση γεννήθηκε στη Βαλаниδοράχη Πρέβεζας.

Σπούδασε στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων με αντικείμενο: «Κοινωνικές Επιστήμες και Παιδεία».

Είναι παντρεμένη και έχει δύο γιους.

Έχει πλούσια κοινωνική δράση που σχετίζεται με την ανάδειξη της τοπικής ιστορίας της Πάργας και του Φαναρίου Πρέβεζας.

Έχει ασχοληθεί με την ανάδειξη του ξεχασμένου Ολοκαυτώματος του Φαναρίου το 1943.

Εκτός της συγγραφικής της δράσης έχει γράψει πολλά άρθρα στον τύπο της Ηπείρου, κυρίως για κοινωνικά και ιστορικά θέματα.

Έχει κυκλοφορήσει τα βιβλία, εμπνευσμένα από την τοπική ιστορία και από τη δράση της σε θέματα εθελοντισμού.

«Πάργα-Ο ξεριζωμός ενός λαού»

«Το Ηπειρώτικο Φανάρι Χθες και Σήμερα»

«Στα καλντερίμια της σιωπής...πηγαίνοντας προς το απόσπασμα»

«Το φωτογραφικό Λεύκωμα του Δήμου Πάργας» (εκδόσεις Μίλητος),

«Η γέφυρα της ζωής» (το παραμύθι της εθελοντικής αιμοδοσίας, εκδόσεις ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ),

«Ό, τι έχω είναι και δικό σου», παραμύθι για τη δωρεά οργάνων και τις μεταμοσχεύσεις, ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΗΤΑ.

Αναστάσιος Δ. Χατζής, Παιδίατρος – Εντατικολόγος, μέλος του ΔΣ της ΠΣΕ

«ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΔΥΝΑΤΩΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΛΙΠΟΣΑΡΚΩΝ ...σαν παραμύδι», το νέο βιβλίο του Γιάννη Βέλλη

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Ο σελότης», το νέο λογοτεχνικό βιβλίο του Ηπειρώτη συγγραφέα, ποιητή δημοσιογράφου και φωτογράφου, Γιάννη Βέλλη από την Κεραμίτσα Φιλιππών Θεσπρωτίας (Μουργκάνα), που ζει και εργάζεται στη Νέα Ιωνία Αττικής.

Το βιβλίο, παρότι κινείται σε μια φανταστική εποχή, σκιαγραφεί πολλά προβλήματα και στάσεις της σημερινής πραγματικότητας, δίνοντας άλλοτε ερωτήματα και άλλοτε απαντήσεις, μέσα από τη ζωή των ηρώων του. Είναι ένα βιβλίο πειραματικό στον τρόπο γραφής του, που πιστεύουμε ότι θα πλησιάσει τον αναγνώστη κάθε ηλικίας και θα του δώσει κατευθύνσεις χρήσιμες στη ζωή του.

«Όπου και αν περνούσα έβλεπα απώλειες. Άνθρωποι που από παιδιά γυρίζαμε μαζί, σήμερα δεν υπήρχαν εκεί. Οι περισσότερες πόρτες κλειστές, κρατούσαν παγιδευμένο τον πόνο στα στενά παράθυρα που μετά βίας ο ήλιος πάλευε να περάσει λίγο από το φως του. Μανάδες με παγωμένα πρόσωπα, μετά βίας χαιρετούσαν κάποιον πριν χαθούν πάλι στο ταξίδι τους στο κενό. Ίσως στο κενό να κλείνουν ποιο εύκολα οι πηλές. Οι εικόνες που επιστρέφουν είναι παγίδες, παγίδες γλυκές. «Που τον έχετε; Που είναι ο γιός μου; τι του κάνετε;» φώναζε, πίσω μου, μια νέα γυναίκα. την είχα δει ξανά στην αγορά, να φωνάζει, να κλαίει. Είχε τρελαθεί όταν βρήκε το μωρό της νεκρό στο κρεβάτι, με τα μάτια ανοικτά να την κοιτούν. Δεν άντεξε. Για δύο ημέρες με το παιδί στα χέρια είχε φύγει στην πλαγιά και του μιλούσε. Οι φωνές της έφτασαν μέχρι την άλλη πλευρά του λόφου, όταν της το στέρησαν για να μη κολλήσει από την αρρώστια. Σαν το αγρίμι, έφαχνε το παιδί της. «Μου το κλέψανε. Ήταν καλά και μου το κλέψανε. Ο γιός μου, θα γινόταν στρατηγός! Σε ξέρω εσένα. Ήσουν στο κάστρο. Θα είδες το παιδί μου». την πήγα σε ένα ίσκιό. Δεν άντεχα να της πω την αλήθεια. Πώς να πεις την αλήθεια για ένα παιδί;... «Θα στο φέρουν, στο γιατρό είναι με άλλα παιδιά και παίζει, είναι καλά. Σύντομα θα στο φέρουν στο σπίτι». Μια αγωνία στο βλέμμα της, μου έσκισε την καρδιά. Έσκυψε και έφυγε. Δεν την ξαναείδα. Έμαθα ότι ανέβηκε στο ναό του Συμπαντικού Ήλιου, κρεμάστηκε με τη ζώνη που έφερε στη μέση της. Ίσως ξύπνησε από τον λήθαργο της τρέλας και είδε την πληγή της ζωής της... κρίμα να χάνονται νέοι άνθρωποι, κρίμα. Έπρεπε να συνεχίσουμε.» (Απόσπασμα βιβλίου)

Γιάννης Βέλλης

Γεννήθηκε, το 1967. Ηπειρώτης στην καταγωγή. Δημοσιογράφος, φωτογράφος, συγγραφέας, ποιητής. Πρώην Ειδικός Γραμματέας & Γενικός Γραμματέας της «Πανελληνίας Ένωσης Λογοτεχνών», κριτής πολλών πανελλήνιων διαγωνισμών της. Τακτικό μέλος της «Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών». Ιδρυτής της «Πρωτοβουλίας καλών προθέσεων με σεβασμό στον Κώστα Καρυωτάκη & το έργο του», η οποία συνένδραμε στον προγραμματισμό των εκδηλώσεων του Δήμου Πρέβεζας για τα 90 χρόνια από το θάνατο του **Κώστα Καρυωτάκη**, ομιλητής στις εκδηλώσεις αυτές. Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Γενικός Γραμματέας, Ειδικός Γραμματέας τοπικών και πανελλήνιων Συλλόγων. Για πολλά χρόνια εκδότης εφημερίδων και περιοδικών, με κυκλοφορία σε Ελλάδα και Κύπρο. Βραβευμένος για το δημοσιογραφικό και φωτογραφικό του έργο. Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου Ηπειρωτών Νέας Ιωνίας «ΑΠΕΙΡΟΣ ΓΑΙΑ» και εκπρόσωπος του Συλλόγου στην «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ Σ.Ε.»

«Το ξύρισμα της Κυριακής – Ενδυμήματα από την Άρτα»

Συλλογή διηγημάτων του Λευτέρη Α. Τσιρώνη

Εκδόσεις «Το Δόντι» Πάτρα 2018

Με τη συλλογή του αυτή ο συγγραφέας Λευτέρης Τσιρώνης με καταγωγή από τη Μικροσπηλιά του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων της Άρτας, παράλληλα με την ικανοποίηση της επιτακτικής, προσωπικής του ανάγκης για έκφραση, επιδιώκει να αφήσει και ένα αφηγηματικό «ντοκουμέντο», μια προγονική παρακαταθήκη μιας άλλης εποχής στις επόμενες γενιές. Κι αυτά τα δύο αγνά κίνητρα καλλιτεχνικής δημιουργίας συγκινούν και γοητεύουν.

Συγκινεί και γοητεύει όμως και ο Λόγος, καθώς ενσαρκώνει τα «βιώματα» ρέοντας τόσο αβίαστα, σχεδόν αυθόρμητα, υποκρύπτοντας ταυτόχρονα έντεχνα ότι είναι δουλεμένος άριστος. Μοιάζει με ήσυχη αναπνοή που μας ανοίγει διάπλατα ένα παράθυρο ενατένισης της Άρτας (γενέτειρας του συγγραφέα) στις δεκαετίες του '60 και του '70.

Δωρική λιτότητα και Ιωνική ευαισθησία σε ένα υπέροχο σφιχταγκάλισμα καθηλώνουν τον αναγνώστη, που νιώθει την ανάγκη να επανέρχεται συνεχώς στις σελίδες του βιβλίου για να βιώνει πάλι και πάλι την ατμόσφαιρα της ελληνικής επαρχίας εκείνης της εποχής. Και το γλυκό άλγος του Νόστου, που έστω και νοητά, με τη βοήθεια της πέννας του Λευτέρη Τσιρώνη, μπορεί και γεύεται. Πραγματικές ιστορίες, πραγματικοί άνθρωποι και τόποι, αποτυπώνονται με ειλικρίνεια και διαύγεια κρυστάλλου. Το ύφος της γραφής αγγίζει άλλοτε την καταλυτική ατμόσφαιρα των έργων του Παπαδιαμάντη και άλλοτε τον βαθύ ανθρωπισμό του Λουντέμη, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι καταφεύγει στη μίμηση.

Ο Λευτέρης Τσιρώνης γονιμοποιεί στέρεα και με συγγραφική ωριμότητα (παρά το ότι πρόκειται για το πρώτο του έργο), το δικό του ιδιαίτερο λογοτεχνικό στίγμα, με απλότητα και αγνότητα. Είναι ένας άριστος ηθογράφος που ενσαρκώνει χαρακτήρες ζωντανούς με ρεαλισμό και τα διηγήματά του δεν αποτελούν μία ακόμα προσθήκη στον όγκο των εκδόσεων. Είναι η αναβίωση μιας ηθικής, χωρίς

φτηνές ηθικολογίες, μιας πνευματικότητας χωρίς επιδερμικούς βερμπαλισμούς, μιας εσωτερικής ομορφιάς, χωρίς τη βακτηρία του υλισμού. Είναι η καρδιά μιας άλλης Ελλάδας που πάλλεται όλο σφρίγος μέσα στους ήρωες του βιβλίου και που η δυναμική πένα του συγγραφέα την κάνει να πάλλεται και στο στήθος του αναγνώστη.

Από την παρουσίαση του βιβλίου 14 Αυγούστου 2018 στη γενέτειρα του συγγραφέα στην Μικροσπηλιά-Τζουμέρκα Άρτας

Θεodώριανα Άρτας: ένας παράδεισος στην καρδιά των Τζουμέρκων

Τα Θεodώριανα ένα κεφαλοχώρι του νομού Άρτας «λίαν ορεινόν και δυσχείμερον» χτισμένο σε μια πλαγιά των ανατολικών Τζουμέρκων, στα ηπειροθεσσαλικά σύνορα, 80 χιλιόμετρα από την Άρτα.

Τετρακόσια περίπου σπίτια απλώνονται συγκεντρωμένα σε δυο συνεχόμενους μαχαλάδες, ανάμεσα σε υψόμετρο 850 ως 1.100 μέτρα. Στο κέντρο του χωριού σε υψόμετρο 960 μέτρα η πλατεία με τον τεράστιο αιωνόβιο πλάτανο.

Πάνω στο δρόμο Άρτα Τρίκαλα τέσσερα χιλιόμετρα ανατολικά των Θεodωριάνων καμιά τριανταριά σπίτια κρυμμένα σε μια κατάφυτη πλαγιά, συγκροτούν το Σκαρπάρι, το μοναδικό συνοικισμό των Θεodωριάνων.

Η έκταση της κοινότητας, 44 χιλιάδες στρέμματα, περιβάλλεται από γυμνές και δύσβατες βουνοκορφές, αλπικά λιβάδια, και ελατοδάση. Ψηλότερη κορυφή των Θεodωριάνων, αλλά και των Τζουμέρκων το Καταφίδι (2.393μ.).

Ιστορική αναδρομή

Τα Θεodώριανα αποτελούν ιστορική συνέχεια της αρχαίας Θεodωρίας, πόλη της αρχαίας Αθαμανίας, από την οποία πήραν το όνομά τους.

Σε όλη τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας δεν γνωρίζουν μόνιμη τούρκικη κατοχή. Αντίθετα αποτελούν καταφύγιο για τους κυνηγημένους και τους κλεφταρματολούς, που βρίσκουν τροφή και καταφύγιο στις στάνες των κτηνοτρόφων.

Τα Θεodώριανα κατά τα προεπαναστατικά χρόνια έδωσαν στο υπόδουλο έθνος μια μεγάλη ιστορική μορφή, τον ιερομόναχο και ηγούμενο του μοναστηριού των Θεodωριάνων **Ανθίμο Αργυρόπουλο**. Στα 1793, ο ιερομόναχος ιδρύει στα Θεodώριανα μοναστήρι και σχολείο. Επειδή προστάτεψε στο μοναστήρι του Σουλιώτες, ο Αλή πασάς τον έκλεισε αλυσοδεμένο σε σκοτεινό μπουντρούμι για πολλά χρόνια. Βγαίνοντας τυφλός από την τρομερή εκείνη κόλαση ο **Αργυρόπουλος** πήγε στην Κέρκυρα και μετά στη Ζάκυνθο. Εκεί όρκισε στη Φιλική Εταιρεία τον **Θεodωρο Κολοκοτρώνη** και το **Διονύσιο Σολωμό**.

Η μάχη στο Σταυρό

Στις 2 Αυγούστου 1821 ο Ισμαήλ Πασάς, με δυο χιλιάδες Τουρκαλβανούς αφού καταστρέφουν όλα τα χωριά στο διάβα τους, περνώντας τον αυχένα «Αυτί» μπαίνουν στα έρημα Θεodώριανα. Οι Έλληνες οπλαρχηγοί με αρχηγό το **Γιώνο Μπακόλα**, αποφασίζουν να δώσουν την αποφασιστική μάχη στο στενό πέρασμα στη ράχη του «Σταυρού». Η πρώτη επίθεση γίνεται στις 4 Αυγούστου, αλλά οι λιγοστοί Έλληνες καταφέρνουν να τους αντιμετωπίσουν. Την άλλη μέρα ξεκινά η μεγάλη επίθεση. Οι Τούρκοι φτάνουν τώρα τους έξι χιλιάδες και οι Έλληνες περίπου τους πεντακόσιους. Η μάχη κρατάει όλη την ημέρα, αλλά οι Τούρκοι δεν καταφέρνουν να περάσουν το «Σταυρό». Οι απώλειες των Τούρκων είναι μεγάλες και αναγκάζονται να οπισθοχωρήσουν και να γυρίσουν πίσω στα Γιάννενα. Η νίκη στο Σταυρό είχε μεγάλη σημασία για την εξέλιξη της Επανάστασης στη Στερεά Ελλάδα και την Πελοπόννησο. Στη μάχη του Σταυρού παίρνει το βάπτισμα του πυρός και ο στρατηγός **Μακρυγιάννης**.

Στις 24 Ιουνίου 1881 τα Θεodώριανα μαζί με το μεγαλύτερο τμήμα του νομού Άρτας ανασαίνουν λεύτερα. Μέχρι το 1912 τα Θεodώριανα ανήκαν στο Δήμο Θεodωρίας με έδρα το Βουργαρέλι. Αναγνωρίστηκαν σαν αυτοτελής κοινότητα στις 18 Αυγούστου 1912.

Η εξέγερση της Κωστήλατας

Το λιβάδι της Κωστήλατας πουλήθηκε απ' τους Τούρκους **Μουσταφάμπεη** και **Σουκερέμπεη** στους τσιφλικάδες αδελφούς **Νίκο** και **Γιώργο Αντωνόπουλο**. Οι Θεodωριανίτες, μαθαίνουν το δυσάρεστο νέο τον Απρίλη του 1883 όταν ειδοποιούνται από τους **Αντωνοπουλαίους**, ότι το λιβάδι πλέον ανήκει σε αυτούς και το έχουν νοικιάσει για τη θερινή περίοδο

**Γράφει ο
Δημήτρης Στεργιούλης,
πρόεδρος του συλλόγου
Θεodωριανιτών Άρτας
«ΟΙ ΟΡΕΙΝΟΙ»**

στο μεγαλοτσέλιγκα **Γιώργο Χατζάρα** από το Στάνου Αμφιλοχίας.

Οι Θεodωριανίτες αποφασίζουν να εξεγερθούν και να προστατέψουν τη γη τους. Είναι η πρώτη εξέγερση στην Ελλάδα κατά των τσιφλικάδων.

Σε λίγες μέρες οι **Αντωνοπουλαίοι** στέλνουν στα Θεodώριανα δυο χιλιάδες πρόβατα του Χατζάρα για να βοσκήσουν την Κωστήλατα, συνοδευόμενα από στρατιωτικό απόσπασμα. Χτυπά η καμπάνα, άντρες, γυναίκες και παιδιά, ανηφορίζουν στο Σταυρό.

Μπροστά τα γυναικόπαιδα με ουρλιαχτά, ξύλα και πέτρες ρίχνονται στα πρόβατα. Οι ένοπλοι Θεodωριανίτες με ομοβροντίες πυροβολισμών στον αέρα υποχρεώνουν το απόσπασμα και τα πρόβατα να υποχωρήσουν. Αμέσως μετά για να γιορτάσουν τη νίκη τους όλο το χωριό έστησε χορό στην πλατεία. Τότε ξεπήδησε και το πασίγνωστο τραγούδι «Ψηλά στη Κωστήλατα στα κρύα τα νερά...»

Σε λίγες μέρες συλλαμβάνονται

Θεodώριανα

οι προύχοντες του χωριού και φυλακίζονται στην Άρτα. Οι τσιφλικάδες για να τους αποφυλακίσουν ζητούν να παραιτηθούν οι Θεodωριανίτες απ' την Κωστήλατα. Οι Θεodωριανίτες δεν δέχονται και αποφασίζουν να συνεχίσουν τον αγώνα. Τελικά οι **Αντωνοπουλαίοι** βλέποντας την δυναμική αντίδραση, υποχωρούν και δέχονται να επιστρέψουν την Κωστήλατα στους Θεodωριανίτες, αρκεί αυτοί να τους δώσουν τα λεφτά που είχαν πληρώσει για να την αγοράσουν από τους Τούρκους. Το ποσό αγοράς κανονίστηκε σε 57.000 δραχμές και εξοφλήθηκε αφού οι Θεodωριανίτες κατέφυγαν σε δανεισμό από την τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας. Έτσι υπογράφηκε το υπ' αριθ. 1501/22 Ιουνίου 1883 συμβόλαιο, με το οποίο αγοράστηκε η Κωστήλατα.

Σήμερα το λιβάδι της Κωστήλατας το διαχειρίζεται ο Αναγκαστικός Συνεταιρισμός Συνδιοκτικής Θεodωριάνων και κάθε χρόνο δημοπρατεί το λιβάδι. Έχει έκταση περίπου 10.000 στρέμματα και βόσκουν σ' αυτήν περίπου 5.000 πρόβατα.

Βαρύς ο φόρος αίματος στους πολέμους.

Στον πόλεμο του 1897 παίρνουν μέρος αρκετοί Θεodωριανίτες και πολλοί γυρίζουν τραυματίες ενώ υπάρχει και ένας νεκρός. Στον πόλεμο (1912-13) τα Θεodώριανα προσφέρουν επτά νεκρούς και αρκετούς τραυματίες στο βωμό της πατρίδας. Ακολουθούν ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος (1914-18) και η Μικρασιατική εκστρατεία (1921-22). Τριάντα ένας συγχωριανοί μας δεν επιστρέφουν ποτέ πίσω.

Στον πόλεμο του '40 επιστρατεύονται διακόσιοι ογδόντα χωριανοί.

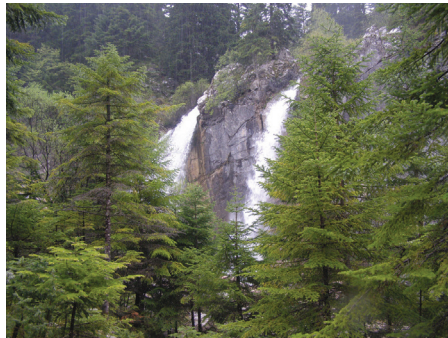
Τέσσερις μένουν για πάντα στα βουνά της Πίνδου. Ανάμεσά τους και ο καταγόμενος από τα Θεodώριανα έφεδρος ανθυπολοχαγός Λευτέρης Ντάσκας. Είναι ο πρώτος Έλληνας έφεδρος αξιωματικός, που πέφτει νεκρός στο Ελληνοαλβανικό μέτωπο.

Την περίοδο της Κατοχής μόνο δυο φορές θα πατήσουν το πόδι τους στα Θεodώριανα οι κατακτητές και μόνο για λίγες ώρες. Την πρώτη μια ομάδα Ιταλών το 1942 και τη δεύτερη τον Οκτώβρη του 1943. Οι Γερμανοί κατά τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις τους μπαίνουν στο έρημο χωριό και πυρπολούν όσα σπίτια προλαβαίνουν. 86 σπίτια κάηκαν και πολλά έπαθαν σοβαρές ζημιές.

Το 1942 στα Θεodώριανα εγκαθίστανται αρχηγείο της Αγγλικής αποστολής. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι Γερμανοί να βομβαρδίσουν δυο φορές το χωριό. Στις 8 και στις 23 Ιουνίου του 1943. Ο πρώτος βομβαρδισμός αφήνει τρεις νέους Θεodωριανίτες νεκρούς ενώ ο δεύτερος έξι κοπέλες οι οποίες έγιναν στόχος την ώρα που σκάλιζαν στα χωράφια έξω από το χωριό.

Φυσικές καταστροφές

Στα Θεodώριανα έχουν γίνει δυο μεγάλες κατολισθήσεις. Η πρώτη έγινε στις 12 Φεβρουαρίου 1961 στο ρέμα της «Αρμερίστρα» στην είσοδο του χωριού. Καταστράφηκε ο νερόμυλος και το μικρό υδροηλεκτρικό εργοστάσιο που ήταν δίπλα από το ποτάμι. Τα Θεodώριανα κατέχουν και δω

Καταρράκτης Θεodωριάνων

μια μοναδικότητα. Το 1936-37 είναι το μοναδικό χωριό στην Ήπειρο που εγκαθιστά ένα μικρό υδροηλεκτρικό εργοστάσιο φωτισμού. Η πλατεία, τα μαγαζιά και όλα τα σοκάκια του χωριού φωταγωγήθηκαν.

Η δεύτερη μεγάλη κατολίσθηση έγινε στις 6 Δεκεμβρίου 1981, πάλι στο ίδιο περίπου σημείο. Καταστράφηκε το υδραγωγείο του χωριού και παρασύρθηκε η γέφυρα στην είσοδο του χωριού.

Τη μεγαλύτερη καταστροφή όμως έφερε ο μεγάλος σεισμός των 6,3 ρίχτερ, την Πρωτομαγιά του 1967, που συντάραξε όλα τα Τζουμέρκα. Τέσσερις συγχωριανοί μας από το συνοικισμό Σκαρπάρι σκοτώθηκαν από πέτρες. 53 σπίτια κατέρρευσαν ολοσχερώς. 116 κατέστησαν ετοιμόρροπα, 51 με σοβαρές ζημιές και 38 ελαφρότερες.

Ο σεισμός του '67 έμελλε να αλλάξει δραματικά το ρου της σύγχρονης ιστορίας του χωριού μας. Πριν το σεισμό ξεχειμώναζαν στα Θεodώριανα περίπου 70 οικογένειες με 60 μαθητές στο δημοτικό σχολείο. Στους σεισμό-πληκτους χωριανούς δόθηκαν σπίτια στην Άρτα, οπότε αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το χωριό. Ο μόνιμος πληθυσμός (χειμωνιάτες) άρχισε να φθίνει, για να φτάσει στις μέρες μας ακόμα και σε μονοψήφια νούμερα. Από τότε αλλοιώθηκε σε μεγάλο βαθμό και ο παραδοσιακός χαρακτήρας του χωριού, που έδιναν η πέτρα και οι πλάκες στις σκεπές των σπιτιών.

Το πανηγύρι του Δεκαπενταύγουστου

Κάθε Δεκαπενταύγουστο χιλιάδες συγχωριανοί, φίλοι και επισκέπτες, έρχονται στο χωριό μας για το πανηγύρι.

γύρι. Έχει έντονο το χαρακτήρα του ανταμώματος μεταξύ των συγχωριανών.

Η πομπή των προσκυνητών το πρωί του Δεκαπενταύγουστου, κατεβαίνει στο χωριό με τα πόδια, απ' το εξωκκλήσι της Παναγίας. Αλλά αυτό που έχει κάνει το πανηγύρι μας ξακουστό, είναι ο χορός το απόγευμα στις 15 και 16 Αυγούστου. Η καμπάνα δίνει το σύνθημα και όλοι συγκεντρώνονται στην πλατεία του χωριού. Χορεύουν το τραγούδι της Κωστήλατας σε «διπλοκάγγελο», δηλαδή σε δύο σειρές. Μπροστά οι γυναίκες και πίσω οι άντρες.

Ο φυσικός πλούτος

Τα Θεodώριανα στους τουριστικούς χάρτες αναγράφονται σαν το χωριό με τα περισσότερα νερά στην Ελλάδα. Με δύο ποτάμια και δεκάδες πηγές, με τα δάση που τα περιβάλλουν, σε συνδυασμό με το ανάγλυφο της περιοχής, είναι ένας μικρός παράδεισος.

Πριν λίγα χρόνια, τα ποτάμια μας κινδύνεψαν από την εγκατάσταση τεσσάρων μικρών υδροηλεκτρικών σε αυτά, με κατασκευή φραγμάτων και σωληνώσεων τα νερά τους. Τότε απ' την ανάγκη προστασίας με κάθε τρόπο του φυσικού πλούτου του χωριού μας, γεννήθηκε και ο σύλλογος «ΟΙ ΟΡΕΙΝΟΙ», με κύριο στόχο την προστασία της φύσης και την ανάδειξη και προβολή του φυσικού μας πλούτου. Μετά από αγώνα των κατοίκων, που κράτησε δεκαέξι χρόνια αποτράπηκε η εγκατάσταση τριών από αυτά.

Αξιοθέατα

Οι δίδυμοι καταρράκτες των Θεodωριάνων

Η «Σούδα» των ντόπιων. Το σήμα κατατεθέν των Θεodωριάνων, πόλος έλξης για χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο. Τα παγωμένα νερά του «Γκούρα» γκρεμίζονται από 25 μέτρα ύψος, αφού πρώτα προλάβουν να χωριστούν στα δυο, σχηματίζοντας δυο υπέροχους καταρράχτες. Το θέαμα μοναδικό.

Το ρέμα «Μάρκς»

Μέσα σε ένα πυκνό δάσος από έλατα, συναντάμε πολλούς μαγευτικούς καταρράχτες βγαλμένους σαν από παραμύθι. Το νερό ρίχνεται από τεράστιους βράχους, σχηματίζοντας συνεχόμενους καταρράχτες και καταπράσινες λίμνες. Το παρθένο αυτό μέρος αποτελεί ένα πραγματικό παράδεισο, που αξίζει κάποιος να τον περπατήσει και να μαγευτεί απ' τις ομορφιές του.

Το πέτρινο γεφύρι στο «Γκούρα»

Είναι **μονότοξο**. Χτίστηκε στις αρχές του περασμένου αιώνα, με τη γνωστή ηπειρωτική αρχιτεκτονική. Δυστυχώς στις αρχές της δεκαετίας του '80, κόλλησε δίπλα του η σύγχρονη γέφυρα κάνοντάς το να...ασφυκτιά.

Τα μονοπάτια του χωριού
Τα σημαντικότερα μονοπάτια της περιοχής μας καθαρίστηκαν, σηματοδοτήθηκαν και το κυριότερο χαρτογραφήθηκαν ηλεκτρονικά με GPS, ώστε να μπορούν να τα περπατήσουν με ασφάλεια ορειβάτες και περιπατητές. Ένα δύσκολο και επίπονο έργο, αφού τα περισσότερα από αυτά είχαν εγκαταλειφθεί από χρόνια και έπρεπε να «ανοιχτούν» από την αρχή, αλλά και να περπατηθούν αρκετές φορές. Μέσα από το www.theodoriana.com μπορεί κάποιος να αντλήσει αναλυτικές πληροφορίες και οδηγίες.

Πάγιο αίτημα των κατοίκων εδώ και δεκαετίες ο δρόμος Αθαμάνιο Θεodώριανα. Υποσχέσεις, χρηματοδοτήσεις, μικροπαλάματα, αλλά ακόμα και σήμερα ο δρόμος είναι σε απελπιστική κατάσταση.

«Ο κόσμος φτιάχνουν εκκλησιές, φτιάχνουν και μοναστήρια, φτιάχνουν και πετρογέφυρα για να περνάει ο κόσμος»

Μονή Κηπίνας

(Φωτ.: Γιώργος Μάνης)

Η Μονή της **Κηπίνας** βρίσκεται κοντά στους **Καλαρρύτες**, επάνω από το φαράγγι του Καλαρρύτικου ποταμού. Στην είσοδο της σπηλιάς του κατακόρυφου βράχου είναι κτισμένο ένα από τα πιο εντυπωσιακά μοναστήρια της Ηπείρου. Πρόκειται για τη **Μονή της Κηπίνας**, που λέγεται ότι ονομάστηκε έτσι από τους κήπους που καλλιεργούσαν οι μοναχοί της στη γύρω περιοχή.

Σε κείμενα αναφέρεται ότι ιδρύθηκε το 1212 από τον Αρχιεπίσκοπο Γρηγόριο, αν και υπάρχει η άποψη ότι ιδρύθηκε τον 13ο αιώνα από μοναχούς της γειτονικής **Μονής Βύλιζας**. Η μονή γνώρισε ιδιαίτερη άνθηση κατά τον 18ο αιώνα και οι μοναχοί της διακρίθηκαν για το κοινωνικό τους έργο. Τον 19ο αιώνα η μονή εγκαταλείφθηκε και το 1931 έγινε μετόχι της μονής Τσούκας.

Η πρόσβαση στη μονή γίνεται από ένα μονοπάτι που είναι λαξευμένο στον βράχο και μια κρεμαστή ξύλινη γέφυρα, την οποία σήκωναν οι μοναχοί για να αποκόπουν την πρόσβαση.

Η μονή είναι ανδρική, αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου αλλά εορτάζει την Παρασκευή της Ζωοδόχου Πηγής.

Μονή Γηρομερίου

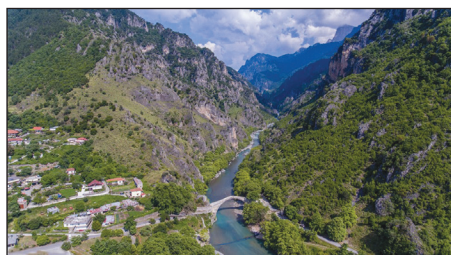

(Φωτ.: Αλέξης Τσέκας)

Η Ιερά Μονή Γηρομερίου ιδρύθηκε στις αρχές του 14ου αιώνα (μεταξύ 1310 και 1320), στην εποχή της ακμής του Δεσποτάτου της Ηπείρου. Αποτέλεσε σημαντικό μοναστικό κέντρο και έφτασε στην μεγαλύτερη ακμή της στα μέσα του 16ου αιώνα, εποχή κατά την οποία, κατά τον Θεοδόσιο Ζυγομαλά, αριθμούσε περίπου 300 μοναχούς. Από την αρχή της ιδρύσεώς της υπαγόταν στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, ως Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή και αργότερα (18ος αι.) ως έδρα Πατριαρχικής Εξαρχίας. Στην δικαιοδοσία της ανήκαν 12 χωριά της επαρχίας

και η πόλη των Φιλιατών. Το έτος 1800, η Μονή έγινε έδρα της Επισκοπής Γηρομερίου, υπαγόμενη στη Μητρόπολη Ιωαννίνων, με την ίδια έκταση στη δικαιοδοσία της. Από τότε και μέχρι το 1895 που οριστικά καταργήθηκε, είχε διάφορες εναλλαγές, άλλοτε ως έδρα Επισκοπής και άλλοτε Εξαρχίας. Το 1928, το Οικουμενικό Πατριαρχείο, παραχώρησε “επιτροπικώς” την διοικητική επιστολή της Μονής στην Ιερά Μητρόπολη Παραμυθίας, Φιλιατών και Γηρομερίου, διατηρώντας όμως τα κανονικά του πνευματικά δικαιώματα επ’ αυτής. Για τον λόγο αυτό, στις ιερές ακολουθίες που τελούνται στη Μονή, μνημονεύεται το όνομα του εκάστοτε Οικουμενικού Πατριάρχου. Μεγάλη, επίσης, ήταν η προσφορά της Μονής στην περιοχή της Θεσπρωτίας σε όλη τη μακραίωνη ιστορία της, συμβάλλοντας στη διατήρηση της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης των κατοίκων.

Το γεφύρι της Κόνιτσας

(Φωτ.: Γιώργος Μάνης)

Στην νοτιοδυτική άκρη της πόλης, ακριβώς στην είσοδο της χαράδρας του Αώου, βρίσκεται το μεγάλο μονότοξο γεφύρι της Κόνιτσας, το οποίο κτίστηκε το 1870- 71 από συνεργείο 50 μαστόρων με επικεφαλής τον πρωτομάστορα **Ζιγώα Φρόντζο** από την Πυρσόγιαννη.

Το γεφύρι χτίστηκε με δωρεές των κατοίκων της πόλης και κυρίως του Γιαννιώτη **Ιωάννη Λούλη**, ο οποίος δέχθηκε περίπου τα μισά από τα 120.000 γρόσια που κόστισε η κατασκευή του.

Στην ίδια θέση είχε κατασκευαστεί παλιότερα, το 1823, ένα ξύλινο γεφύρι, το οποίο όμως δεν άντεξε την ορμή του ποταμού και καταστράφηκε πολύ σύντομα.

Το σημερινό πέτρινο γεφύρι έχει διαστάσεις 36 μέτρα άνοιγμα και 20 μέτρα ύψος ενώ κάτω από την καμάρα του διακρίνεται η μικρή καμπάνα που σήμαινε για να προειδοποιήσει τους περαστικούς να μην διαβούν το γεφύρι όταν φυσούσε δυνατός άνεμος από το εσωτερικό της χαράδρας, οπότε και υπήρχε κίνδυνος να παρασυρθούν και να πέσουν.

Το γεφύρι του Καλόγερου

(Φωτ.: Γεώργιος Μάνης)

Γεφύρι του Καλόγερου ή Πλακίδα ή Καλογερίκο (1814).

Το είπαν «κάμπια εν κινήσει». «Ξύλινο αρχικά τοπ μετέτρεψε το 1814 σε πέτρινο με 20.000 γρόσια ένας καλόγερος από το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία της Βίτσας ονόματι Σεραφεΐμ. Γι’ αυτό βέβαια ειπώθηκε και Καλογερίκο. Το άλλο του όνομα, (Πλακίδα), άρχισε να συνηθίζεται μετά το 1865, χρονολογία επισκευής του από τον Κουκουλιώτη Αλέξη Πλακίδα και τον αδελφό του Αντρέα. (Σπύρου Μαντά, Τα Ηπειρώτικα Γεφύρια)

(Φωτ.: Κώστας Μαυροπάνος)

Τα γεφύρια μας είναι μνημεία!

Τα μνημεία είναι δημιουργήματα μιας συγκεκριμένης κοινωνίας, σε μια ορισμένη εποχή και εκφράζουν τις αξίες, τις αντιλήψεις, τα ιδεώδη και την αισθητική της. Συνεπώς με αυτά καταλαβαίνουμε την κοινωνία που τα δημιούργησε και τον πολιτισμό της.

Απλά ή επιβλητικά, ταπεινά ή μεγαλοπρεπή, ακέραια ή σπαράγματα, στέκουν σιωπηλά και μας υπενθυμίζουν ποιοι είμαστε και από πού ερχόμαστε. Υποβάλλουν συναισθήματα, προκαλούν συνειρμούς, προβληματίζουν και διδάσκουν όποιον μπορεί να καταλάβει καλύτερα τη «γλώσσα» τους.

Το γεφύρι του Μπέκα και των Τζουμερκιωτών το αντικατέστησε το γεφύρι της Εργοληπτικής Εταιρείας...

Το Γεφύρι, το Ποτάμι και ο Άνθρωπος

Περνάς το ποτάμι σημαίνει συναντάς, δημιουργείς, ενώνεις και ενώνεσαι, διεκδικείς και συνοικοδομείς, συνταυτίζεσαι και συνδημιουργείς με τους απέναντι που είναι δικοί σου, που σμίλεψαν κι αυτοί με τη χρόνια, ολιγόχρονη ή στιγμιαία δράση τους την υφή και τη μορφή της όχθης και που ένωσαν αξίες και ζωή, δημιουργία, προκοπή και απαντοχή. Τα γεφύρια ενώνουν ψυχές και πνοές, καρδιές και πολιτισμούς. Εκεί στο γεφύρι θυσιάστηκε, αυτή που θυσιάστηκε για το όνειρο, το όραμα, το θάμα. Κοινή η προσπάθεια, ανθρώπων και από τη μία και από την άλλη πλευρά. Ίσως αυτό κάποτε το κατανοήσουμε. Έτσι, για να φέρουμε συνειδητά τον τίτλο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Η παραλογή «Του γιοφυριού της Άρτας» είναι ένα από τα γνωστότερα δημιουργήματα της λαϊκής μούσας και στηρίζεται σε μια μακραίωνη παράδοση, σχετική με τη θεμελίωση μεγάλων έργων. «Από τους αρχαίους ακόμα χρόνους υπήρχε η δοξασία ότι, για να στερεωθεί και να προφυλαχθεί από κάθε κίνδυνο ένα κτίσμα, έπρεπε να θυσιαστεί στα θεμέλιά του κάποιο ζωντανό πλάσμα. Το γεφύρι της Άρτας, ένα έργο τόσο δύσκολο και θαυμαστό για την εποχή του, ενέπνευσε το ομώνυμο δημοτικό τραγούδι και πλούτισε την παράδοση με το δικό του θρύλο. Παραλλαγές του τραγουδιού, που αναφέρονται και σε άλλα γεφύρια ή οικοδομήματα, υπάρχουν όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε όλη την περιοχή των Βαλκανίων».

Πέτρινο γεφύρι»

«Εκεί που σμίγουν δυό ποτάμια και αδελφώνουν τα νερά ένα γεφύρι πέτρινο απλώνει τ’ άσπρα του φτερά

Ξέρω τα χέρια που το χτίσανε τα πόδια που το περπατήσανε. Κρυμμένο μέσα στα πλατάνια ακούει τ’ άγρυπνο νερό ένα γεφύρι πέτρινο που ταξιδεύει στον καιρό.

Ξέρω τα χέρια που το χτίσανε τα χείλη που το τραγουδήσανε κι ακούω το γέλιο της χτισμένης στα πέρατα της οικουμένης.» (Μιχάλης Γκανάς, Ο ύπνος του καπνιστή, 2003)

ΙΣΤΟΡΙΕΣ - ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ 1967: Καταστροφικός σεισμός στην Ήπειρο

Κάθε πρωτομαγιά όλοι οι «παλιοί» ηπειρώτες θυμούνται τον σεισμό που έγινε το 1967. Ήταν 1η του Μάη όταν σείστηκε για τα καλά ολόκληρη η Ήπειρος.

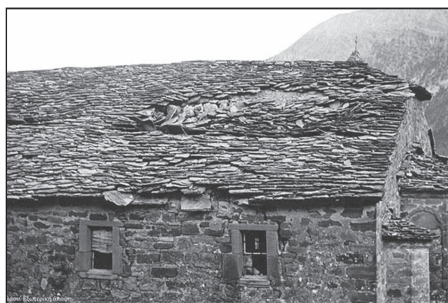
Στα αρχεία του ΟΑΣΠ αναφέρεται: «Στη 1 Μαΐου του 1967 ισχυρός σεισμός (M=6,4) έπληξε τους νομούς Άρτας και Ιωαννίνων. 9 άνθρωποι σκοτώθηκαν και 56 τραυματίστηκαν. 10.790 κτίρια υπέστησαν βλάβες (τα 940 καταστράφηκαν). Οι μεγαλύτερες εντάσεις στον νομό Άρτας παρατηρήθηκαν στα χωριά: **Βουργαρέλι** (Δροσοπηγή (IX)), **Μελισουργούς** (VIII+), **Θεοδώριαν**, **Αθαμάνιο** και **Τετράκωμο** (VIII), ενώ στο νομό Ιωαννίνων στα χωριά: **Περιστερί** (VIII), **Μέτσοβο**, **Βαθύπεδο** (VII+). Προσεισμός (M=4,0) εκδηλώθηκε στις 25 Μαρτίου.

Μετά τον κύριο σεισμό ακολούθησαν πολλοί μετασεισμοί ο μεγαλύτερος των οποίων (M=5,3) έγινε την ίδια ημέρα με τον κύριο σεισμό.

Για τον συγκεκριμένο σεισμό χαρακτηριστικά είναι όσα έγραψε ο **Κωνσταντίνος Κωστούλας στον «Πρωινό Λόγο» της 21ης Οκτ. 2016**

«Υπηρετώντας τα χρόνια εκείνα ως προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών του Συγκροτήματος ΟΤΕ Ηπείρου-Κερκύρας έγινα συμμετοχος στην κινητοποίηση των Υπηρεσιών στο μέρος που αφορούσε στις τηλεφωνικές επικοινωνίες των περιοχών που επλήγησαν. Ευρισκόμενος την ημέρα εκείνη, αν και Κυριακή, στις εγκαταστάσεις του Τηλεφωνικού Κέντρου, έζησα την ατμόσφαιρα του κινδύνου και του φόβου κατά την διάρκεια του σεισμού που είχε αρκετή διάρκεια, αλλά περισσότερο όταν, μετά την αμχανία των πρώτων λεπτών, άρχισαν να φθάνουν στο τηλεφωνικό Κέντρο, στις τηλεφωνήτριες, οι πρώτες τηλεφωνικές κλήσεις από χωριά και γραφεία που είχαν πληγεί από τον σεισμό, και οι πρώτες πληροφορίες για περιοχές που επλήγησαν. Οι κλήσεις αυτές μεταφερόταν αμέσως στις Αστυνομικές Υπηρεσίες για να ακολουθήσει μια γιγαντιαία κινητοποίηση όλων των αρμόδιων αρχών (...)

Συναρπαστική ήταν η πρώτη μου πτήση με ελικόπτερο, πάνω από τα βουνά και τα χωριά της περιοχής, μια πτήση σε μεγάλο ύψος, καθώς σε χαμηλότερο ύψος πετούσαν τα αεροπλάνα, οι Ντακότες της Αεροπορίας, που έριχναν δέματα με εφόδια και υλικά και βοήθεια για τους κατοίκους. Η προσεδάφιση του ελικοπτέρου στο οροπέδιο του Αγίου Γεωργίου Συρράκου δίπλα στις σκηνές που είχαν στηθεί για τους άστεγους ήταν ένα μέτρο και μια εκτίμηση της καταστροφής που είχε προκληθεί από τον σεισμό. Διατήρησα στο αρχείο μου, πενήντα χρόνια, κάποιες φωτογραφίες που τράβηξα και τις οποίες παραθέτω σε αυτές τις γραμμές μιας δημοσιογραφικής παρουσίας, μιας πλευράς εκείνου του μεγάλου στην Ήπειρο σεισμού (...).

Αριστερά: Ο ναός του Αγίου Νικολάου στους Μελισουργούς Άρτας μετά τον σεισμό (Φωτ.: Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας). Δεξιά: Αυτοσχέδια σκηνή στο χωριό Άγναντα εξυπηρετεί πολυπληθή – πατριαρχική οικογένεια (Φωτ.: Θανάσης Νικολός)

Θεοδώριαν. Διανομή αντίσκηνων (Φωτ.: Αρχείο Παν. Λάκα)

Ο σεισμός και τα ευτράπελα... Το νεραϊδοσφόντυλο και ο κρατητήρας!

Εκείνος ο σεισμός που έγινε την Πρωτομαγιά του '67 έπληξε για τα καλά την περιοχή της Ηπείρου και της Θεσσαλίας. Περισσότερο όμως τα ορεινά χωριά της Άρτας έπαθαν μεγάλη ζημιά. Ειδικά, «Τα Τζουμέρκα και τα Ραδοβίτζα συνεθλίβησαν», όπως είχε ανακοινώσει επίσημα ο Ραδιοφωνικός Σταθμός Ενόπλων Δυνάμεων Ελλάδος. Είχαν βλέπτε συντριβεί και από την Δικτατορία που «Εγένετο» πριν από μερικές ημέρες. Η συντριβή των χωριών ήταν καθολική. Τα σπίτια ήταν παλιά και για την κατασκευή τους δεν είχε χρησιμοποιηθεί τσιμέντο. Επομένως οι ζημιές που υπέστησαν ήταν μεγάλες.

Είχαν και κόσμο τότε τα χωριά. Ζωντανά και ασφαλώς προκοπή. Σχολεία λειτουργούσαν, «τίγκα» η πλατεία από τα παιδούρια, οι εκκλησίες γεμάτες κάθε Κυριακή και κάθε γιορτή, γιορτάσια, θάνατοι αλλά και γεννητούρια. Οι γεννήσεις με δύσκολες, αλλά και με «άγριες»-απίστευτες συνθήκες. Πολλές φορές και επικίνδυνες. Τότε κι αν «λειτούργουσαν» τα μαντζούνια και τα αφεψήματα παντός είδους. Τότε αναλάμβαναν κι αυτοσχέδιασαν οι «μαίες» και οι «ριχτολόγοι». Αν είχαμε και καμιά δύσκολη γέννα και αναγκάζονταν να φωνάξουν γιατρό από παρακείμενα χωριά -από Άρτα ή Γιάννενα ήταν απαγορευμένο γιατί κόσιζε, παρακόσιζε η επίσκεψη- ε, ρε τι προλήψεις και αυτοσχέδιασμοι επιβάλλονταν... Μέχρι να έρθει ο γιατρός. Κι αν προλάβαιναν... Διαφορετικά. «Δεν το πρόκαμαν το κούτσικο. Πάει καλιά τ'».

Η εξιστόρηση λοιπόν τέτοιων περιστατικών είναι πλέον για γέλια αλλά και για κλάματα. Η ερμηνεία φυσικά εκφεύγει των αρμοδιοτήτων, εδώ απλή καταγραφή γίνεται, αλλά αυτή η καταγραφή, πώς να το κάνουμε, δείχνει και ερμηνεύει τους λόγους που άπαντες «τα παράτησαν» τα χωριά, «πήγαν των ομμάτων τους» και διάβηκαν κατά την πρωτεύουσα... Δεν είναι καθόλου υπερβολή να πούμε πως η έγγυος ήταν «στα χέρια κάποιας πρακτικής γριούλας, αγράμματης, ανεκπαιδευτής, την ώρα που οι ζωές κρέμονταν από μια κλωστή. Ο μόνος σύμμαχος, βοήθός και συμπαραστάτης ήταν οι «ευχές» και η τύχη.»

Η πρωταγωνίστρια της ιστορίας μας, η Ελευθερία, εγκυμονούσα στο πρώτο της παιδί ήδη «είχε μπει στο μήνα της». Ελευθερία σε ανάμνηση της απελευθέρωσης και της επιβολής από τους συμμάχους μας-προστάτες-καθοδηγητές και εξυγιαντές της ζωής μας, της δικής τους ελευθερίας. Πριν από λίγες ημέρες 21 Απριλίου 1967 την είχαν επιβάλει. Και κράτησε ως γνωστόν επτά ολόκληρα χρόνια. Αλλά όμως λόγια και για άλλες καταστάσεις. Είχε ξυπνήσει λοιπόν η Ελευθερία ευδιάθετη και ανταπέδωσε την καλημέρα της στον καθρέφτη τον κρεμασμένο στο διάδρομο του σπιτιού, όπου καθημερινά διάβαζε την ΚΑΛΗΜΕΡΑ. Βιαστική καλημέρα. Έπρεπε να ετοιμαστεί γιατί οι άλλοι σύζυγος-πεθερά περίμεναν απέξω στην αυλή για να πάνε στην εκκλησία. Ημέρα γιορτής, αλλά και ως εγκυμονούσα έπρεπε να επισκέπτεται συχνά πυκνά την εκκλησία. Τάματα, λειτουργίες, προσευχές και νηστείες...

Άρχισε λοιπόν να χτενίζεται, αλλά έμεινε στη μέση. Προηγήθηκε βουή, μέγιστη βουή λες και είχε κατεβάσει

Μαθητές του Γυμνασίου Αγνάντων έξω από τη σκηνή τους (Φωτ. Αρχείο Χρήστου Τούμπουρου)

ο Αχελώος και παρέσerne στο διάβα του πέτρες και κοτρύνια και ακολούθησε ο σεισμός. Μέγας σεισμός.

Τσιατμάδες έφυγαν, σοβάδες έπεσαν, το μισό κορμάτι από την αριστερή πλευρά του σπιτιού «πήγε κατ' ανέμ'», από τη σκεπή έπεφταν οι πλάκες στην αυλή. Θόρυβος και χλαοή μεγάλη, φωνές από παντού... Ένας κακός χαμός. Σεισμός, μέγας σεισμός! Κάνοντας να βγει έξω η Ελευθερία και στον πανικό της περικλώθηκε και έπεσε κάτω. Της έσπασαν τα νερά. Τοκετός. Να σώσουμε μάνα και παιδί...

Εκλήθη η «μαμή» και έφτασε πάραυτα. «Εξέτασε» την εγκυμονούσα και απεφάνθη και έδωσε διαταγή. Να φωνάξετε γιατρό. Να έρθει, γιατί τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα. «Έχω ευκολονέρι' να παρ' η γυναίκα και να γεννήσει αμέσως αλλά δεν είναι στον μήνα της. Πρέπει να κρατήσουμε το παιδί μέχρι να έρθει ο γιατρός.» Και άρχισε η διαδικασία. Έβγαλε από τον ντρουβά της το νεραϊδοσφόντυλο. Ήταν αποκλειστικότητα της μαμής του χωριού. Πέτρα σαν σφοντύλι που την άφηναν οι νεραϊδες στο ποτάμι. Οσοι/ες την έβρισκαν «είχαν τη χάρη τους» και αποκέρια, καμένα κεριά από τη Μεγάλη Βδομάδα, τα άναψε και δημιούργησε μian ατμόσφαιρα... «να πουμωθεί η γυναίκα». Και περίμεναν όλοι έξω απ' το καλύβι τον γιατρό. Πουθενά γιατρός. Κάηκαν τα κεριά, παραλίγο να σκάσουν τα νεφρά της γυναίκας, γιατί απταγορεύονταν και η ούρηση, «θα έφευγε η δύναμη του κρατητήρα» ώσπου το ξημέρωμα ήρθε ο γιατρός. Φώναξε, ούρλιαξε, έβρισε... Τα πέταξε όλα. Και, σαν θαύμα η γυναίκα ένωσε καλύτερα και το κούτσικο ήρθε εν ζωή.

Και ο γιατρός απάντησε. -Τον κακό σου τον καιρό....

Μαρτυρίες απ' τα Θεοδώριαν

Γιάννης και Πανάγιω

Σκουροπάνου: «Ήταν Πρωτομαγιά δεύτερη μέρα της Λαμπρής και γιορτή του Αγίου Γεωργίου και γιόρταζε και η εκκλησία του χωριού. Προς το τέλος της λειτουργίας έγινε ο σεισμός. Η εκκλησία ήταν γεμάτη από κόσμο. Ξαφνικά σείστηκε ο τόπος η εκκλησία άνοιξε και έκλεισε σαν από θαύμα. Άρχισαν να πέφτουν πέτρες και σοβατίσματα από τους θόλους. Ο κόσμος άρχισε να ουρλιάζει να κλαίει και έτρεξαν να βγουν και στριμώχτηκαν στη μπροστινή πόρτα. Κάποιοι γέροι έπεσαν κάτω και οι άλλοι πατούσαν πάνω σε αυτούς να βγουν. Κάποιοι λίγοι τρομοκρατημένοι μαζεύτηκαν κουβάρι και έμειναν μέσα στην εκκλησία. Ο παπα Κώστας Σκουροπάνος συνέχισε κανονικά τη Λειτουργία. Η κόρη του τον παρακαλούσε να βγει και αυτός της είπε: «την ώρα του θυσιαστηρίου δεν εγκαταλείπω. Εδώ είναι η θέση μου». Παρέμεινε μόνος του και τελείωσε κανονικά την Λειτουργία. Όταν βγήκαμε έξω όλοι και είδαμε ότι δεν είχε σκοτωθεί κανείς τρέξαμε όλοι να δούμε τα σπίτια μας. Τότε είδαμε την καταστροφή. Τα σοκάκια είχαν τα περισσότερα κλείσει από πεσμένες πέτρες και σχεδόν όλα τα σπίτια γκρεμισμένα. Πήραμε ότι μπορούσαμε απ' το στίπτι και φύγαμε

έξω και στήσαμε τσατούρια (σ.σ.πρόχειρα καταλύμματα) και κει μείναμε πολλές μέρες. Στη λάκα του Έξαρχου έστησαν μια μεγάλη σκηνή και εγκαταστάθηκε ο γιατρός του χωριού».

Ναυσικά Στεργιούλη, μαθήτριας, τότε, της δευτέρας Δημοτικού:«Τη μέρα του σεισμού όλα τα παιδιά του σχολείου μαζί με το δάσκαλο ήμασταν στην εκκλησία. Ήταν τοπική γιορτή και γιόρταζε ο Αϊ Γιώργης η εκκλησία του χωριού. Όταν έγινε ο σεισμός όλοι έτρεξαν να βγουν από την μπροστινή πόρτα και επικράτησε πανικός. Τα παιδιά ούρλιαζαν και έκλαιγαν. Απ' το πανικό όλοι έτρεξαν να βγουν απ' την μπροστινή πόρτα. Απ' την πίσω πόρτα βγήκαν μόνο τρία παιδιά. Η μάνα μου κρατώντας το δίχρονο αδερφό μου στην αγκαλιά έβαλε το κορμί της ασπίδα και κουλουριάστηκε δίπλα απ' το γυναικωνίτη. Βγήκε μόνο όταν τελείωσε ο σεισμός. Ένας γεροδεμένος χωριανός έκασε στην πόρτα και πετούσε έξω τα παιδιά. Όταν βγήκαμε έξω βλέπαμε μόνο ένα σύννεφο σκόνης και τίποτα άλλο. Παντού άκουγες ουρλιαχτά και φωνές. Το στίπτι μας είχε πέσει. Για μέρες συνεχίστηκαν οι μετασεισμοί. Θυμάμαι τον αστυνόμο του χωριού που περνούσε και σκότωνε τα τραυματισμένα ζώα για να μην βασανίζονται. Μάλιστα ένα άλογο το βρήκε ο σεισμός απέναντι στο μονοπάτι στα πλάγια. Βαριά τραυματισμένο προσπαθούσε για τρεις μέρες να φτάσει στο χωριό. Το σκότωσαν και αυτό για να μην βασανίζεται».

ΑΠΕΙΡΟ-αλιεύματα

Επιλέγουμε όλοι να στηρίξουμε Ήπειρο!

Η άρση της καραντίνας συνεχίζεται και βήμα βήμα οδηγεί στην επανεκκίνηση της οικονομίας. Το επόμενο διάστημα δείχνει ήδη ότι θα είναι δύσκολο, ειδικά για κλάδους που δοκιμάστηκαν τα τελευταία δέκα χρόνια από τα σκληρά μνημονιακά μέτρα. Θα είναι δύσκολο όμως και τους εργαζόμενους που είναι αντιμέτωποι με νέες προκλήσεις ή ακόμη και με το φάσμα της ανεργίας. Η εστίαση, με εκατοντάδες θέσεις εργασίες τελεί εν αναμονή ενώ ο τουρισμός είναι άγνωστο αν και πότε θα

Το ζητούμενο είναι να προτιμήσουμε όλοι την Ήπειρο... Αλλά και τους Ηπειρώτες!

Φυσικά η αγορά διέπεται από το νόμο της προσφοράς και της ζήτησης. Σε συνθήκες όμως πρωτόγνωρες, όπου οι περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες πλήττονται ακόμη από την πανδημία, υπάρχουν κι άλλοι παράγοντες που μπορούν να καθορίσουν την αγορά...

Για παράδειγμα...

Για να κάνει ο Ηπειρώτης διακοπές στον τόπο του, στις πανέμορφες παραλίες της περιοχής, θα πρέπει να του στοιχίζουν λιγότερο από ότι σε ένα κοσμοπολίτικο νησί του Αιγαίου.

Για να επιλέξει τα εμπορικά καταστήματα της περιοχής του θα πρέπει να βρίσκει τα προϊόντα στις ίδιες τουλάχιστον

τιμές με ότι στη Θεσσαλονίκη ή την Αθήνα.

Για να βάλει στο τραπέζι του τα τοπικά προϊόντα θα πρέπει να τα βρίσκει σε λογικές τιμές.

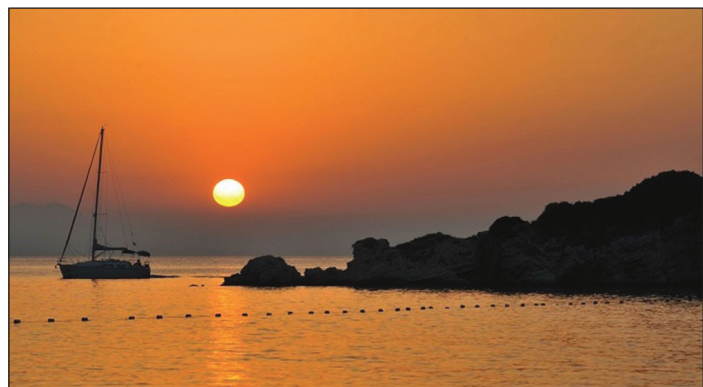
Όλα αυτά θα πρέπει να είναι κανόνες και όχι η εξαίρεση...

Σ' ένα καλοκαίρι που δείχνει ότι θα είναι εντελώς διαφορετικό από όσα γνωρίζαμε και πιθανότατα να μην υπάρχει η δυνατότητα άφιξης των χιλιάδων τουριστών από διάφορες χώρες του κόσμου, θα πρέπει τα πλάνα όλων να αναθεωρηθούν...

Οι μεν Ηπειρώτες να επιλέξουμε διακοπές στον τόπο μας, ο δε τουριστικός και ξενοδοχειακός κλάδος να τις κάνει όσο πιο ελκυστικές μπορεί.

Επιλέγουμε όλοι μαζί να στηρίξουμε Ήπειρο!

EpirusPost.gr 11 Μαΐου 2020

ξεκινήσει. Μπορεί για την Ήπειρο να μην αποτελεί την βαριά βιομηχανία, όμως έχει ένα σημαντικό μερίδιο στο ΑΕΠ και σε κάθε περίπτωση είναι ο κλάδος που μπορεί να δημιουργήσει κινητικότητα το επόμενο τρίμηνο.

Η Ένωση Ξενοδόχων Ιωαννίνων με αφίσα που έδωσε στη δημοσιότητα προσπαθεί να στείλει μήνυμα... «Ταξιδεύουμε στην πανέμορφη Ήπειρο, αγοράζουμε τοπικά προϊόντα, στηρίζουμε τα εμπορικά καταστήματα της περιοχής μας».

Το μήνυμα σαφώς απευθύνεται στην τοπική αγορά, δηλαδή στους καταναλωτές της περιοχής και σε όσους Γιαννιώτες ή Ηπειρώτες σχεδιάζουν διακοπές.

Παρόμοιες καμπάνιες «έτρεξαν» και το προηγούμενο διάστημα και είναι σίγουρο ότι περισσότερες θα τρέξουν και το επόμενο.

Η «βροχή καθ' εκάστην», ο περονόσπορος και ο τραγικός επίλογος του 1897!

ΤΑ ΕΝ ΗΠΕΙΡΩ
ΑΡΤΑ 30 'Απριλίου 1897
ώρα 10 π. μ.
(Τηλεγράφημα δι' εμέσου έδου)
Χθες ώρα 4η μ. μ. τούρκοι ιππείς μετά τεσσάρων αξιωματικών έφθνησαν εκ του 'Ιακάρη σκοπούντες ίσως εν ευκολύνωι τοποθέτην πυροβόλων επί των έρημων πυροβόλων. Π έρυστα δύο επιτυχώς βολαί του άμυντικού στρατιώτου εκ των πυροβόλων Γαλα, σπούλου και Ζούκη τους διεσκήρπισαν μη άναφανέντας πλέον μέχρη νυκτός. 'Αγνωστον αν και πόσοι εξ αυτών έφρονέθησαν. Μικρόν χωρίον έπισθεν Φιλιπιάδος έκαστο χθές.
Τούρκοι Τσάμηδες μετά άλιγαριθμού τουρκικού στρατού εις εκλόντες χθές επί έρεινών χωρίον Κακαρίνα, άπεκρούθησαν μετά πολλής θορύβου υπό Καμαρινιτών άνισχυθέντων και υπό Σουλιωτών.
Δι' ελης τής ημέρας κανονιοβολισμοί άντηλλάσσοντο εις Καλάρταϊς και Πλάκην. Διαδίδεται ότι ήμέτεροι κατέλαβον Πλάκην.
Κατάσκοπος Γερμανός διδμάτι Κομπ συλληφθείς χθές άπελύθη εν συνοδεία. f. j. 'Εξ χθές έτηλεγράφησα Μπαϊρακτάρης αναλαμάνει ταξιαρχίαν Μπέταρη άνακλήθέντος και άναχωρούντος σήμερα δι' 'Αθήνας.

ΣΚΡΙΠ 11/5/1902

Παρά το υψηλό αγωνιστικό φρόνημα των Ηπειρωτών, τα ηρωικά τους κατορθώματα, όπως φαίνεται και από το δημοσίευμα (ΕΜΠΡΟΣ 3.5.1897) ο πόλεμος του 1897 κατέληξε σε ολοκληρωτική ήττα της Ελλάδας. Πάντως οι Ηπειρώτες έκαναν στο ακέραιο το καθήκον τους.

Ο περονόσπορος, η κατάρα των αμπελιών, από τις αρχές του 19ου αιώνα κατέστρεψε οριστικά τα αμπέλια στον τότε Δήμο Αγνάντων. Οι κάτοικοι δεν μπόρεσαν να τα ξαναφυτέψουν.

'Ανομβρία εις την 'Αρταν
ΑΡΤΑ.—'Η άνομβρία εξακολουθεϊ ένταύθα και εις τα περίε. Είς τούς Δήμους τής περιφερείας Τζουμέρκων βρέχει καθ' εκάστην. 'Η χθες την νύκτα πεσούσα ένταύθα βροχή ήτο άσήμαντος, εκ τής άνομβρίας δε τα σπαρτά των Δήμων 'Αρταίων και Πέτα κινδυνεύουσι και παρακληύεται ή σπαρτά του άραβοσίτου. Δι καπνοφυτεΐαι έχουσιν ανάγκην έπίσης βροχών. Είς τούς όρεινούς Δήμους Θεοδώρειας, Πραμάντων, 'Αγνάντων, Καλαρρυτών τα σπαρτά βαίνουν καλώς. Τα έλαιόδένδρα εν γένει και άι άμπέλοι μέχρι τής ώρας είσιν εν καλή καϊαστάσει.

ΣΚΡΙΠ 16/5/1901

ΕΝ ΑΡΤΗ
Εξ εκθέσεως του Νομάρχου 'Αρτης κ. Γαβρίλη καθίσταται γνωστόν ότι εις τούς άμπελώνας του δήμου 'Αρταίων δεν άνεφάνη περονόσπορος, ουχ ήττον οι άμπέλοκτήμενος προέβησαν εις ψεκάσμων των άμπελών. 'Εν δε τω δήμω Πέτα άνεφάνη ο περονόσπορος εις διαφόρους θέσεις των κτηματικών περιφερειών Μπαρτούκι και Τσελάτσα ως και εις τδ Κομπότιον και εις Σελλάδες. 'Η νόσος περιορίζεται εύθως ως οι κάτοικοι ραντίζουν δι' άειχμού χαλκού. 'Εν τω δήμω 'Αγνάντων άνεφάνη νόσος εις τας άμπέλους. 'Αγνούτης, Ραφταναίων, Σκλούπου και Κουσοβίτης, ένεκα δε τούτου οι αυτόθι κάτοικοι παρακαλοϋσιν, όπως μεταβή γεωπόνος προς διάγνωσιν τής νόσου.

3/5/1897 ΕΜΠΡΟΣ

Στην Άρτα, στον κάμπο πρόλαβαν.

Το Θερινό Σχολείο Τζουμέρκων θύμα του κορωνοϊού

Σημαντικό γεγονός για επτά ολόκληρα χρόνια στα Τζουμέρκα ήταν και το Θερινό Σχολείο Τζουμέρκων. Και για να θυμηθούμε πέρυσι διοργανώθηκε στο Συρράκο Ιωαννίνων από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας/Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, σε συνεργασία με τον Δήμο Βορείων Τζουμέρκων, την Περιφέρεια Ηπείρου, τον Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης/Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας (Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας ΠΜΣ «Τοπική ιστορία - διεπιστημονικές προσεγγίσεις») με Σύμπραξη της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων, του περιόδικου Τζουμερκιώτικα Χρονικά και του Ορειβατικού Ομίλου Συρράκου. Πραγματοποιήθηκε από 25 έως 30 Αυγούστου 2019 στο Συρράκο του Δήμου Βορείων Τζουμέρκων, Π.Ε. Ιωαννίνων με θέμα: «Τρωγοπίνοντας. Πολιτισμικές και κοινωνικές προσεγγίσεις της (αγρο)

Σχεδόν καθολική η εγκατάλειψη!

Παλιότερα πολλοί απόδημοι Θεσπρωτοί, φρόντιζαν να περιποιούνται τα πατρικά στίπια στα χωριά τους. Τώρα, πλέον, λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης, δεν κάνουν εργασίες συντήρησής τους, αφού δεν επισκέπτονται και τακτικά τον τόπο τους. Έτσι τα στίπια αυτά ερμηνώνουν σιγά-σιγά. Και μαζί με αυτά, βέβαια, και τα χωριά.

Οι οικίες αυτές είναι ανάμνηση του καιρού, που πέρασε, αλλά άφησε ανεξίτηλα τα σημάδια του. Ανάμνηση μιας περιόδου, που το όραμα για ένα καλύτερο αύριο δεν είχε στερέψει. Προέκυψε η μετανάστευση στα μέσα της δεκαετίας του 1960 και στις αρχές της δεκαετίας του 1970, τα στίπια άδειασαν, αλλά δεν εγκαταλείφθηκαν τότε, καθώς επενδύονταν χρήματα για την αναστήλωσή τους και έμεναν οι άνθρωποι σ' αυτά, κατά τις διακοπές τους.

Όμως, εδώ και 10 περίπου χρόνια, άλλαξαν τα οικονομικά πράγματα και το μόνο, που δε σκέφτεται κάποιος, είναι να ασχοληθεί με έργα στο πατρικό στίπι του χωριού... <http://katoci.blogspot.gr> 24.5.2020

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Εγκρίθηκε η μελέτη για το Τζαμί Καλούτσιανης

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

«Από το Κ.Α.Σ. εγκρίθηκε με πολλούς επαίνους η μελέτη για το Τζαμί Καλούτσιανης, που εκπονήθηκε με τη συνεργασία Περιφέρειας και ΕΜΠ.

Ο Περιφερειάρχης είπε ότι η Υπουργός Πολιτισμού κ. Λίνα Μενδώνη επικοινώνησε μαζί του, λέγοντάς του ότι η μελέτη ήταν εξαιρετική.

«Πλέον οδηγούμαστε να προχωρήσουμε σε μελέτη εφαρμογής και σε τιμολόγηση, ώστε στη συνέχεια να βρεθούν με τη συνεργασία της Υπουργού οι πόροι», πρόσθεσε ο Περιφερειάρχης».

EpirusPost.gr 06 Μαΐου 2020

διατροφικής παράδοσης».

Ψυχή του Θερινού Σχολείου ήταν ο Ευάγγελος Αυδίκος, Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ο οποίος ανακοίνωσε ότι «ήρθαν έτσι τα πράγματα, που η συνάντηση δεν θα γίνει φέτος. Οι λόγοι γνωστοί. Να κάνουμε υπομονή ως του χρόνου».

Blog Eyaggelos Aydikos Τετάρτη, 13 Μαΐου 2020

Σφοδρή χαλαζόπτωση χτύπησε στο κάμπο της Άρτας

«Με απόγνωση παρακολουθούσαν οι καλλιεργητές ακτινιδίων της Άρτας, τη μπόρα με βροχή και χαλάζι να καταστρέφουν τις φυτείες ακτινιδίου και να επιφέρουν ισχυρό πλήγμα στην τοπική οικονομία.

Οι καταστροφές σε αγροτικές καλλιέργειες που προκάλεσε η σφοδρή χαλαζόπτωση στο κάμπο της Άρτας την Πέμπτη 28.5.2020 το απόγευμα, προκάλεσε αναστάτωση στους παραγωγούς και τους καλλιεργητές της περιοχής.

Ο άστατος καιρός που τον τελευταίο καιρό ταλαιπωρούσε τις καλλιέργειες κατέληξε σε μπόρα με το χαλάζι να χτυπά αγροκτήματα, με καλλιέργειες ακτινιδιάς, εσπεριδοειδών, ελιάς, καλαμποκιού κ.λ.π. Το ισχυρότερο πλήγμα δέχθηκαν οι καλλιέργειες ακτινιδίων, ειδικά στις περιοχές Κεραμάτων, Ανωτόπου, Αγίας Παρασκευής, Ακροποταμιάς, Παχυκαλάμου και εν μέρει στο Νεοχώρι, αλλά και στην περιοχή Κομπότιου». Ηχώ της Άρτας 29.5.2020

Τιμήθηκαν οι Σουλιώτες με λιτή εκδήλωση στο μνημείο του Σουλίου

Με μια λιτή εκδήλωση, αφού ματαιώθηκε ο εορτασμός του ολοκαυτώματος του Σουλίου, τιμήθηκε τη Κυριακή 31 Μαΐου ο αγώνας των Σουλιωτών και η ανατίναξη του Κουγκίου από τον Καλόγηρο Ζαμουήλ.

Στο μνημείο, κοντά στο Βουλευτήριο των Σουλιωτών και στα πηγάδια, τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση και κατατέθηκαν στεφάνια από τις τοπικές αρχές (Βουλευτές, δήμαρχο Σουλίου, θεματική αντιπεριφερειάρχη Σταυρούλα Μπραϊμή κ.λπ.), καθώς και από διάφορους φορείς.

Κάθε χρόνο την τελευταία Κυριακή του Μαΐου προγραμματίζονταν και πραγματοποιούνταν επίσημος εορτασμός με αρχιερατική θεία λειτουργία, ομιλία, χαιρετισμούς, αναπαράσταση της ανατίναξης του Κουγκίου, παραδοσιακού χορού κ. ά.

Συνήθως παρευρίσκονταν εκπρόσωπος της κυβέρνησης είτε υπουργός, είτε υφυπουργός, είτε σπανιότερα γενικός γραμματέας), ενώ κατά καιρούς παρέστησαν και οι Πρόεδροι της Ελληνικής Δημοκρατίας Κωστής Στεφανόπουλος, Κάρολος Παπούλιας και Προκόπης Παυλόπουλος.

Η πανδημία του κορωνοϊού άλλαξε τα δεδομένα και έτσι οι Σουλιώτες τιμήθηκαν απλά και απέρριπτα.

Ωστόσο, έστω και έτσι, ξαναζωντανέψε ο κόσμος των γιγάντων Σουλιωτών, στα βράχια, που χιλιάδες χρόνια νωρίτερα τινάχτηκαν οι κάτοικοί τους με ορμή για να παραμείνουν λεύτεροι. Και προκάλεσαν την αιωνιότητα να έρθει να ακουμπήσει πάνω τους.

<https://katoci.blogspot.com> 31.5.2020

Η σελίδα των αναγνωστών μας

«Η Ωραία της Ηπείρου!»

Μηνύματα ικανοποίησης για την επανέκδοση και των θεμάτων της «Πανηπειρωτικής» καταφθάνουν στην εφημερίδα μας. Δημοσιεύονται, κατ' αλφαβητική σειρά, για να μην δημιουργούνται εντυπώσεις προτίμησης...

Μπάμπης Αρτηνός, δημοσιογράφος, που χάρισε και τον τίτλο σε όλα τα μηνύματα: Μια ευχάριστη συνάντηση είχα στις 26 Ιανουαρίου στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας προσερχόμενος στην καθιερωμένη ετήσια Γιορτή Κοπής της Πίτας των Ηπειρωτών.

Με έκπληξη το βλέμμα μου διασταυρώθηκε με αυτό μιας μεστής, υπέροχης, δυναμικής, όμορφης και πολύγυνωμης «Κυρίας» με την οποία είχα 20 περίπου χρόνια ν' ανταμωθώ. Μιας «Κυρίας» πολύχρωμης, με φτιασίδα της εποχής μας, πολυφερνής και ελκυστικής περισσότερη από την πρώτη μας γνωριμία πριν από 40 χρόνια. Μιας «Κυρίας» πολυπόθητης που έλκυε κοντά της όλους όσοι είχαν την ευχαρίστηση να παραβρεθούν στο ετήσιο πανηπειρωτικό αντάμωμα.

Η «Κυρία» δεν ήταν άλλη από την πάλαι ποτέ εφημερίδα «Πανηπειρωτική», όργανο της κορυφαίας οργάνωσης των Ηπειρωτών, της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας, που επανακυκλοφόρησε μετά από αρκετά χρόνια ύστερα από τις άοκνες προσπάθειες της παρούσης διοίκησης των απανταχού Ηπειρωτών, σκορπίζοντας ρίγη συγκίνησης σε όλους όσοι την πόθησαν, πίστεψαν σ' αυτή, τη νοστήλησαν και την περίμενα με ιώβειο υπομονή.

Όργανο ζωτικής σημασίας για την πατρώα γης και των απανταχού Ηπειρωτών, που ήρθε να εκφράσει και να δώσει επίσημη φωνή στην προβολή του τόπου μας, ν' αναδείξει τα προβλήματά του, να προτείνει λύσεις σε σοβαρά θέματα που ταλανίζουν επί χρόνια τη γενέτειρά μας, να διαφωνήσει και ν' αντιταχθεί σε τυχάρπαστους κερδοσκόπους οι οποίου ερήμην των

Ηπειρωτών επιχειρούν εις βάρος κατοίκων και περιβάλλοντος. Μα πάνω απ' όλα να ενημερώσει έγκυρα για όλα όσα αφορούν και απασχολούν τους κατοίκους της Ηπείρου όχι μόνο του παρόντος αλλά και για τα μελλούμενα. Κάτι που το απέδειξε από το πρώτο τεύχος της επανέκδοσής της. Γι' αυτό και η «Ωραία Ηπειρώτισσα» ανακαλύστηκε από την πρώτη επανεμφάνισή της, κρατήθηκε στα χέρια μας, μπήκε στα στίπια και τις καρδιές μας, στο διαδίκτυο, στους υπολογιστές μας.

Τα όσα καταθέτω για την «Ωραία Κυρία» απηχούν προσωπικά μου κριτήρια, αυστηρά και αμετακίνητα διαχρονικά. Μικρό δείγμα η απάντηση που έδωσα σε όλους όσοι με ρώτησαν πως είδα την εμφάνισή της: Πολύ καλλίτερη απ' ότι την περίμενα, η απάντησή μου.

Και επειδή δεν συνάδει ούτε στη θέση μου, αλλά ούτε και στο χαρακτήρα μου ν' απονέμω εύσημα και επαίνους, απευθύνω ένα θερμό ευχαριστώ σε όλους τους συντελεστές αυτού του σπουδαίου πονήματος, πρωτίστως στον Έφορο Τύπου της Πανηπειρωτικής, αθεράπευτα πατριδολάτρη, συγγραφέα, λαογράφο και ιστοριοδίφη της ηπειρωτικής λαλιάς, αξιαγάπητο κ. Χρήστο Τούμπουρο, έργο του οποίου είναι κατάθεση ψυχής η επανέκδοση, στους συνεργάτες του της Επιτροπής Ύλης και βεβαίως στο διοικητικό συμβούλιο της Ομοσπονδίας μας που δρομολόγησε την έκδοση. Εύχομαι σε όλους καλή συνέχεια.

Ηλίας Νάστος, ναύαρχος ε.α: Θερμά συγχαρητήρια. Είναι μια σωστά στοχευμένη προσπάθεια που, το ξέρω πραγματικά, με μεράκι υλοποιείται από το ΔΣ της Πανηπειρωτικής. Η εφημερίδα όλων των Ηπειρωτών είναι απολύτως αναγκαία. Εύχομαι να είναι ο μόνιμος συνοδός όλων των Ηπειρωτών. Την έχουμε ανάγκη. Θερμά συγχαρητήρια.

Μενέλαος Παπαδημητρίου, εξ Ανθηρού Αργιθέας Καρδίτσας, Πρόεδρος Διανομαρχιακής Επιτροπής Καρδίτσας-Άρτας για την Ανακατασκευή της Γέφυρας Κοράκου: Προσδεδεμένος όντας με την Ήπειρο και λόγω καταγωγής και μέσω της Π.Σ.Ε με περίσσεια χαρά έμαθα την απόφασή σας ως να προβείτε ως Δ.Σ στην έκδοση Εφημερίδας, εντύπου και ηλεκτρονικής! Η έκδοσή της είναι στη θετική κατεύθυνση αφού πέραν του ότι θα είναι μέσον επικοινωνίας και ενημέρωσης δράσεων της ΠΣΕ, θα δίδονται ειδήσεις για τους Απόδημους Ηπειρώτες όπου Γης, θα φιλοξενεί και ιστορικά - λογοτεχνικά-παραδοσιακά θέματα, θέματα γενικότερα του Λαϊκού μας Πολιτισμού, θα αποτελέσει δε και σταθερή γραπτή

πηγή της Πανηπειρωτικής! Εύχομαι από καρδιάς να καλοστράτise!!!

Αναστασία Σίμου, Περιφερειακή Σύμβουλος Άρτας: Πολύ χαρμόσυνο γεγονός. Την περιμένω κάθε μήνα. Τη θεωρώ πολύτιμο βοηθό και αληθινό σύμβουλο στη δράση μου για κάθε ηπειρωτικό θέμα. Θερμά συγχαρητήρια.

Σπανοπούλου – Σάρρα Ηλιάνα, Περιφερειακή σύμβουλος Θεσπρωτίας: Με μεγάλη χαρά χαιρετίζω την επανέκδοση, της εφημερίδας σας. Θερμά συγχαρητήρια για την πρωτοβουλία. Με εκτίμηση.

Σταυρούλα Γ. Τσούτση, Μηχανολόγος Μηχανικός, δασκάλα παρταδοσιακών χορών: Θερμά συγχαρητήρια για την επανέκδοση της εφημερίδας «Πανηπειρωτική». Πιστεύω ότι θα γίνει ο μόνιμος σύντροφος όλων των Ηπειρωτών. Με την ευκαιρία να μου επιτρέψετε να πω και τα εξής: **Κατάγομαι από την Ήπειρο των αγωνιστών, των ευεργετών, των πονεμένων, των ξενιτεμένων. Δεν έζησα εκεί παρά μονάχα τα καλοκαίρια μου, μα πάντα την κουβαλώ στην καρδιά μου. Κι ήταν οι γονείς μου αυτοί που μου έδωσαν αμόλευτη την αγάπη της ιδιαίτερης πατρίδας.**

Από μικρή στα πανηγύρια, έμαθαν τα αυτιά μου στο κλαρίνο, συντονίστηκαν οι παλμοί μου στο ντέφι. Γνώρισα τα έθιμα, τους σκοπούς, τους χορούς. Γνώρισα τα χωριά, την ιστορία, τα παλιά τα καθημερινά. Τα τότε, τα κάποτε... Σήμερα, μάνια πια, θέλω να μπορέσω να περάσω στον γιο μου την αγάπη για την ιδιαίτερη πατρίδα μας. Γιατί έτσι πρέπει να γίνεται η αγάπη για τις ρίζες να περνά από γενιά σε γενιά. Από τον γονιό στο παιδί.

Πόσοι όμως το κάνουν; Πόσοι μαθαίνουν στα παιδιά αυτά που πρέπει να ξέρουν; Πόσοι τα ωθούν, χωρίς να τα πιέσουν, να χορέψουν, να τραγουδήσουν, να ντυθούν ηπειρωτικά; Πόσοι τους μιλούν για τις σαρμανίτσες, τα σεγκούνια, τους νερόμυλους και τις μπατζίνες; Λέξεις χάνονται, βήματα ξεχνιούνται, μελωδίες κρίνονται αναχρονιστικές και αλλάζονται με άλλες. Και τα παιδιά απομακρύνονται ολοένα από την Ήπειρο της καταγωγής. Δεν την έζησαν, δεν την ξέρουν, δεν τους την έμαθαν και ποτέ. Λάθος, επιτρέψτε μου να πω. Λάθος μεγάλο. **Ταξιδέψτε** τα παιδιά σας στην Ήπειρο. **Πηγαίνετε** τα να δουν τα χωριά, τα πατρογονικά σας στίπια. Δείξτε τους τις ρίζες τους, δώστε τους εικόνες, χρώματα, αρώματα πατρίδας. **Πηγαίνετε** τα παιδιά στους τοπικούς συλλόγους. Κοινωνήστε τους τις μουσικές της πατρίδας. Χορέψτε μαζί τους στο πανηγύρι. Κυλά στις φλέβες του Ηπειρώτη τα κλαρίνο.

Είναι κι αυτά Ηπειρώτες, πρέπει να το μάθουν. Κι αν δεν το μάθουν από σας, η αγάπη της ιδιαίτερης πατρίδας δε θα ριζώσει μέσα τους ποτέ. Μάθετέ τους να ακούν τον παλμό του κλαρίνου, να συγκινούνται με τις ιστορίες που λέει κάθε φορά. Σκοποί πονεμένοι, σκοποί αγάπης, σκοποί διδακτικοί. Όλοι κάτι έχουν να διδάξουν. Φέρτε τα παιδιά κοντά στην παράδοση. Δώστε της ζωή με τα νιάτα τους, δώστε της όραμα με τη φρέσκια ματιά τους. Η Ήπειρος κυλάει εντός μας και περιμένει από μας να φυλάξουμε την παράδοση της ζωντανή. Αν την απαρνηθούμε θα είναι σαν να απαρνιόμαστε τον ίδιο μας τον εαυτό, την ιστορία μας, σαν να καταδικάζουμε τα παιδιά μας να ζουν δίχως ρίζες. Δώστε ρίζες στα παιδιά, δώστε τους την πατρίδα που δικαιούνται να ξέρουν και που χρειάζεται να αγαπούν. **Φορέστε τους την αγάπη για την Ήπειρο κατάσφακα σαν φυλαχτό. Κι αφήστε την να τη φυλάξουν. Μόνο έτσι θα πάμε παρακάτω αλάβωτοι...**

Γιάννης Φλώρος, δημοσιογράφος: Θα ήθελα να σας συχαρώ για την επανέκδοση της ιστορικής Πανηπειρωτικής. Είναι μια μεγάλη και σπουδαία κίνηση για όλους τους Ηπειρώτες εντός και εκτός Ελλάδας. Συνεχίστε και είναι βέβαιο ο,τι θα έχετε τη συνδρομή όλων μας που αγαπάμε και πονάμε για την ξεχασμένη Ήπειρο. η εφημερίδα μπορεί και πρέπει να προβάλει τα μεγάλα θέματα και τα προβλήματα όλων των νομών της Ηπείρου που χρειάζονται την προσοχή των αρμοδίων φορέων της πολιτείας και να συνδράμει θετικά και αποτελεσματικά στην επίλυσή τους.

Θα ήθελα επίσης να συχαρώ την συντακτική επιτροπή και την επιτροπή ύλης της εφημερίδας για την όμορφη προσπάθειά τους. Με εκτίμηση και πάντα στη διάθεσή σας.

Τάσος Χατζής: Ναι ή όχι στη χρήση μάσκας στο σχολείο;

Αν το παιδί φορώντας τη μάσκα τρέξει ή παίξει, μπορεί να δυσκολευτεί η αναπνοή του. Θα νοιώσει δηλαδή ότι δεν του φτάνει ο αέρας.

Έπειτα από σχεδόν τρεις μήνες και τα μικρότερα παιδιά – του δημοτικού και του νηπιαγωγείου γυρίζουν στο σχολείο.

Γονείς και εκπαιδευτικοί κατέχονται από μια λογική ανησυχία.

Οι πρώτοι για το ενδεχόμενο μόλυνσης και νόσησης των παιδιών αλλά και μεταφοράς του ιού στο στίπ, όπου πιθανό να υπάρχουν άλλα ευπαθή άτομα.

Οι δεύτεροι τόσο για την ευθύνη που αναλαμβάνουν όσο και για τη δική τους υγεία.

Όλους δύο κυρίως ερωτήματα τους απασχολούν:

Το πρώτο και επίμονο ερώτημα τους είναι αν τα παιδιά στο σχολείο θα πρέπει να φορούν μάσκα.

Η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα δεν είναι ένα σκέτο «ναι» ή «όχι».

Του Τάσου Χατζή, παιδιάτρου, εντατικολόγου, μέλους Δ.Σ. του ΙΣΑ

Οι οδηγίες λένε ότι τα παιδιά κάτω των δύο ετών δε θα πρέπει να φορούν μάσκα, γιατί θεωρείται επικίνδυνη για την αναπνοή τους. Όμως τα παιδιά αυτά βρίσκονται στο στίπ με τους γονείς τους.

Για τα μεγαλύτερα παιδιά, ηλικίας από 2 έως 12 ετών, δηλαδή τα παιδιά που θα βρίσκονται είτε στο βρεφονηπιακό σταθμό, ή στο νηπιαγωγείο ή σε μια τάξη του Δημοτικού, η απάντηση είναι πιο σύνθετη.

Ξεκινάμε από το πιο απλό: η μάσκα είναι υποχρεωτική μέσα στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς. Βέβαια εκεί τα παιδιά συνοδεύονται από έναν τουλάχιστον ενήλικα.

Υπάρχει επίσης ισχυρή σύσταση για όλους, μικρούς και μεγάλους, να φορούν μάσκα όταν είναι σε πολυσύχναστους χώρους, όπως είναι τα πολυκαταστήματα.

Στο σχολείο, είτε τα παιδιά είναι μέσα στην τάξη είτε στο προαύλιο, η μάσκα δεν είναι απαραίτητη. Άλλα μέτρα, τα δύο γνωστά – καθαρά χέρια και κοινωνική απόσταση, μαζί με την αποφυγή αγγίγματος του προσώπου μας, είναι πολύ πιο αποτελεσματικά.

Πώς το πετυχαίνουμε αυτό;

Με εκπαίδευση και επανεκπαίδευση των παιδιών και συνεχή επιτήρηση από τους επόπτες.

Υπενθυμίζω ότι η μάσκα έχει και έναν μεγάλο κίνδυνο: αν το παιδί φορώντας τη μάσκα τρέξει ή παίξει, μπορεί να δυσκολευτεί η αναπνοή του. Θα νοιώσει δηλαδή ότι δεν του φτάνει ο αέρας.

Το μεγάλο παιδί θα αντιληφθεί ότι κάτι τέτοιο του συμβαίνει και θα σταματήσει, θα βγάλει τη μάσκα και θα αναπνεύσει ελεύθερα.

Το μικρό παιδί δε θα το καταλάβει και κινδυνεύει να πάθει ασφυξία, να ζαλιστεί και να πέσει κάτω.

Από τις ΗΠΑ έρχονται πληροφορίες για τον κίνδυνο αυτό, τον οποίο περιγράφουν ως πνιγμονή, από δε την Κίνα αναφέρονται τουλάχιστον δύο θάνατοι παιδιών, τα οποία έτρεχαν φορώντας μάσκα και ξαφνικά κατέρρευσαν.

Το δεύτερο, που αφορά στην πιθανότητα ενός κρούσματος λοίμωξης από κορωνοϊό στο σχολείο, χρήζει ιδιαίτερης προσέγγισης και κλιμακωτής απάντησης.

Σύμφωνα με τα τρέχοντα επιδημιολογικά δεδομένα, που δείχνουν πολύ μικρή διείσδυση και εξάπλωση του ιού στην κοινότητα, η πιθανότητα κρούσματος στο σχολείο είναι πραγματικά πάρα πολύ μικρή.

Η πρόληψη ενός τέτοιου ενδεχόμενου γίνεται από τους ίδιους τους γονείς. Αν δηλαδή κάποιο παιδί έχει έστω και ήπια συμπτώματα, που βάζουν την υποψία λοίμωξης από κορωνοϊό, μένει στο στίπ και καλείται ο Παιδίατρος.

Αν κάποιο παιδί στο σχολείο παρουσιάσει αδιαθεσία ή κάποιο από τα συνήθη συμπτώματα ίωσης του ανώτερου αναπνευστικού, που μπορεί να οφείλεται σε οποιοδήποτε ιό, παραλαμβάνεται άμεσα από τους γονείς. Το σχολείο παράλληλα εφαρμόζει τις οδηγίες του ΕΟΔΥ, που έχουν συνταχθεί για αυτήν την περίπτωση.

ΤΑ ΕΝΤΥΠΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ

Αναρτήσεις στην ιστοσελίδα της ΠΣΕ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΣΕ απέστειλε εγκύκλιο προς τα σωματεία μέλη της (Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Ομοσπονδίες-Ενώσεις-Σύλλογοι-Αδελφότητες) με θέμα την ανάρτηση εντύπων τους στην ιστοσελίδα της Συνομοσπονδίας (www.panepirotiki.com).

Η εγκύκλιος της ΠΣΕ –με ημερομηνία 14.4.2020- έχει ως εξής: «Αγαπητοί Συμπατριώτες,

Το ΔΣ της ΠΣΕ, σε συνέχεια της έκδοσης της εφημερίδας, της οργάνωσης της σελίδας στο f/b και στην προσπάθεια αναβάθμισης της επικοινωνίας με τα σωματεία –μέλη της, προχώρησε στην ανανέωση της

ιστοσελίδας της panepirotiki.com. Δημιουργεί ηλεκτρονικό φάκελο στο site στον οποίο θα αναρτώνται τα έντυπα (εφημερίδες και περιοδικά) των σωματείων μελών της.

Για τη διευκόλυνση της διαδικασίας και το ενιαίο της εμφάνισης τα σωματεία καλούνται να αποστέλουν στο e-mail της ΠΣΕ info@panepirotiki.com σχετικό αίτημα συμπληρώνοντας τη συνημμένη φόρμα και το αρχείο σε μορφή pdf (όχι κλειδωμένο)».

Η εγκύκλιος είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της ΠΣΕ. Επίσης είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα και η φόρμα με την αίτηση που πρέπει να αποσταλεί προς την ΠΣΕ.

«ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΠΕΤΑ»

Με πλούσια και εξαιρετική ύλη κυκλοφόρησε το 191ο φύλλο της εφημερίδας που εκδίδει η Αδελφότητα Πετανιτών Άρτας, «Τα Νέα του Πέτα». Η πρώτη σελίδα αναφέρεται στην προγραμματισθείσα ετήσια χοροεσπερίδα. Η χοροεσπερίδα είχε προγραμματιστεί για τις 22 Μαρτίου 2020, αλλά λόγω κορωνοϊού αναβλήθηκε. Η σελίδα ακόμη αναφέρεται στην ημέρα του απόδημου Πετανίτη που πραγματοποιήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2019, στο Δημοτικό Θέατρο Καλλιθέας. Ήταν μια εκδήλωση αφιερωμένη στον «Πετανίτικο Γάμο», μια αναπαράσταση του παραδοσιακού γάμου που γινόταν στο Πέτα. Εκτενές δημοσίευμα με εξαιρετικό λαογραφικό και φωτογραφικό υλικό υπάρχει και στις σελίδες 6, 7, 8 και 9 της εφημερίδας. Για την εκδήλωση είχε δημιουργηθεί βίντεο που αναφέρεται στον Πετανίτικο Γάμο και γενικά στον Ηπειρώτικο και εμπειρίες μαρτυρίες παλιών για τον γάμο. Το βίντεο αυτό παραχώρησε στην ΠΣΕ η Αδελφότητα Πετανιτών για τις ανάγκες λειτουργίας του YouTube. Η ΠΣΕ ευχαριστεί θερμά το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας για την προσφορά της.

Στη δεύτερη σελίδα υπάρχει η ταυτότητα της εφημερίδας. Επίσης ενημερώνονται οι αναγνώστες πως η «χρονιά πήγε καλά» για τη συλλογή των μανιταριών και για τους «γουρουνοκυνηγούς». Αναγγέλλεται η αντικατάσταση του επί σαράντα (40) χρόνια στη σκυτάλη της σύνταξης της εφημερίδας **Αγγελου Παπαδημητρίου**. Η αντικατάσταση έγινε μετά από αίτημά του και το ΔΣ της Αδελφότητας «κρίνοντας ότι είναι τιμητική η παρουσία του ονόματος του Αγγελου στη σύνταξη της εφημερίδας, τον όρισε επίτιμο συντάκτη των Νέων του Πέτα».

Η τρίτη σελίδα είναι αφιερωμένη στη δασκάλα της Οικοκυρικής, **Μαίρη Κοντογιώργου**. Ένας ύμνος από την **Μαργαρίτα Φρονιμάδη-Ματάτση**, Αρχιτέκτονα –Ποιήτρια «για το χαρισματικό πλάσμα με γνώσεις και δίψα για τη ζωή και προσφορά». Μια εξαιρετική προσωπογραφία γεμάτη συναίσθημα για τη γυναίκα που «έμπαινε μπροστάρισα σε κάθε κοινή δράση». Εξαιρετικό το άρθρο του **Γιώργου Παπαδημητρίου** «Χειραγώγηση των λαών» με έντονο προβληματισμό και στοχασμό για την προβολή των πολιτιστικών αξιών της Ευρώπης και γενικά την ελευθερία του ανθρώπου. «Ας έχουμε υπόψη πως κανένας δεν θα μπορέσει να χειραγωγήσει τα άδυστα της ανθρώπινης ψυχής, αφού η ανθρώπινη ψυχή δεν εξουσιάζεται. Παρουσιάζεται επίσης και το βιβλίο της **Χρυσάνθης Βαβέση** «Το δώρο της Αιμιλίας». Ακόμα υπάρχουν και τα νέα από τη δραστηριότητα του Μορφωτικού Συλλόγου Πέτα. Ουσιαστικές οι συμβουλές του **Κωνσταντίνου Τόλη**, χειρουργού ορθοπαιδικού για την «Αρθρίτιδα αντίχειρα ή βασική αρθρίτιδα. Από τη διάγνωση στη θεραπεία».

Πολλές οι αθλητικές ειδήσεις που παρουσιάζει ο **Δημήτρης Κυρούλης** και εξαιρετικά τα φωτογραφήματα στη σελίδα 16. Μια εφημερίδα αληθινή προσφορά στον ηπειρώτικο πολιτισμό που αναπνέει φυσικά άρωμα Ηπείρου.

«Σελλαδίτικα Νέα»

Κυκλοφόρησε το υπ αριθμ. 203 φύλλο της εφημερίδας «Σελλαδίτικα νέα» που εκδίδει η Αδελφότητα Σελλαδιτών. Η πρώτη σελίδα της

εφημερίδας είναι αφιερωμένη στην επιτυχή εκδήλωση «Κοπή Πίτας-Ετήσιος χορός» που έγινε στις 19 Ιανουαρίου 2020 στην αίθουσα δεξιώσεων Σάλα «ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ», στο Περιστέρι. Επίσης παρουσιάζεται και η ολοκλήρωση των εργασιών του γεφυριού της Πλάκας με τον τίτλο «Το γεφύρι της Πλάκας στέκει και πάλι όρθιο!» Ακόμη στην πρώτη σελίδα δημοσιεύεται ένα άρθρο «Το σαραντάήμερο των Χριστουγέννων», αναδημοσίευση από προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας, του αείμνηστου δασκάλου **Χρήστου Η. Σεργιάννη**, «για να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νεότεροι». Το άρθρο συνεχίζεται στη σελίδα 3. Στη δεύτερη σελίδα πέρα από την ταυτότητα της εφημερίδας, τα Κοινωνικά και τις συνδρομές δημοσιεύεται και ένα εξαιρετικό άρθρο κοινωνικού περιεχομένου, του **Κώστα Κολτούκη** με τίτλο «Βασική αιτία τροχαίων ατυχημάτων το κινητό τηλέφωνο». Η τέταρτη σελίδα είναι αφιερωμένη στο «Κάστρο της Άρτας: Το πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα της μεσαιωνικής φυσιογνωμίας της». «Ο λοφίσκος στον οποίο είναι κτισμένο, θεωρήθηκε στρατηγική θέση και απ' τους αρχαίους Αμβρακιώτες, εκτός από το φρούριο της ακρόπολης που είχαν στο λόφο της Περάνθης, περιέβαλαν και την κάτω πόλη με τείχος που περνούσε παρόχθια στη βόρεια καμπή του Αράχθου. Το κάτω μέρος αυτού του τείχους σώζεται στην ανατολική και βόρεια πλευρά του κάστρου και οι κολοσισιοί λαξευμένοι λίθοι του προκαλούν το θαυμασμό».

Ένα εξαιρετικό άρθρο του **Βασίλη Μαλιοσιόβα** με λαογραφικές αναφορές κοσμεί τη σελίδα 5. Ο «Σκάρος», ο ποιμενικός αυτός σκοπός παρουσιάζεται από τον **Σπύρο Νεραϊδιώτη**, τον μελετητή των παραδοσιακών χορών. Στη σελίδα 7 παρουσιάζονται τα σκεύη του νοικοκυριού στο χωριό. Μια λαογραφική μελέτη που αν και «τα χρόνια πέρασαν και ίσως λίγοι γνώρισαν ή θυμούνται τον οικιακό εξοπλισμό του (όχι και τόσο μακρινού) παρελθόντος». Την τελευταία σελίδα επιμελείται ο **Κώστας Χριστοκώστας** και ο **Γιάννης Κωνσταντόπουλος** στην οποία και παρουσιάζουν τα νέα του χωριού. Μια εφημερίδα, ένας αληθινός σύνδεσμος των Σελλαδιτών με τη γενέτειρα.

«Ηπειρωτικοί Αντίλαλοι»,
Περιοδική Έκδοση
του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών.
Το 121ο τεύχος.
«Ένας αιώνας προσφοράς,
ένας αιώνας πολιτισμικής δημιουργίας».

Συμπληρώθηκαν εκατό χρόνια δράσης του «Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών» στα οποία είναι και αφιερωμένο το 121ο τεύχος του περιοδικού που εκδίδει ο Σύλλογος. Με ένα εξαιρετικό άρθρο-χαιρετιστήριο ο πρόεδρος του Συλλόγου **Αλέξανδρος Χάιδας** με τον τίτλο «100 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ (21 Απριλίου 1919-2019)», εκφράζει την ιδιαίτερη υπερηφάνεια και συγκίνηση με τις οποίες οι Ηπειρώτες της Πάτρας γιόρτασαν τα 100 χρόνια από την ίδρυση του Συλλόγου. Συγκινητική είναι η υπόσχεση που διατυπώνει στον επίλογο. «Φέτος στα 100 στα γενέθλια του αγαπημένου Συλλόγου μας, τιμώντας όλους όσοι εργάστηκαν και κόπιασαν γι' αυτόν, δίνουμε μια υπόσχεση: να διατηρήσουμε ζωντανή την «προίκα» που παραλάβαμε και να προσπαθήσουμε να την πολλαπλασιάσουμε προκειμένου μετά από 100 χρόνια οι επόμε-

νες γενιές να μιλούν με επαινετικά λόγια για εμάς, όπως εμείς πράττουμε για τις προηγούμενες».

Στη συνέχεια δημοσιεύεται «ένας γλυκός Ηπειρώτικος χαιρετισμός» της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδας, γιατί «Ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Πατρών δεν είναι ο απλός ταχυδρόμος πολιτιστικών εντολών. Είναι και ο συντάκτης νέων πολιτιστικών προτάσεων και μηνυμάτων. Η ΠΣΕ νιώθει περήφανη για τη δημιουργικότητα των πατριωτών μας (...)

«Στην Ήπειρο της καρδιάς μου» τιτλοφορείται το άρθρο της **Παναγιώτας Π. Λάμπρη**, αρχισυντάκτριας του περιοδικού και αναφέρεται στον εξαιρετικό δεσμό των απόδημων με τη γενέτειρα, αφού καημός και σκέψη τους και «με την ψυχή τους πλημμυρισμένη από τέτοιους ήχους αποχαιρετούν την Ήπειρο οι Ηπειρώτες και με την ελπίδα να επιτρέψουν οι δυνάμεις του σύμπαντος πάλι να επιστρέψουν, για λίγο, για πολύ, για πάντα, ποιος ξέρει, αλλά να επιστρέψουν!»

«Το Μουσείο της Σύγχρονης Τέχνης «**Θεόδωρος Παπαγιάννης**» στο Ελληνικό Ιωαννίνων: Μια περιφερειακή καινοτόμα προσπάθεια πολιτισμικής διαχείρισης» του **Χρήστου Μεράντζα**, Επίκουρου καθηγητή του Πανεπιστημίου Πατρών, μέρος της ομιλίας του που εκφώνησε στα πλαίσια του κύκλου «μαγναύρα» για τον ευρύτερο ελληνικό πολιτισμό στις 12-11-2017.

Τις σελίδες 10 και 11 κοσμούν ένα άρθρο με τον τίτλο «Η Άρτα μέσα από τα γραμματόσημα» του Τζουμερκιώτη-λογοτέχνη **Λευτέρη Α. Τσιρώνη** «σκαλίζοντας» τη συλλογή του, μια προσπάθεια που χρονολογείται από το 1968, ξεσκονίζοντας τις γνώσεις του και ξαναφέροντας στη μνήμη «χρήσιμα πράγματα για τον τόπο μας και την ιστορική του διαδρομή στο διάβα των αιώνων». Εξαιρετική η παρουσίαση της δραστηριότητας της ομάδας «Μπουλουόκι» «ΕΠΙ ΤΟΠΟΥ ΚΑΘΟΔΟΝ» Η προσέγγιση του «περιοδούμεντος εργαστηρίου» για τις παραδοσιακές τεχνικές δόμησης.

«Το γραμμόφωνο» του **Μάνθου Σκαργιώτη**, μια αφήγηση σ' ένα κείμενο πραγματικής λογοτεχνικής αξίας, έτσι όπως μας έχει συνηθίσει ο Μάνθος. Οι σελίδες 16,17 και 18 κυριαρχούνται από τη φωτογραφική αποτύπωση της δραστηριότητας του συλλόγου στο διάβα του χρόνου. Εκατό χρόνια ιστορία! «Οι Ηπειρώτες και η Εκπαίδευση», μια έρευνα του **Παντελή Κυπριανού**, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Η καταξιωμένη αρχαιολόγος **Κωνσταντίνη Ζήνδρου** καταθέτει την σημαντική πνευματική προσφορά της στο άρθρο «Το Νέκυομαντείο του Αχέροντα - Η Ηπειρωτική είσοδος του Κάτω Κόσμου». Ακόμη, άξια προσοχής είναι και τα ποιήματα της **Γιώτας Παρθενίου** με τον τίτλο «ΜΗΤΕΡΑ» και «ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΑΡΜΑΡΟΥ» και του **Γιώργου Στεφ. Σιμιτζή** με τον τίτλο «Είδα...» και «Το ξέρω...» Στην πολυσχιδή δράση του Συλλόγου και ιδιαίτερη στην κοινωνική προσφορά που είναι αφιερωμένες οι υπόλοιπες σελίδες του περιοδικού. Ξεχωρίζει η «Δημιουργία Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών στον Πανηπειρωτικό Σύλλογο Πατρών», «Εβδομάδα "Κώστα Κρυστάλλη", στον Πανηπειρωτικό Σύλλογο Πατρών», «Παγκόσμια Ημέρα Πολυφωνικού Τραγουδιού», «35ο Πανελλήνιο Αντάμωμα Βλάχων στα Τρίκαλα», και «80 Φεστιβάλ Θερινού Σινεμά Συλλόγου Προσηλυτών».

Αληθινή Πολιτιστική Δημιουργία. Η ΠΣΕ «έχει εκφράσει» πολλές φορές την υπερηφάνεια της για τη δράση και την προσφορά του Πανηπειρωτικού Συλλόγου Πατρών. Ευχή μας είναι το περιοδικό να αποστέλλεται σε όλα τα Ηπειρώτικα Σωματεία και προς την κατεύθυνση αυτή η ΠΣΕ θα συμβάλλει ουσιαστικά.